

1
2

3 Český telekomunikační úřad (dále jen „Úřad“) jako příslušný orgán státní správy
4 podle § 108 odst. 1 písmene b) zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích
5 a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění
6 pozdějších předpisů (dále jen „Zákon“) a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, na základě
7 výsledků veřejné konzultace uskutečněné podle § 130 a konzultace podle § 131 Zákona,
8 rozhodnutí Rady Úřadu podle § 107 odst. 9 písmene b) bod 2 a k provedení § 51 Zákona
9 vydává opatřením obecné povahy

10 **analýzu trhu č. A/7/XX.2013-YY,**
11 **trh č. 7 – ukončení hlasového volání (terminace) v jednotlivých veřejných mobilních**
12 **telefonních sítích.**

13 **Článek 1**
14 **Výsledky analýzy relevantního trhu**

- 15 (1) Úřad analyzoval relevantní trh č. 7 – ukončení hlasového volání (terminace)
16 v jednotlivých veřejných mobilních telefonních sítích¹ (dále jen „relevantní trh“).
17
18 (2) Na základě analýzy Úřad konstatuje, že relevantní trh není efektivně konkurenčním
19 trhem, neboť na něm působí podniky s významnou tržní silou a nápravná opatření
20 vnitrostátního práva nebo práva Evropské unie (dále jen „EU“) v oblasti hospodářské soutěže
21 nepostačují k řešení daného problému.

22 **Článek 2**
23 **Návrh na stanovení podniku s významnou tržní silou**

- 24 Na základě analýzy relevantního trhu Úřad navrhuje:
25
26 a) stanovit podnikem s významnou tržní silou na tomto trhu následující subjekty
27 podnikající v elektronických komunikacích:
28
29 Telefónica Czech Republic, a.s., se sídlem Praha 4 - Michle, Za Brumlovkou 266/2,
30 PSC 14022, IČ: 60193336,
31
32 T-Mobile Czech Republic a.s., se sídlem Praha 4, Tomíčková 2144/1, PSC 14900,
33 IČ: 64949681,
34
35 Vodafone Czech Republic a.s., se sídlem Praha 10, Vinohradská 167, PSC 10000,
36 IČ: 25788001;
37
38 Air Telecom a.s., se sídlem Praha 8 - Karlín, Křižíkova 237/36a, PSC 18600, IČ: 24262137.
39

¹ Opatření obecné povahy č. OOP/1/02.2008-2, kterým se stanoví relevantní trhy v oboru elektronických komunikací, včetně kritérií pro hodnocení významné tržní síly, ve znění opatření obecné povahy č. OOP/1/04.2012-4.

40 b) zrušit stanovení podniku s významnou tržní silou níže uvedenému subjektu
41 podnikajícím v elektronických komunikacích:

42 MobilKom, a.s., se sídlem Praha 8 - Karlín, Křižíkova 237/36a, PSČ 18600, IČ: 48171000;

43 Článek 3

44 **Návrh povinností, které Úřad hodlá uložit za účelem nápravy**

45 (1) Úřad navrhuje uložit podnikům s významnou tržní silou podle článku 2, písm. a)
46 povinnosti podle § 51 odst. 5, písm. a), b), d) a f) Zákona a souvisejících opatření obecné
47 povahy:

48 a) průhlednosti podle § 82 Zákona, zejména uveřejnit informace týkající se propojení
49 sítí pro službu ukončení volání (včetně účetních informací, smluvních podmínek,
50 technických specifikací, síťových charakteristik a cen);

51 b) nediskriminace podle § 81 Zákona, zejména

52 1. uplatňovat rovnocenné podmínky za rovnocenných okolností pro ostatní
53 podnikatele,

54 2. poskytovat ostatním podnikatelům služby a informace za stejných podmínek
55 a ve stejné kvalitě, v jaké je poskytuje pro služby vlastní;

56 c) přístupu k specifickým síťovým prvkům a přiřazeným prostředkům podle § 84 Zákona,
57 zejména

58 1. povinnost vyhovět přiměřeným požadavkům jiného podnikatele na propojení sítí
59 nebo síťových zařízení pro službu ukončení volání,

60 2. povinnost vyhovět přiměřeným požadavkům jiného podnikatele na využívání
61 a přístup k jeho přiřazeným prostředkům pro službu ukončení volání.

62 3. Úřad stanoví pro službu ukončení volání k těmto povinnostem technické,
63 provozní a další podmínky zajišťující spravedlnost, proporcionalitu a včasnost.

64 d) související s regulací cen podle § 56 a 57 Zákona.

65

66 (2) Nad rámec povinností podle odstavce 1 Úřad navrhuje uložit společností
67 Telefónica Czech Republic, a.s., T-Mobile Czech Republic a.s. a Vodafone Czech Republic
68 a.s. podle § 51 odst. 5, písm. c) Zákona a souvisejících opatření obecné povahy i povinnost
69 oddělené evidence nákladů a výnosů podle § 86 Zákona tak, aby

70 1. při určování cen na maloobchodní i velkoobchodní úrovni bylo prokazatelné,
71 že nedochází k neodůvodněnému křížovému financování,

72 2. byly k dispozici podklady pro ověření nákladů a výnosů za jednotlivé služby;

73
74

Článek 4
Uplatnění regulace cen

75 Analýza prokázala, že na trhu by mohlo docházet k uplatňování nepřiměřeně vysoké
76 ceny v neprospěch koncových uživatelů v případě, kdy by u všech podniků s významnou
77 tržní silou uvedených v článku 2, písm. a) nebyla uplatněna symetrická regulace ceny
78 za službu terminace volání ve veřejných mobilních telefonních sítích. Nápravná opatření
79 podle § 51 odst. 5 písm. a) až e) Zákona by nevedla sama o sobě k nápravě.

80
81

Článek 5
Účinnost

82 Toto opatření obecné povahy nabývá účinnosti patnáctým dnem ode dne jeho
83 uveřejnění v Telekomunikačním věstníku.

85 **Část A**

86 Úřad podle § 51 až 53 Zákona provedl analýzu relevantního trhu č. 7 – ukončení
87 hlasového volání (terminace) v jednotlivých veřejných mobilních telefonních sítích.
88 Relevantní trh je vymezen a definován v souladu s Doporučením Komise Evropských
89 společenství o relevantních trzích produktů a služeb ze dne 17. prosince 2007
90 (2007/879/ES).

91 **Část B – Metodika definování relevantních trhů, analýzy relevantních trhů, posouzení**
92 **významné tržní síly a určení nápravných opatření v oblasti elektronických komunikací**
93 **v České republice (dále „Metodika“)**

94 **1. Východiska Metodiky**95 **1.1 Legislativní rámec**

96 Úřad provádí analýzu relevantních trhů v oboru elektronických komunikací v souladu

97 **a) s platnými právními předpisy České republiky pro oblast elektronických**
98 **komunikací, kterými jsou:**

- 99 – Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých
100 souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších
101 předpisů
- 102 – Vyhláška č. 228/2012 Sb., o stanovení kritérií pro posuzování, zda má více subjektů
103 společnou významnou tržní sílu na relevantním trhu elektronických komunikací (dále
104 jen „Vyhláška“)
- 105 – Opatření obecné povahy č. OOP/1/02.2008-2, kterým se stanoví relevantní trhy
106 v oboru elektronických komunikací, včetně kritérií pro hodnocení významné tržní síly,
107 ve znění opatření obecné povahy č. OOP/1/04.2012-4 (dále jen „Opatření“)

108 **b) s předpisy regulačního rámce EU pro oblast elektronických komunikací:**

- 109 – Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES o společném předpisovém
110 rámci pro sítě a služby elektronických komunikací („rámcová směrnice“), ve znění
111 účinném ke dni vydání tohoto opatření obecné povahy
- 112 – Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/20/ES o oprávnění pro sítě a služby
113 elektronických komunikací („autorizační směrnice“), ve znění účinném ke dni vydání
114 tohoto opatření obecné povahy
- 115 – Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/22/ES o univerzální službě a právech
116 uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací („směrnice
117 o univerzální službě“), ve znění účinném ke dni vydání tohoto opatření obecné
118 povahy

- 119 – Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/19/ES o přístupu k sítím
120 elektronických komunikací a přiřazeným zařízením a o jejich vzájemném propojení
121 („přístupová směrnice“), ve znění účinném ke dni vydání tohoto opatření obecné
122 povahy
- 123 – Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES o zpracování osobních údajů
124 a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací („směrnice o soukromí
125 a elektronických komunikacích“), ve znění účinném ke dni vydání tohoto opatření
126 obecné povahy
- 127 – Směrnice Komise 2002/77/ES o hospodářské soutěži na trzích sítí a služeb
128 elektronických komunikací
- 129 **c) s ostatními příslušnými dokumenty Evropské komise:**
- 130 – Doporučení Komise 2008/850/ES ze dne 15. října 2008 o oznámeních, lhůtách
131 a konzultacích stanovených v článku 7 směrnice Evropského parlamentu a Rady
132 2002/21/ES o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických
133 komunikací
- 134 – Doporučení Komise 2007/879/ES ze dne 17. prosince 2007 o relevantních trzích
135 produktů a služeb v odvětví elektronických komunikací, které připadají v úvahu
136 pro regulaci ex ante podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES
137 o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických
138 komunikací („Doporučení o relevantních trzích“)
- 139 – Vysvětlující memorandum týkající se doporučení Komise o příslušných trzích
140 produktů a služeb v odvětví elektronických komunikací náchylné k regulaci ex ante
141 v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES o společném
142 předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (C(2007)5406)
143 („Vysvětlující memorandum“)
- 144 – Rozhodnutí Komise 2007/176/ES ze dne 11. prosince 2006 Seznam norem
145 a/nebo specifikací pro sítě a služby elektronických komunikací a přiřazená zařízení
146 a doplňkové služby, který nahrazuje všechny předchozí verze, ve znění účinném
147 ke dni vydání tohoto opatření obecné povahy
- 148 – Pokyny Komise týkající se analýzy trhů a stanovení významné tržní síly v souladu
149 s regulačním rámcem EU pro sítě a služby elektronických komunikací ze dne
150 11. července 2002 (2002/C165/03) („Pokyny Komise“).
- 151 – Doporučení Komise 2009/396/ES ze dne 7. května 2009 o regulaci sazeb
152 za ukončení volání v pevných a mobilních sítích v EU („Doporučení Komise o regulaci
153 sazeb“).

154 **1.1 Základní etapy analýzy relevantních trhů**

155 Proces analýzy relevantních trhů probíhá ve čtyřech etapách:

156 **a) test tří kritérií**

157 Relevantní trhy pro účely regulace ex ante musí splňovat současně následující
158 tři kritéria (dále jen „test tří kritérií“):

159 a) přítomnost velkých a trvalých překážek vstupu na trh. Tyto překážky mohou být
160 strukturální, právní nebo regulační povahy,

161 b) trh v přiměřeném časovém období nesměřuje k účinné hospodářské soutěži,

162 c) právo hospodářské soutěže není samo o sobě dostatečně účinné při řešení
163 selhání soutěže na příslušném trhu.

164 Cílem testu tří kritérií je určení, zda se jedná o relevantní trh s potenciální potřebou
165 regulace ex ante.

166 Pokud je splněn test tří kritérií, Úřad provede další etapy analýzy.

167 Pokud není splněn test tří kritérií, nelze trh považovat za relevantní. Uplatnění
168 regulace ex ante není možné a Úřad na tomto trhu regulaci ex ante neuplatní. Úřad nebude
169 dále pokračovat dalšími etapami zkoumání.

170 Pokud je test tří kritérií uplatněn, je nejprve provedeno vymezení relevantního trhu,
171 na kterém je test aplikován, a to v souladu s bodem b).

172 V případě, že nejsou splněna kumulativně všechna tři kritéria testu a trh není zařazen
173 na seznam relevantních trhů v České republice, na nichž lze uplatnit regulaci ex ante,
174 je zkoumání takového trhu pro uplatnění regulace ex ante ukončeno.

175 U trhů uvedených v čl. 2 Opatření Úřad tuto etapu analýzy neprovádí v souladu
176 s bodem 2 Doporučení o relevantních trzích.

177 **b) definování relevantního trhu**

178 Východiskem procesu definování relevantního trhu je stanovení jednotlivých
179 relevantních trhů elektronických komunikací v Opatření. Při definování každého relevantního
180 trhu jej Úřad vymezuje z hlediska věcného, územního a časového.

181 **c) vlastní analýza relevantního trhu**

182 Cílem analýzy takto vymezeného relevantního trhu je stanovení, zda je trh efektivně
183 konkurenční nebo zda lze důvodně předpokládat, že se v přiměřeném časovém období
184 konkurenčním trhem stane. V případě, že Úřad neshledá na základě výsledků analýzy trh
185 efektivně konkurenčním a pokud nelze důvodně očekávat, že se jím v přiměřeném časovém
186 období stane, Úřad stanoví subjekt (y) s významnou tržní silou na daném relevantním trhu.

187 Úřad stanoví subjekt s významnou tržní silou na základě zkoumání kritérií, která jsou
188 uvedena v Opatření.

189 Analýza trhu se zaměřením na určení subjektů s významnou tržní silou je
190 východiskem při rozhodování o uplatnění, popřípadě zrušení regulačních opatření. Úřad
191 zohledňuje současnou situaci na trhu a předpokládaný budoucí vývoj relevantního trhu
192 ve vymezeném časovém horizontu.

193 **d) návrh povinností a zákazů (dále jen „nápravná opatření“)**

194 Úřad v souladu s ustanoveními § 51 odst. 5, 7, 12 a 13 Zákona navrhne jednu
195 nebo zároveň několik povinností podniku (podnikům) s významnou tržní silou, a to jako
196 prevenci, popř. za účelem zlepšení konkurenčního prostředí.

197 Úřad při návrhu povinností sleduje zejména tyto celkové zásadní cíle regulačního
198 rámce EU:

- 199 a) prosazování hospodářské soutěže,
- 200 b) příspěví k rozvoji vnitřního trhu,
- 201 c) prosazování zájmů koncových uživatelů.

202 Proces volby nápravných opatření tvoří na sebe navazující etapy:

- 203 a) analyzování cílů regulace ex ante,
- 204 b) volba vhodných nápravných opatření odpovídajících těmto cílům,
- 205 c) návrh a konkretizace parametrů nápravných opatření.

206 **1.3 Zdroje informací**

207 Při analýze relevantních trhů Úřad využívá informace a data získaná od subjektů trhu
208 jejich vyžádáním (dotazníky), informace z vlastního nebo zprostředkovaného průzkumu
209 a z veřejně dostupných zdrojů.

210 **2. Metodika**

211 Metodika stanoví postupy a metody uplatňované v jednotlivých etapách provádění
212 analýzy relevantních trhů (viz bod 1.2). Tyto postupy a metody se použijí při analýze
213 relevantního trhu v rozsahu přiměřeném jeho povaze, přičemž zdůvodnění tohoto rozsahu je
214 součástí analýzy každého relevantního trhu.

215 **2.1 Definování relevantního trhu**

216 Relevantní trhy určené pro regulaci ex ante v oblasti elektronických komunikací jsou
217 trhy stanovené Opatřením.

218 Relevantním trhem je trh produktů a služeb, které jsou z hlediska charakteristiky,
219 ceny a zamýšleného použití shodné, porovnatelné nebo vzájemně zastupitelné,
220 a to na území, na němž jsou soutěžní podmínky dostatečně homogenní a zřetelně odlišitelné
221 od sousedících území.

222 S ohledem na očekávaný budoucí vývoj a v souladu se zásadami práva na ochranu
223 hospodářské soutěže Úřad při definování jednotlivých relevantních trhů pro účely regulace
224 ex ante provádí jejich vymezení z hlediska věcného, územního a časového.

225 2.1.1 Věcné vymezení

226 Věcné vymezení relevantního trhu znamená popis produktů a služeb, které tvoří trh.
227 Produktovým trhem se rozumí skupina produktů a služeb, které jsou vzájemně zaměnitelné
228 či zastupitelné, co se týče jejich vlastností a struktury nabídky a poptávky.

229 Úřad analyzuje produkty a služby (včetně dílčích služeb, které jsou dosažitelné
230 v rámci dané služby) na základě jejich základních charakteristik, cen, technických parametrů
231 a podmínek jejich typického využívání.

232 2.1.1.1 Zkoumání zastupitelnosti na straně poptávky

233 K určení možných náhrad na straně poptávky Úřad vypracuje seznam potenciálních
234 produktů a služeb, které mohou být z hlediska maloobchodního nebo velkoobchodního
235 uživatele vzájemně zaměnitelné a mohou být nahrazeny v případě zvýšení cen
236 nebo v případě jiných změn konkurenčních podmínek.

237 K posouzení zastupitelnosti na straně poptávky Úřad:

238 a) definuje funkčnost služby s ohledem na koncového uživatele,

239 b) identifikuje možné substituty na straně poptávky (maloobchodní
240 nebo velkoobchodní),

241 c) vyhodnotí substituty na základě konkrétních kritérií, jimiž jsou zejména zamýšlené
242 využití služby, křížová elasticita cen (citlivost poptávky po určité službě na změnu
243 ceny jiné služby) a ceny.

244 2.1.1.2 Zkoumání zastupitelnosti na straně nabídky

245 K zastupitelnosti na straně nabídky dochází ve chvíli, kdy poskytovatel služeb
246 převede své zdroje na poskytování cílové služby, tj. i takové služby, která představuje
247 alternativu z hlediska poptávky. Takové převedení zdrojů může omezit tvorbu cen stávajících
248 poskytovatelů služby, neboť jejich prostor pro zvyšování cen je omezen možnou dostupností
249 konkurenční služby. Aby náhrada na straně nabídky byla proveditelná, je třeba, aby bylo
250 možno realizovat přechod schůdným způsobem, za relativně nízké náklady a v krátkém
251 časovém horizontu.

252 Úřad rozlišuje mezi zastupitelností na straně nabídky a zcela novým vstupem na trh
253 podléhajícím všem bariérám vstupu.

254 Úřad se při určení zastupitelnosti na straně nabídky zabývá zejména:

255 a) zkoumáním funkční a technické zastupitelnosti

256 V tomto případě Úřad zejména zkoumá technické možnosti a kapacitu sítí
257 poskytovatelů, náklady spojené s „přepnutím“ (včetně nákladů příležitosti) a časové možnosti
258 „přepnutí“. Úřad v této souvislosti dále zkoumá potenciální investiční možnosti včetně
259 překážek k investování na trhu.

260 b) určením náhradních poskytovatelů

261 Tento krok je zaměřený na určení náhradních poskytovatelů služby, tj. soutěžitelů,
262 kteří aktuálně působí na zkoumaném trhu a souvisejících trzích a těch, kteří mají potenciál
263 se takovými soutěžiteli stát a kteří by mohli – za přiměřené náklady a během přiměřené doby

264 – poskytovat služby nahrazující stávající služby. Důležitým východiskem pro tento krok je
265 určení infrastruktury sítě, která by mohla být použita k poskytování služby nebo zajištění
266 velkoobchodních vstupů do této služby.

267 c) zkoumáním regulačních faktorů ovlivňujících zastupitelnost

268 Úřad zejména zkoumá existenci a povahu regulačních opatření omezujících
269 poskytování dané služby ze strany provozovatelů jiných služeb, případně zkoumá zákonné
270 povinnosti týkající se této služby (např. univerzální služba, požadavek na kvalitu služeb),
271 které mohou znemožnit či omezit využití kapacity infrastruktury.

272 d) zkoumáním dalších faktorů

273 K posouzení zastupitelnosti na straně nabídky Úřad zohledňuje i další kritéria,
274 jimiž se řídí především efektivnost a včasnost realizace substituce na straně nabídky
275 na různých trzích.

276 **2.1.1.3 Hypotetický monopolistický test**

277 V případech, kde je to účelné, využije Úřad jako nástroj pro analýzu zastupitelnosti
278 na straně poptávky a nabídky hypotetický monopolistický test. Při provádění testu Úřad
279 zvažuje reakci na malé (5–10 %), ale významné trvalé zvýšení ceny, provedené
280 hypotetickým monopolním poskytovatelem příslušné služby takto:

281 a. pokud by relativní zvýšení ceny způsobilo, že by mnoho spotřebitelů uspokojilo své
282 potřeby přechodem na jinou, náhradní službu, místo aby platili navýšenou cenu, Úřad
283 považuje náhradní službu za součást stejného trhu, a současně,

284 b. pokud by relativní zvýšení ceny způsobilo, že by kritické množství poskytovatelů
285 podobných služeb přesunulo své zdroje na poskytování substituční služby, Úřad
286 považuje tyto služby (v závislosti na dalších faktorech) za součást stejného trhu.

287 **2.1.2 Územní vymezení**

288 Územním vymezením relevantního trhu se rozumí území (geografický trh), na němž
289 dotčené subjekty vystupují na straně nabídky a poptávky daného produktu, přičemž jsou
290 na daném území soutěžní podmínky dostatečně podobné a jsou odlišitelné od soutěžních
291 podmínek na jiném území.

292
293 Při územním vymezení trhu Úřad zohledňuje národní trh a pouze v případech,
294 kdy konkrétní kritéria indikují odlišné (obvykle menší) geografické trhy, zvažuje vymezení
295 jiných geografických trhů.

296 **2.1.3 Časové vymezení**

297 Relevantní časový rámec může být pro různé trhy odlišný. Základem pro stanovení
298 časového rámce je vymezení provedené Zákonem, který vymezuje toto období na dobu
299 1 až 3 let. Úřad časově vymezuje jednotlivé trhy v závislosti na současné situaci na trhu
300 a zejména na jeho očekávané dynamice vývoje.

301 **2.2 Analýza relevantního trhu**

302 Účelem analýzy relevantních trhů je zjištění, zda trh je efektivně konkurenční
303 nebo zda lze důvodně předpokládat, že se v přiměřeném časovém horizontu efektivně

304 konkurenčním stane. Pokud Úřad analýzou doloží, že na relevantním trhu existuje podnik
305 s významnou tržní silou, zkoumá problémy, které by nastaly nebo mohly nastat v případě,
306 že by podnik s významnou tržní silou jednal ve svém vlastním zájmu a nezávisle na zájmech
307 svých zákazníků i na konkurenčních omezeních představovaných ostatními podnikateli
308 na trhu.

309 Efektivně konkurenčním trhem není trh, na němž působí jeden nebo více podniků
310 s významnou tržní silou a kde nápravná opatření vnitrostátního práva nebo práva Evropské
311 unie v oblasti hospodářské soutěže nepostačují k řešení daného problému.

312 Proto Úřad provede analýzu trhu s cílem zjistit:

- 313 a) zda-li některý podnik na trhu takovou významnou tržní silou nedisponuje,
314 b) zda problémy identifikované při určení existence významné tržní síly jsou řešitelné
315 na základě nápravných opatření v oblasti hospodářské soutěže.

316 V případě, že Úřad dojde touto analýzou relevantního trhu k závěru, že trh není
317 efektivně konkurenční, navrhne příslušné nápravné opatření pro ty soutěžitele,
318 jejichž významná tržní síla vedla k nálezu neexistence efektivně konkurenčního trhu.

319 Úřad pokud zjistí, na základě analýzy relevantního trhu, že tento trh je efektivně
320 konkurenční, rozhodne o zrušení uložených povinností.

321 Úřad při zkoumání tržních charakteristik vychází zejména z posouzení současné
322 situace a z odhadu očekávaného vývoje. Tyto činnosti jsou prováděny výhledově od doby
323 první analýzy do doby příští analýzy relevantního trhu.

324 **2.2.1 Posouzení významné tržní síly**

325 Pro posouzení existence významné tržní síly na relevantním trhu Úřad využívá
326 ekonomických kritérií, která jsou uvedena v Opatření a ve Vyhlášce. Kritéria jsou
327 posuzována z hlediska očekávaného/předpokládaného vývoje a současných podmínek
328 panujících na daném trhu.

329 Úřad prokazuje existenci významné tržní síly na základě kombinace těchto kritérií,
330 která však při samostatném posouzení nemusejí být vždy zcela určující.

331 Úřad při svém hodnocení použije kritéria vhodná pro daný relevantní trh, jejichž výčet
332 je uveden v Opatření, ve Vyhlášce a popřípadě v příslušné judikatuře.

333 Úřad posuzuje každý trh individuálně, tj. pro každý případ může stanovit váhy kritérií
334 nezávisle na vahách stanovených pro jiný trh. Toto odůvodní.

335 Při posuzování existence významné tržní síly Úřad bere v úvahu i případnou existenci
336 stávajících nápravných prostředků.

337 **2.2.1.1 Zkoumání samostatné významné tržní síly**

338 Posuzování samostatné významné tržní síly provádí Úřad zejména s přihlédnutím
339 k těmto základním skupinám kritérií/charakteristik:

- 340 – tržní podíl,
341 – kritéria zaměřená na charakteristiku podniku,
342 – kritéria související s charakteristikou zákazníků,

343 – kritéria související s charakteristikou konkurence na relevantním trhu.

344 **Tržní podíl**

345 **a) velikost tržního podílu**

346 Tržní podíl je klíčovým indikátorem síly soutěžitele na trhu. I přes značnou váhu
347 tohoto kritéria na posouzení významné tržní síly jsou i při relativně vysokém tržním podílu
348 posuzována ještě další kritéria, která však nemusí mít samostatně určující charakter
349 resp. váhu.

350 Úřad při posuzování významné tržní síly vychází z evropského soutěžního práva
351 a přihlíží k velikosti tržního podílu následujícím způsobem:

352 – Je-li tržní podíl subjektu nižší než 25 %, není pravděpodobné, že by měl subjekt
353 významnou tržní sílu; to může nastat pouze v případě, že Úřad zkoumáním ostatních
354 kritérií shledá velmi silnou podporu existence významné tržní síly.

355 – Je-li výše tržního podílu subjektu v rozmezí 25 % až 40 %, je možné, že zkoumaný
356 subjekt má významnou tržní sílu.

357 – Je-li tržní podíl subjektu vyšší než 40 %, je předpoklad existence významné tržní síly.

358 – Je-li tržní podíl subjektu vyšší než 50 %, jde o silný indikátor existence významné
359 tržní síly.

360 – Je-li tržní podíl 75 % a více, jedná se o významnou tržní sílu. Velikost významného
361 tržního podílu již sama o sobě svědčí o existenci významné tržní síly.

362 K měření tržního podílu je používáno více měřítek povahy finanční i výkonové,
363 které vycházejí z charakteristiky trhu.

364 **b) vývoj tržního podílu v čase**

365 Při zkoumání podílů na trhu Úřad bere v úvahu zejména směr a rychlost změn,
366 ke kterým z hlediska podílu dochází. Úřad přihlíží k vývoji tržního podílu následovně:

367 – vysoký tržní podíl, který je během doby stabilní, silně naznačuje existenci samostatné
368 významné tržní síly, zejména je-li pravděpodobné, že se situace nezmění,

369 – klesající tržní podíl může svědčit o zvyšující se soutěživosti na trhu, avšak nevylučuje
370 existenci samostatné významné tržní síly,

371 – nestálá velikost tržního podílu může naznačovat neexistenci samostatné významné
372 tržní síly.

373 **Kritéria zaměřená na charakteristiku podniku**

374 V souvislosti s charakteristikou podniku Úřad zvažuje zejména tato kritéria:

375 **a) celková velikost podniku**

376 Posouzení velikosti podnikatelského subjektu je založeno na komplexním hodnocení
377 jeho majetkové, finanční a výnosové situace a perspektivách vývoje.

378 **b) kontrola infrastruktury nesnadno duplikovatelné**

379 Ovládnutí infrastruktury, která není dostupná konkurenčním provozovatelům, přispívá
380 k dominanci. Při posouzení ovládnutí infrastruktury Úřad zejména zvažuje, zda je
381 infrastruktura neduplikovatelná, nebo jen těžko duplikovatelná.

382 Ovládnutí může být realizováno různými způsoby, například prostřednictvím
383 vlastnických práv (části nebo celé infrastruktury), užíváním nebo existencí přímého případně
384 nepřímého vlivu na infrastrukturu.

385 **c) technologická výhoda nebo převaha**

386 Přednostní popřípadě výlučný přístup k vyspělým technologiím naznačuje dominanci.
387 Toto kritérium Úřad považuje za velmi směrodatné, protože při poskytování služeb v rámci
388 trhu elektronických komunikací se používají velmi složité technologie.

389 Úřad dále přihlíží k faktorům resp. skutečnostem, které význam tohoto kritéria
390 při posuzování existence významné tržní síly snižují, zejména jsou to:

- 391 – požadavky na vzájemnou provozuschopnost a propojitelnost, zahrnuté v řadě
392 mezinárodních úmluv a dohod, vedou k tomu, že v praxi komunikační technologie
393 vykazují vysokou míru standardizace,
- 394 – trhy pro tyto technologie (tj. zařízení, včetně software) jsou většinou otevřené,
- 395 – příslušné technologie, byť složité, jsou ve většině případů vyspělé a stabilní,
- 396 – Úřad usiluje o to, aby zabránil uplatňování nepřiměřených omezení na nově
397 vznikajících trzích (kde je nejpravděpodobnější, že se uplatní technická inovace).

398 Úřad považuje za relevantní ukazatele při zkoumání technologického náskoku
399 nebo převahy zejména údaje o investicích do výzkumu a vývoje – včetně nákladů na rozvoj
400 nových služeb.

401 **d) snadný nebo privilegovaný přístup ke kapitálovému trhu nebo finančním zdrojům**

402 Relativně snadný nebo přednostní přístup na kapitálové trhy nebo k jiným zdrojům
403 kapitálu dává provozovatelům velkou výhodu. Tento přístup se v praxi projevuje v levnějších
404 nákladech na financování investičních akcí, tj. nižšími WACC² (v porovnání s konkurenty
405 nebo potenciálními novými účastníky trhu) a může působit jako překážka vstupu na trh
406 i jako zdroj zvýhodnění oproti stávajícím konkurentům.

407 Kritérium je směrodatné na trzích, kde je třeba realizovat nákladné investiční akce
408 (což platí pro celou řadu relevantních trhů).

409 Z hlediska posouzení přístupu na kapitálové trhy či k jiným finančním zdrojům Úřad
410 zkoumá zejména podíl daného operátora na trhu, vývoj jeho majetkových, finančních
411 a výnosových ukazatelů, vlastnickou strukturu, podnikovou strategii a stabilitu managementu.

² WACC (Weighted Average Cost of Capital - vážený průměr nákladů na kapitál) je ekonomická veličina představující průměrnou cenu (vyjádřenou v úrokové míře), kterou musí podnik platit za užití svého kapitálu. Váhami jsou podíly jednotlivých složek ve struktuře kapitálu podniku. Mezi základní složky patří vlastní kapitál (akcie), obligace a jiné dlouhodobé cizí zdroje.

412 **e) rozsah a rozmanitost produktů nebo služeb**

413 Nabízí-li jeden provozovatel v rámci jedné nabídky více služeb současně, Úřad
414 přihlíží, zda i konkurenti jsou schopni nabízet stejný sortiment služeb.

415 **f) úspory z rozsahu**

416 Úspory z rozsahu se vztahují k nižším jednotkovým nákladům výroby (distribuce atd.)
417 v důsledku výroby resp. poskytování velkého množství zboží nebo služeb. Tyto jsou také
418 známy pod pojmem „rostoucí výnosy“ a mohou soutěžitelům umožnit jednat nezávisle
419 na provozovatelích působících v menším rozsahu a bránit vstupu na trh potenciálním
420 konkurentům, kteří by k účinné konkurenci potřebovali dosáhnout velkého „kritického
421 objemu“.

422 Úspory z rozsahu umožní soutěžitelům získat v porovnání s méně významným
423 konkurentem stejný zisk při nižší ceně pro zákazníka. U tohoto kritéria Úřad posuzuje spíše
424 relativní výhody než absolutní úspory z rozsahu a velikosti, které samy o sobě nejsou
425 ukazatelem významné tržní síly.

426 Výhody, které úspory z rozsahu přináší provozovatelům, budou pravděpodobně trvat
427 jen tak dlouho, než konkurenční provozovatel vybuduje stejně rozsáhlou nabídku. Proto Úřad
428 porovnává tuto dobu s časovým rámcem stanoveným pro daný trh a určuje, zda je tato doba
429 dostatečně dlouhá na to, aby se muselo toto kritérium brát v potaz.

430 Při hodnocení úspor z rozsahu Úřad zvažuje zejména faktory související s podílem
431 na trhu a velikostí podnikatelského subjektu, existencí souboru služeb a strukturou nákladů.

432 **g) úspory ze sortimentu**

433 Úspory ze sortimentu znamenají nižší jednotkové náklady v důsledku výroby
434 respektive poskytování širokého sortimentu zboží nebo služeb pomocí (částečně) sdílených
435 zdrojů. To může soutěžitelům umožnit jednat nezávisle na provozovatelích, kteří nenabízejí
436 podobně široký sortiment produktů nebo služeb.

437 Úspory ze sortimentu umožní soutěžitelům získat v porovnání s méně významným
438 konkurentem stejný zisk při nižší ceně pro zákazníka.

439 Výhody, které úspory ze sortimentu přináší provozovatelům, budou pravděpodobně
440 trvat jen tak dlouho, než konkurenční provozovatel vybuduje stejně různorodou nabídku.

441 Pro posouzení úspor ze sortimentu Úřad zkoumá zejména faktory související
442 s podílem na trhu a velikostí podnikatelského subjektu a s existencí souboru služeb.

443 **h) vertikální integrace**

444 Jestliže poskytovatel nabízí celou řadu produktů na různých úrovních celého tržního
445 řetězce, tj. produkt nebo službu a zároveň jeho velkoobchodní vstupy, Úřad zkoumá, zda je
446 soutěžitel schopen jednat nezávisle na svých konkurentech. Pro posouzení vertikální
447 integrace Úřad zkoumá zejména vlastnické a řídicí vztahy poskytovatele/poskytovatelů
448 působících na trhu a zda konkurenti jsou vertikálně integrovanému poskytovateli schopni
449 konkurovat.

450 **i) rozvinutost prodejní a distribuční sítě**

451 Úřad zkoumá, zda rozvinuté prodejní a distribuční kanály soutěžitele působí
452 jako překážka vstupu na trh a mohou mu umožnit jednání neomezené konkurenci, kteří tyto

453 sítě nemají a pro které by bylo velmi těžké a nákladné je získat či vybudovat. V této
454 souvislosti může Úřad zkoumat i další relevantní faktory, například schopnost soutěžitele
455 rozvíjet a podporovat svou značku.

456 **j) ceny a ziskovost**

457 Soustavně vysoké ceny v porovnání s ostatními podnikateli mohou naznačovat
458 existenci významné tržní síly. Úřad přitom zvažuje, zda vysoké ceny lze zdůvodnit inovační
459 aktivitou či poskytováním různých výhod. Soustavně vyšší ziskovost může rovněž
460 signalizovat existenci významné tržní síly.

461 **Kritéria související s charakteristikou zákazníků**

462 V souvislosti se zákazníky se zvažují zejména tato kritéria:

463 **a) neexistující nebo slabá kompenzační síla na straně poptávky**

464 Podnikatel může získat nebo udržovat významnou tržní sílu, pokud jeho zákazníci
465 nemají možnost přejít k jinému podnikateli.

466 Zákazníci mohou mít při nákupu služeb z různých důvodů slabou vyjednávací pozici.
467 Projevuje se to nemožností, aby zákazník „pohrozil“ přechodem nebo skutečně přešel
468 ke konkurenčním službám, což může poskytovateli umožnit jednat nezávisle na zákaznících
469 i konkurentech.

470 Úřad posuzuje, zda kupní síla zákazníků je dostatečná pro omezení tržní síly
471 poskytovatele.

472 **b) náklady na přechod k jinému poskytovateli produktů**

473 Úřad zkoumá, zda relativní výše nákladů, které mohou vzniknout zákazníkovi
474 při přechodu k jinému poskytovateli, umožňuje poskytovatelům jednat nezávisle
475 na zákaznících, kteří tak mají omezenou schopnost využít služeb jiného poskytovatele.

476 **c) překážky přechodu k jinému poskytovateli produktů**

477 Úřad dále posuzuje existenci i jiných překážek, které by mohly zákazníkovi
478 v přechodu k jinému poskytovateli zabránit (např. existence dlouhodobých smluv).

479 **Kritéria související s charakteristikou konkurence na relevantním trhu**

480 Soutěž na trhu se může vyvíjet k vyšší efektivitě, pokud jsou překážky pro vstup
481 na trh a pro další růst na trhu nízké a pokud trvá situace možnosti potenciální konkurence
482 vstoupit na trh.

483 V souvislosti s konkurencí Úřad zvažuje zejména tato kritéria:

- 484 – existence konkurence,
- 485 – existence potenciální konkurence,
- 486 – překážky pro vstup na trh,
- 487 – překážky prohlubování konkurence.

488 Neexistence konkurence, ani potenciální konkurence nebo nových účastníků trhu,
489 i když může být způsobena i jinými faktory, je významným ukazatelem, že některý
490 poskytovatel může mít významnou tržní sílu. Toto kritérium je úzce svázáno s překážkami

491 vstupu na trh. Úřad v tomto případě zkoumá, zda lze během časového horizontu posouzení
492 očekávat vstup nových účastníků na trh.

493 Úřad zvažuje i další překážky vstupu resp. růstu, zejména výhodný přístup
494 k infrastruktuře a rádiovému spektru, strategické překážky jako diskriminační ceny stanovené
495 zavedenými provozovateli, vertikální nebo horizontální pákový efekt na trh nebo utopené
496 náklady.

497 **2.2.1.2 Zkoumání společné významné tržní síly**

498 Úřad může za podniky se společnou významnou tržní silou označit dva nebo více
499 podniků, jestliže i při neexistenci strukturálních nebo jiných vazeb mezi nimi působí tyto
500 podniky na relevantním trhu, jenž není efektivně konkurenční a na němž nemá žádný
501 z těchto podniků sám o sobě významnou tržní sílu.

502 **Kritéria stanovení společné významné tržní síly**

503 Metodika byla pro účely této analýzy, vzhledem k rozvoji teorie i praxe posuzování
504 společné významné tržní síly v Evropské unii i v ČR a vydání Vyhlášky, upravena. Úřad
505 považuje za rozhodující pro oblast elektronických komunikací splnění kritérií uvedených
506 ve Vyhlášce. Za zásadní považuje rovněž aplikaci kritérií používaných v soutěžním právu,
507 tzv. kritéria „Airtours“ a rovněž bere v potaz i další faktory, jejichž použití je při prokazování
508 významné společné tržní síly relevantní. Kritéria uvedená ve Vyhlášce jsou obsažena
509 v analýze, kterou Úřad provádí k ověření splnění kritérií „Airtours“. Úřad bude pro větší
510 přehlednost nejprve analyzovat splnění kritérií „Airtours“ a následně posoudí dílčí kritéria
511 podle Vyhlášky.

512 **Kritéria „Airtours“**

513 Kritéria existence společné významné tržní síly v případě soutěžitelů, mezi kterými
514 neexistují strukturální nebo obdobné vazby, popsal Tribunál Evropské Unie v rozhodnutí
515 Airtours (T-342/99) a je základem pro soutěžní právo: trh musí být dostatečně transparentní,
516 aby každý člen oligopolu mohl dostatečně přesně a rychle zjistit soutěžní chování ostatních
517 členů;

518 a) stav tacitní koordinace musí být udržitelný v čase, musí tedy existovat možnost
519 odvetných opatření, kterými může být odchylka od společné strategie potrestána tak,
520 že se stane nevýhodnou;

521 b) předvídatelná reakce mimo-stojících soutěžitelů a spotřebitelů nesmí být schopna
522 ohrožit výsledky společného postupu.

523 Tyto podmínky ovšem musejí být chápány ve vzájemném kontextu a zároveň
524 v kontextu trhu a chování, které je posuzováno. Na to správně upozornil Soudní dvůr
525 Evropské Unie ve věci Impala (C- 413/06 P)³.

526 Úřad tedy bude nejprve zkoumat splnění uvedených podmínek.

³ Viz odst. 121 až 126 tohoto judikátu.

527 **Kritéria podle Vyhlášky**

528 Při posuzování existence společné významné tržní síly musí Úřad dále brát
529 dle Vyhlášky následující kritéria.

530 **a. Malá pružnost poptávky:** čím nižší je elasticita poptávky, tím méně mohou
531 reagovat spotřebitelé na zvýšení ceny nad konkurenční úroveň snížením poptávaného
532 množství a tím větší může být zisk oligopolistů z tacitní koluze. Zároveň platí, že čím nižší
533 elasticita, tím nižší je motivace oligopolních soutěžitelů k porušení oligopolu například
534 cenovou válkou, protože v neelastické oblasti poptávkové křivky zvýšení objemu způsobené
535 snížením ceny nenahradí ušlé výnosy způsobené snížením ceny. Míra elasticity je nepřímo
536 úměrná potřebě účinnosti odstrašujících mechanismů pro úspěšný rozvoj tiché koluze: je-li
537 poptávka neelastická, mají oligopolisté malou motivaci k odklonu od koluzního chování
538 a není proto třeba, aby byla „disciplína“ tiché koluze udržována silnými odstrašujícími
539 mechanismy. Je-li elasticita vysoká, je tomu naopak.

540 **b. Podobné tržní podíly:** mají-li soutěžitelé podobné podíly, dochází na trhu
541 k rovnováze tržní síly, kdy každý ze soutěžitelů musí počítat s tím, že se v případě
542 nepřátelského (individualistického) chování dočká od ostatních soutěžitelů stejně silné
543 reakce.

544 **c. Velké právní nebo ekonomické překážky pro vstup na trh:** je-li na trhu
545 realizována monopolní renta, zvyšuje to atraktivitu trhu pro potenciální nově příchozí
546 soutěžitele; takoví noví soutěžitelé, přilákaní vysokou ziskovostí trhu, zvyšují míru soutěže
547 na trhu a snižují jeho výnosnost; čím jsou tedy překážky vstupu nižší, tím větším soutěžním
548 tlakem působí pouzí potenciální konkurenti, kteří mohou svým vstupem zhatit zamýšlený
549 účinek tacitní koluze.

550 **d. Vertikální integrace se společným odmítáním dodávek:** pokud oligopolní
551 soutěžitelé společně disponují významnou tržní silou na vertikálně nadřazeném trhu, mohou
552 omezit či vyloučit účast třetích soutěžitelů na trhu vertikálně podřazeném tím, že odmítnou
553 nebo ztíží takovým třetím soutěžitelům přístup k potřebným vstupům; tím mohou vyloučit
554 nebo omezit nebezpečí účinné konkurence na takovém vertikálně podřazeném trhu, jež by
555 zhatila účinek tacitní koluze. Společné odmítání dodávek zároveň ukazuje na paralelismus
556 chování, který je jedním z projevů tacitní koluze.

557 **e. Nedostatečná kupní síla na straně poptávky:** čím je poptávková strana trhu
558 méně koncentrovaná, tím menší je pravděpodobnost reakce odběratelů, která by mohla
559 zhatit účinek tacitní koluze. Tím složitější je zároveň pro jednotlivé členy oligopolu skrytě se
560 odklonit od společné strategie (např. formou tajných slev). Úřad v tomto ohledu posuzuje
561 jednak míru koncentrace poptávkové strany trhu, jednak zjišťuje další aspekty ovlivňující
562 kupní sílu odběratelů, zejména existenci překážek změny dodavatele.

563 **f. Nedostatečná potenciální konkurence: viz bod c.**

564 **Další zohledňované skutečnosti**

565 Uvedený výčet kritérií podle § 1 odst. 2 Vyhlášky je ovšem toliko demonstrativní,
566 že Úřad tak může brát a bere v potaz i další faktory, jako například již zmíněná
567 transparentnost trhu a možnost odvetné reakce každého ze členů oligopolu.

568 Krom toho Úřad také zkoumá skutečnou míru soutěže na analyzovaném trhu. Pokud
569 totiž Úřad shledá, že trh ve skutečnosti není efektivně konkurenční, může tím mít bez dalšího
570 za prokázané, že na něm existuje podnik nebo podniky s významnou tržní silou. Ačkoliv je
571 přitom prováděná analýza analýzou prospektivní, může Úřad přihlížet i k historickému vývoji

572 analyzovaného trhu, neboť nelze-li v budoucí době pokryté analýzou očekávat relevantní
573 změnu soutěžních podmínek, je možné předvídat, že trh bude fungovat stejně, jako dosud.
574 Byly-li tedy na trhu projevy tacitní koluze pozorovány v nedávné minulosti, plyne z toho,
575 že lze důvodně předpokládat, že bez relevantní změny soutěžních podmínek na trhu dojde
576 k tacitní koluzi i v budoucnosti a že tedy na trhu působí podniky s významnou tržní silou.
577 Při zkoumání skutečné míry soutěže na trhu Úřad zkoumá zejména:

578 a) **Vývoj tržních podílů:** dlouhodobá stabilita tržních podílů je indicií nedostatečné
579 soutěže na trhu.

580 b) **Míru ziskovosti:** vysoká ziskovost ukazuje na realizaci monopolní renty a tedy
581 na nedostatečnou cenovou soutěž na trhu.

582 c) **Existenci cenových rozdílů:** daří-li se soutěžitelům uplatňovat v dlouhodobém
583 časovém horizontu různé ceny pro různé odběratele, které nejsou odůvodněny
584 legitimními důvody (objektivním ospravedlněním), může to ukazovat
585 na nedostatečnou soutěž na trhu.

586 d) **Úroveň poptávky:** je-li pozorována nízká úroveň poptávky, ukazuje to, že panující
587 cena neodpovídá soutěžnímu ekvilibriu trhu.

588 e) **Míru inovace:** nevyužívají-li soutěžitelé v plné míře možností inovace, ukazuje to
589 na nedostatečně soutěžní prostředí na trhu.

590 Při zkoumání existence společné významné tržní síly Úřad nejprve zkoumá, zda jsou
591 splněny podmínky pro rozvoj tacitní koluze na relevantním trhu. Pokud zjistí, že tomu tak je,
592 bude to dostatečným základem pro to, aby stanovil podniky disponující společnou
593 významnou tržní silou. Dále Úřad pro úplnost a kontrolu správnosti této analýzy ještě prověří
594 výhodnost koluzního chování ekonometrickou analýzou (viz příloha) a prozkoumá, zda jsou
595 projevy tacitní koluze patrné na dosavadním vývoji trhu. V časovém horizontu dané analýzy
596 posoudí faktory, které by mohly ovlivnit vývoj trhu.

597 2.2.1.3 Přenesená významná tržní síla

598 Úřad posoudí, zda je subjekt, který má významnou tržní sílu na jednom trhu, schopný
599 rozšířit tuto svou dominanci i na trh úzce související, a to buď vertikálně, nebo horizontálně.

600 2.3 Postup při určení nápravných opatření

601 V závislosti na výsledcích analýzy relevantního trhu a vyhodnocení dosavadních
602 regulačních opatření Úřad navrhne v souladu s § 51 Zákona, s čl. 9 až 13a Směrnice
603 2002/19/ES (Přístupová směrnice) a s čl. 17 Směrnice 2002/22/ES (Směrnice o univerzální
604 službě) vhodná nápravná opatření. Tato nápravná opatření musí být přiměřená, objektivní
605 a odůvodněná.

606 Úřad je oprávněn navrhnout podle Zákona pro podnik s významnou tržní silou jedno
607 nebo několik z následujících nápravných opatření:

- 608 a) průhlednost podle § 82 Zákona a čl. 9 Přístupové směrnice,
- 609 b) nediskriminace podle § 81 Zákona a čl. 10 Přístupové směrnice,
- 610 c) oddělené evidence nákladů a výnosů podle § 86 Zákona a čl. 11 Přístupové
611 směrnice,

- 612 d) přístupu k specifickým síťovým prvkům a přiřazeným prostředkům podle § 84 Zákona
613 a čl. 12 Přístupové směrnice,
614 e) umožnění volby a předvolby operátora podle § 70 odst. 1 Zákona a čl. 12 Přístupové
615 směrnice,
616 f) související s regulací cen podle § 56 až § 58 Zákona a čl. 13 Přístupové směrnice,
617 g) funkční separace podle § 86a Zákona a čl. 13a Přístupové směrnice.

618 Úřad je oprávněn na základě analýzy uložit dotčeným podnikům i jiná než výše
619 uvedená nápravná opatření týkající se přístupu, a to po obdržení souhlasného stanoviska
620 Komise.

621 V případě, že Úřad na základě analýzy relevantního trhu dojde k závěru, že uložením
622 výše uvedených povinností by nebylo dosaženo účinné hospodářské soutěže a že zároveň
623 přetrvávají významné problémy či tržní selhání v souvislosti s poskytováním služeb přístupu
624 nebo propojení na velkoobchodním trhu, může jako mimořádné opatření Úřad uložit podniku
625 s významnou tržní silou, který je vertikálně integrován, povinnost funkční separace
626 podle § 86a.

627 Stanovil-li Úřad podnik s významnou tržní silou na některém relevantním trhu
628 pro koncové uživatele a dospěl-li po provedení konzultace podle § 130 a § 131 Zákona
629 k závěru, že uložením výše uvedených povinností nebude sjednána náprava, je Úřad
630 oprávněn dotčenému podniku rozhodnutím zakázat:

- 631 1. neodůvodněné nebo nepřiměřené zvýhodňování některých koncových uživatelů,
- 632 2. nepřiměřené vzájemné vázání služeb,
- 633 3. účtování neúměrně vysokých cen,
- 634 4. omezování hospodářské soutěže stanovením dumpingových cen.

635 Pokud výše uvedené zákazy již na trhu existují, Úřad může rozhodnout o jejich
636 zachování, změně nebo zrušení.

637 V případě nadnárodních trhů Úřad postupuje v souladu s právem Evropské unie
638 a provádí společně s dotčenými národními regulátory analýzu relevantního trhu a popřípadě
639 stanoví subjekt s významnou tržní silou. Po projednání s dotčenými národními regulačními
640 úřady může Úřad rozhodnout o uložení zavedení povinností pro subjekt resp. subjekty
641 s významnou tržní silou.

642 Úřad při analýze a volbě nápravných opatření zvažuje pravděpodobný dopad svých
643 zásahů a sleduje jejich účinky během celého intervalu mezi jednotlivými analýzami.

644 **Část C – Analýza relevantního trhu č. 7 – ukončení hlasového volání (terminace)**
645 **v jednotlivých veřejných mobilních telefonních sítích**

646 **1. Úvod**

647 Úřad podle § 51 až 53 Zákona provedl analýzu relevantního trhu „ukončení
648 hlasového volání (terminace) v jednotlivých veřejných mobilních telefonních sítích“, který je
649 označen jako trh č. 7 v souladu s čl. 2 Opatření.

650
651 Poslední opatření obecné povahy, analýza trhu č. A/7/09.2009-11, trh č. 7 – ukončení
652 volání (terminace) v jednotlivých veřejných mobilních telefonních sítích, nabylo účinnosti dne
653 17. října 2009.

654
655 Na základě tohoto opatření obecné povahy Úřad stanovil podnikem s významnou
656 tržní silou společností: MobilKom, a.s., Telefónica O2 Czech Republic, a.s. (nyní Telefónica
657 Czech Republic, a.s.), T-Mobile Czech Republic a.s. a Vodafone Czech Republic a.s.

658
659 Všem stanoveným podnikům s významnou tržní silou Úřad na základě předchozí
660 analýzy trhu uložil soubor povinností podle § 51 odst. odst. 3 písm. a) a b) Zákona (ve znění
661 účinném do 30. června 2010).

662
663 Společnostem Telefónica O2 Czech Republic, a.s., T-Mobile Czech Republic a.s.
664 a Vodafone Czech Republic a.s. Úřad na základě předchozí analýzy trhu uložil dále
665 povinnosti podle § 51 odst. odst. 3 písm. c), d) a f) Zákona (ve znění účinném do 30. června
666 2010). Těmto společnostem Úřad uložil povinnost související s regulací cen, a to sjednávat
667 ceny za propojení v jejich telefonních sítích tak, aby nebyly překročeny Úřadem stanovené
668 maximální ceny.

669
670 Úřad pro účely sběru dat pro provedení analýzy relevantního trhu zpracoval dotazník
671 pro mobilní síť, který přidělil na svém portále vyhrazeném pro elektronický sběr dat
672 <https://monitoringtrhu.ctu.cz/ctu> dotčeným subjektům dle evidence podnikatelů vedené
673 Úřadem.

674
675 Úřad obdržel vyplněné dotazníky za období v letech 2009–2012, tj. od poslední
676 analýzy do termínu zpracování nové analýzy, od čtyř podnikatelských subjektů, které
677 poskytují službu ukončení hlasového volání (terminace) v jednotlivých veřejných mobilních
678 telefonních sítích.

679
680 Cílem analýzy relevantního trhu je definování tohoto trhu v národních podmínkách
681 České republiky a následné posouzení, zda trh je efektivně konkurenční, návrh případného
682 stanovení podniku s významnou tržní silou a návrh případného uložení povinností
683 podle Zákona.

684
685 Úřad postupoval při definování relevantního trhu, při vlastní analýze relevantního trhu
686 a při určení nápravných opatření subjektům s významnou tržní silou podle Zákona, Vyhlášky,
687 Opatření a v souladu s Metodikou uvedenou v části B.

688
689 Úřad provedl sběr dat a potřebných informací a zpracoval návrh analýzy, který byl
690 prodiskutován se zástupci asociací operátorů. Dále byla provedena veřejná konzultace
691 v souladu se Zákonem.

692
693 Úřad při analýze relevantního trhu:

- 694 – definoval trh věcně, územně a časově,
- 695 – analyzoval trh z hlediska určení samostatné a společné významné tržní síly,
- 696 – vyhodnotil stávající regulační opatření,

697 – navrhl uplatnění přiměřených nápravných opatření.

698

699 Úřad konstatuje, že obdržená data jsou pro účel analýzy trhu dostatečně vypovídající,
700 neboť byla získána od všech dotčených podnikatelských subjektů, které působí
701 na analyzovaném velkoobchodním trhu.

702

703 2. Definování relevantního trhu

704 2.1 Věcné vymezení

705 Relevantní trh je v souladu s Opatřením definován jako trh ukončení hlasového volání
706 (terminace) v jednotlivých veřejných mobilních telefonních sítích.

707

708 Trh zahrnuje tu část přenosu hlasového volání, která je vymezena ústřednou,
709 na které je možno poskytovat propojení do jednotlivých veřejných mobilních telefonních sítí,
710 a koncovým bodem veřejné mobilní telefonní sítě.

711

712 Veřejnou mobilní telefonní sítí se pro účely tohoto vymezení rozumí taková
713 komunikační síť, která v koncovém bodě této sítě umožňuje poskytovat mobilní veřejně
714 dostupnou telefonní službu. Za mobilní veřejně dostupnou telefonní službu se považuje
715 taková služba, která je poskytována za pohybu, bez přerušení komunikace (umožňující
716 tzv. handover mezi jednotlivými základnovými stanicemi dané veřejné mobilní telefonní sítě).

717

718 V souladu s definicí tohoto relevantního trhu je za ukončení hlasového volání
719 považován pouze případ, kdy se jedná o veřejně dostupnou telefonní službu.

720

721 Jedná se tedy o relevantní trh elektronických komunikací pro podnikatele zajišťující
722 veřejné mobilní telefonní sítě na základě oprávnění k využívání rádiových kmitočtů, zejména
723 prostřednictvím technologií GSM, UMTS, CDMA a LTE, a poskytující na nich veřejně
724 dostupnou mobilní telefonní službu koncovým uživatelům. Přenos volání je realizován
725 prostřednictvím mobilní přístupové sítě využívající rádiové kmitočty, přidělené podle Plánu
726 využití rádiového spektra na základě použité technologie⁴.

727 Úřad do věcného vymezení trhu zahrnul služby mobilní terminace (ukončení volání)
728 poskytované na velkoobchodní úrovni třetím stranám, to je terminaci v rámci národního
729 propojení sítí a terminaci příchozího mezinárodního provozu (tj. mezinárodní terminaci
730 předávanou v bodech propojení na území České republiky), rovněž tak i terminaci v rámci
731 vlastní sítě (samozásobení).

732 Na základě výše uvedeného Úřad identifikoval níže uvedené subjekty, které působí
733 na velkoobchodním trhu mobilní terminace:

734

⁴ Viz <http://www.ctu.cz/predpisy-a-opatreni/plan-vyuziti-radioveho-spektra.html>

735 **Tabulka č. 1: Seznam operátorů, kteří byli zařazeni na relevantní trh**

Air Telecom a.s. ⁵
Telefónica Czech Republic, a.s.
T-Mobile Czech Republic a.s.
Vodafone Czech Republic a.s.

736

737 Provozovatelé sítí GSM a UMTS jsou shodní s poskytovateli služeb těchto sítí, jedná
738 se o společnosti Telefónica Czech Republic, a.s. (dále jen „Telefónica“), T-Mobile Czech
739 Republic a.s. (dále jen „T-Mobile“) a Vodafone Czech Republic a.s. (dále jen „Vodafone“).
740 K zásadnímu rozvoji sítí UMTS došlo v letech 2009 - 2012. Dle dat předaných provozovateli
741 mobilních sítí pokrývaly sítě UMTS k 31. 12. 2012 73 až 85 % obyvatelstva a 26 až 48 %
742 území (viz dále tabulka č. 1 – Pokrytí území České republiky mobilními sítěmi GSM, UMTS
743 a CDMA k 31. 12. 2012⁶). Lze však předpokládat, že ani v budoucnu u těchto sítí nebude
744 dosaženo obdobného pokrytí jako u sítí GSM, a to s ohledem na předpokládanou výstavbu
745 sítí LTE.

746 Z pohledu účastníka neexistují na trhu oddělené nabídky služeb volání pro sítě GSM
747 a UMTS. Operátoři využívají oba typy sítí pro poskytování služeb „souběžně“, tyto sítě jsou
748 tak do určité míry vzájemně zastupitelné při poskytování služeb.

749 Služby mobilního volání poskytované prostřednictvím sítě CDMA
750 (CDMA2000 1xRTT:S-2000) poskytuje pouze společnost Air Telecom a.s. (dále
751 jen „Air Telecom“), a to v programu „Unifon“. Princip poskytovaných hlasových služeb
752 v mobilní síti na uvedené technologii je obdobný s poskytováním hlasových služeb v sítích
753 GSM. Jedná se o rádiové terminály, jež přenášejí hlas a SMS prostřednictvím rádiového
754 spoje k nejbližší základnové stanici, odkud jsou dále distribuovány do terminační sítě. Využití
755 těchto služeb je však podmíněno používáním specifického koncového zařízení (terminálu,
756 mobilního telefonu), který nelze použít v mobilních sítích GSM nebo UMTS.

757 V podmínkách České republiky je výstavba sítí s technologií LTE na samém počátku,
758 ve vybrané lokalitě byl zahájen v polovině roku 2012 provoz společností Telefónica
759 a T-Mobile. Během první poloviny roku 2013 oznámila i společnost Vodafone zahájení
760 testovacího provozu LTE sítě. Úřad očekává, že po ukončení aukce kmitočtů dojde
761 k dalšímu rozvoji výstavby těchto sítí.

762 Sítě LTE jsou dle své původní specifikace navrženy pro vysokorychlostní přenos dat
763 na základě IP technologie a neuvažovalo se v nich s poskytováním hlasových služeb.
764 Proto současné komerčně provozované sítě LTE nabízejí vysokorychlostní přenos dat
765 (přístup k Internetu). Na základě dostupných informací lze předpokládat, že po dobu platnosti
766 analýzy nebude v České republice nabízeno komerční poskytování hlasových služeb
767 prostřednictvím technologie LTE a hlasové služby budou hlavně poskytovány
768 prostřednictvím současných technologií GSM a UMTS.

769 Vzhledem k tomu, že v časovém vymezení analýzy relevantního trhu lze očekávat
770 vstup dalších virtuálních operátorů na mobilní trh, Úřad se dále bude zabývat, zda a v jakém
771 případě tento typ operátora zařadit na relevantní trh. Jako mobilní virtuální operátoři (MVNO

⁵ Air Telecom je právní nástupce společnosti MobilKom pro poskytování služeb na tomto relevantním trhu. Při uvádění informací vztahujících se k bývalé činnosti společnosti MobilKom je uváděna v textu tato společnost jako MobilKom (nyní Air Telecom), v případě informace vztahující se k současnému či budoucímu období je společnost uváděna jako Air Telecom (dříve MobilKom).

⁶ Jednotliví operátoři používají vlastní metodiky měření pokrytí.

772 – Mobile Virtual Network Operator) jsou označovány společnosti poskytující mobilní služby
773 koncovým účastníkům, které nedisponují vlastní rádiovou přístupovou sítí (resp. nemají
774 vlastní přiděl rádiových kmitočtů pro vybudování rádiové přístupové sítě). MVNO kupují
775 přístup do mobilních sítí a služby od mobilních operátorů (MNOs – Mobile Network
776 Operators), kteří disponují vlastní mobilní sítí (je však možno poskytovat i formou dalšího
777 přeprdeje).

778 Mobilní virtuální operátor je z hlediska praktické implementace na konkrétním trhu
779 vždy unikátní řešení, z tohoto pohledu tedy neexistuje žádný standardizovaný koncept,
780 kterého by se subjekty vstupující na mobilní trh měly držet. Každý MVNO se liší mírou
781 závislosti na poskytovateli infrastruktury a spektrem služeb, které nabízí pod vlastním
782 jménem.

783 V případě vzniku mobilního virtuálního operátora (MVNO) bude nutné vycházet
784 z konkrétní situace, zda tento operátor samostatně hlasová volání terminuje. Plnohodnotný
785 MVNO využívající pouze radiovou část hostitelského mobilního operátora, který bude
786 hlasová volání terminovat prostřednictvím vlastní infrastruktury, bude považován za součást
787 trhu. Virtuální operátor na úrovni přeprdejce služeb terminuje prostřednictvím hostitelské
788 sítě a z tohoto důvodu by na trh nebyl zařazen. V době zpracování analýzy na trhu nebyl
789 identifikován MVNO/MVNE, který poskytuje službu terminace.

790 Z věcného vymezení trhu jsou vyloučeny služby poskytované v pevném místě,
791 které jsou předmětem věcného vymezení relevantních trhů služeb poskytovaných v pevném
792 místě. Jedná se o případy, kdy je koncovému uživateli poskytovatelem služeb zrušena
793 nebo omezena mobilita služeb např. technickým nebo technologickým řešením koncového
794 bodu nebo přístupové sítě a prostřednictvím mobilní sítě je tak poskytována veřejně
795 dostupná telefonní služba v pevném místě. (Jedná se např. o služby poskytované v pevném
796 místě prostřednictvím pevného připojení pobočkové ústředny (PABX) k ústředně veřejné
797 mobilní telefonní sítě nebo o služby s omezeným rozsahem kolem koncového bodu, kdy je
798 rozsah vymezen pokrytím jediného přístupového bodu (hotspot nebo BTS)).
799

800 Služba ukončení hlasového volání (terminace) v jednotlivých veřejných mobilních
801 telefonních sítích poskytovaná na velkoobchodní úrovni zahrnuje ukončení volání (terminaci)
802 na telefonní čísla v jednotlivých mobilních sítích vymezená ve vyhlášce o číslovacích
803 plánech sítí a služeb elektronických komunikací⁷ vydané k provedení § 29 odst. 4 Zákona,
804 která se skládají z přístupového kódu veřejné mobilní telefonní sítě a doplňkových číslic.
805 Součástí trhu nejsou volání na čísla s přístupovými kódy ke službám elektronických
806 komunikací, na kterých jsou dále poskytovány služby obsahu.
807

808 **Hodnocení zastupitelnosti**

809

810 Úřad zkoumal dané vymezení trhu z hlediska možných substitutů na straně poptávky
811 a nabídky a konstatoval, že nenalezl substitut k ukončení hlasového volání (terminaci)
812 v jednotlivých veřejných mobilních telefonních sítích.
813

814 Stávající technické řešení neumožňuje volajícímu volbu doručení volání, tj. doručení
815 hlasového volání do jiné sítě než je síť operátora, v níž je číslo volaného umístěno.
816 Technické řešení sítě a koncová zařízení umožňují pouze směrování doručení hovoru
817 na koncový bod sítě v pevném místě nebo koncový bod veřejné mobilní telefonní sítě,
818 a to podle dočasného výběru volaného. Takovéto služby jsou nabízeny výhradně
819 na maloobchodní úrovni poskytovatele obou služeb jako doplňkové. Využití těchto služeb

⁷ Vyhláška ze dne 25. února 2011, kterou se mění vyhláška č. 117/2007 Sb., o číslovacích plánech sítí a služeb elektronických komunikací, ve znění pozdějších předpisů.

820 nemá vliv na velkoobchodní prodej služeb ukončení hlasového volání (terminace)
821 v jednotlivých veřejných mobilních telefonních sítích.
822

823 Vzhledem k masovému poskytování služby SMS zpráv v mobilních telefonních sítích,
824 rozvoji širokopásmového přístupu k síti Internet v mobilních sítích, technickým zdokonalením
825 hlasových volání prostřednictvím IP protokolu a rozšíření bezdrátových sítí v České republice
826 Úřad zvažoval jako možné substituty k ukončení hlasového volání (terminaci) v jednotlivých
827 veřejných mobilních telefonních sítích: a) ukončení SMS zpráv v jednotlivých veřejných
828 mobilních telefonních sítích, b) ukončení volání prostřednictvím IP protokolu v jednotlivých
829 veřejných datových mobilních sítích a c) ukončení volání prostřednictvím IP protokolu
830 v jednotlivých veřejných bezdrátových sítích (Wi-Fi, WiMax):
831

832 **a) ukončení SMS zpráv v jednotlivých veřejných mobilních telefonních sítích**

833 I když Úřad v souladu s Vysvětlujícím memorandem předpokládá, že pro koncového
834 uživatele by SMS zpráva mohla představovat neplnohodnotnou náhradu za hlasová volání,
835 substituce hlasového volání s SMS zprávami z technologického hlediska není možná
836 s ohledem na skutečnost, že hlasová a SMS komunikace využívají jiné technologické
837 zázemí. Přenosu hlasu je separátně vyhrazen hovorový kanál a pro přenos SMS je využita
838 signalizační síť. Z toho vyplývá, že může docházet ke zpoždění doručování SMS zpráv
839 s ohledem na okamžitou přenosovou kapacitu signalizační sítě. Přenos hlasu je
840 poskytován v reálném čase.

841 Úřad proto zastává názor, že ukončení SMS zpráv v jednotlivých mobilních sítích
842 není substitutem k ukončení hlasového volání (terminaci) v jednotlivých veřejných mobilních
843 telefonních sítích.
844

845 **b) ukončení hlasových volání prostřednictvím IP protokolu (terminace) v jednotlivých 846 veřejných datových mobilních sítích**

847 **Situace 1) Poskytovatel služby ukončení hlasových volání prostřednictvím IP protokolu**
848 **(terminace) v jednotlivých datových mobilních sítích je shodný**
849 **s provozovatelem sítě**

850 Úřad zkoumal možnosti hlasových volání v mobilních sítích UMTS a CDMA, kde je
851 priorita nastavena pro přenos hlasových volání. Pokud je v mobilní síti již tato priorita
852 vytvořena, je to omezením pro poskytování další plnohodnotné hlasové služby
853 ve srovnatelné kvalitě v mobilní datové síti. Z hlediska poptávky je možno konstatovat, že by
854 se jednalo o nákladově a funkčně nevyhovující alternativu k ukončení hlasového volání
855 (terminace) v jednotlivých veřejných mobilních telefonních sítích. Nákladově by volaný
856 uživatel u jinak (ze strany volaného) nezaplatňované služby terminace (nejsou hrazeny
857 paušály za přístup a volání hradí volající) hradil přístup k síti Internet.
858

859 Pokud vysokorychlostní datové sítě UMTS jsou budovány za účelem rychlého
860 mobilního přístupu k síti Internet a provozovatel sítě současně poskytuje i hlasová volání
861 v mobilní telefonní síti s dostatečnou kapacitou, nelze očekávat, že by na své datové síti
862 nabízel alternativní službu k nabízené službě volání ve veřejných mobilních telefonních
863 sítích, neboť by to představovalo kanibalizaci jeho hlasových volání. I když je zjevný trend
864 budování datových sítí, je téměř jistá koexistence i původních mobilních telefonních sítí
865 pro realizaci hlasových volání, a to minimálně po dobu účinnosti prováděné analýzy
866 relevantního trhu. Změnu proto nelze očekávat ani výhledově (po dobu účinnosti analýzy
867 relevantního trhu). U hlasových volání prostřednictvím IP protokolu v datových mobilních
868 sítích, u kterých nelze zajistit kvalitu odpovídající kvalitě přenosu hlasu v mobilních
869 telefonních sítích, tj. nedochází k vytvoření samostatného vymezeného přenosového kanálu
870 pro přenos hlasových paketů s jejich prioritizací, nelze zajistit splnění povinnosti umožnit

871 volání na čísla tísňového volání dle § 33 odst. 1 Zákona. Tato hlasová volání proto nejsou
872 považována za substitut veřejně dostupné telefonní služby.
873

874 V podmínkách České republiky je výstavba sítí s technologií LTE (a následně
875 „VoLTE“) na samém počátku (společnost Telefónica spustila první komerční buňku LTE
876 v červnu roku 2012, následně v polovině července 2012 zahájila testování i společnost
877 T-Mobile). V polovině června 2013 oznámila i společnost Vodafone zahájení testovacího
878 provozu LTE sítě. Další rozvoj sítí s technologií LTE Úřad předpokládá v závislosti
879 na výsledku aukce kmitočtů.

880 **Situace 2)** Poskytovatel služby ukončení hlasových volání prostřednictvím IP protokolu
881 (terminace) v jednotlivých datových mobilních sítích je nezávislý/odlišný
882 na provozovateli sítě
883

884 Pro poskytování služeb volání prostřednictvím IP protokolu není rozhodující způsob
885 přístupu k síti Internet. Z pohledu poskytovatele služeb volání prostřednictvím IP je možno
886 považovat prostředí sítě Internet za nezávislé, zda se jedná o službu poskytovanou
887 v pevném místě či mobilní službu, je určeno pouze přístupem k síti Internet poskytovaným
888 jiným podnikatelem. Podmínkou pro používání služeb volání prostřednictvím IP protokolu
889 v mobilních sítích je nutné použití koncového zařízení s přístupem k síti Internet a existence
890 či možnost instalace příslušné aplikace pro používání služby. Poskytovatel služeb volání
891 prostřednictvím IP protokolu může v těchto případech nabízet pouze hlasová volání,
892 u kterých není zajištěna odpovídající kvalita vytvořením samostatného vymezeného kanálu
893 určeného pro prioritní přenos hlasových paketů. Kvalita datového připojení v mobilních sítích
894 je závislá na počtu aktuálních uživatelů a je mnohem více citlivá na úrovni signálu
895 v porovnání s klasickým voláním v mobilních sítích. U těchto volání nelze vždy zajistit
896 schopnost uskutečňovat a přijímat telefonní hovory a faxy směrované dle číslovacího plánu,
897 dostupnost na čísla tísňového volání (to je splnění povinnosti dle § 33 odst. 1 Zákona)
898 a použití standardního koncového vybavení uživatele. Tato hlasová volání nejsou
899 považována za substitut veřejně dostupné telefonní služby.
900

901 Úřad proto zastává názor, že služba hlasových volání prostřednictvím IP protokolu
902 v datových mobilních sítích není substitutem k ukončení hlasového volání (terminaci)
903 v jednotlivých veřejných mobilních telefonních sítích.
904

905 **c) ukončení hlasových volání prostřednictvím IP protokolu (terminace) v jednotlivých**
906 **veřejných bezdrátových sítích (Wi-Fi, WiMax)**

907 Úřad zvažoval, zda by ukončení hlasových volání v ostatních bezdrátových sítích
908 mohlo být ze strany nabídky substitutem k ukončení hlasových volání v mobilních sítích,
909 zejména pak v sítích zajišťovaných technologií Wi-Fi a WiMax, a vyslovil domněnku, že by
910 se o substitut jednat mohlo. Sítě Wi-Fi jsou v České republice budovány sice masivně,
911 ale lokálně velkým množstvím operátorů na různé technické úrovni a s různým počtem
912 účastníků trvalého nebo dočasného charakteru. Není vybudováno souvislé celostátní pokrytí
913 těmito sítěmi. Současný stav ani předpokládaný rozvoj v období dalších tří let neumožní
914 zajištění služeb pro koncového uživatele v porovnatelném rozsahu a kvalitě s mobilními
915 sítěmi s celostátním pokrytím. Pro poskytování veřejně dostupné telefonní služby by bylo
916 nezbytné rovněž zajistit splnění povinnosti dle § 33 Zákona. Úřad bude rozvoj těchto sítí
917 průběžně sledovat.
918

919 Úřad proto zastává názor, že ukončení hlasových volání v jednotlivých veřejných
920 bezdrátových sítích není substitutem k ukončení hlasového volání (terminaci) v jednotlivých
921 veřejných mobilních telefonních sítích.
922

923 2.2 Územní vymezení

924 Službu ukončení volání (terminace) v jednotlivých veřejných mobilních telefonních
925 sítích může poskytovat výhradně jen ten operátor, do jehož sítě je volaný účastník připojen.
926 Každý podnikatel poskytující ukončení hlasových volání v jednotlivých veřejných mobilních
927 telefonních sítích uplatňuje vůči uživatelům/odběratelům stejné ceny v rámci své veřejné
928 mobilní telefonní sítě a soutěžní podmínky jsou tedy na celém území České republiky
929 dostatečně homogenní. Podnikatelé neomezují svoji nabídku služeb ukončení volání
930 na vybrané regiony, ale nabízí služby plošně na území celé České republiky.

931
932 Úřad proto došel k závěru, že územním vymezením relevantního trhu č. 7 – ukončení
933 hlasového volání (terminace) v jednotlivých veřejných mobilních telefonních sítích je území
934 celé České republiky.

935 2.3 Časové vymezení

937 Na mobilním trhu v současné době působí 4 podnikatelské subjekty, které provozují
938 veřejné mobilní sítě, jak je uvedeno v tabulce č. 2 (informace o pokrytí území a obyvatelstva
939 jsou vztaheny k 31. 12. 2012):

940 **Tabulka č. 2: Pokrytí území České republiky mobilními sítěmi GSM, UMTS a CDMA**
941 **k 31. 12. 2012**

		sít' GSM	sít' UMTS	sít' CDMA
Telefónica Czech Republic, a.s.	pokrytí území	98,0 %	32,0 %	85,0 %
	pokrytí obyvatelstva	99,6 %	78,0 %	92,0 %
T-Mobile Czech Republic a.s.	pokrytí území	97,03 %	48,21 %	-
	pokrytí obyvatelstva	99,79 %	85,35 %	-
Vodafone Czech Republic a.s.	pokrytí území	94,2 %	26,1 %	-
	pokrytí obyvatelstva	99,1 %	73,2 %	-
Air Telecom, a.s.	pokrytí území	-	-	77,7 %
	pokrytí obyvatelstva	-	-	87,6 %

942 Poznámky k tabulce:

943 Zdroj: ESD ČTÚ (údaje poskytované operátory podle vlastní metodiky operátorů)

944 Telefónica – síť CDMA není využívána pro poskytování veřejně dostupné telefonní služby

945

946 S ohledem na očekávaný vývoj trhu Úřad předpokládá významné změny, jakými jsou
947 vstup nového MNO na základě výběrového řízení (aukce kmitočtů), které Úřad vyhlásil dne
948 15. srpna 2013, či dalších komerčně ujednaných MVNO na trh, a proto je časový rámec
949 pro analýzu vymezen obdobím dvou let, případně Úřad zahájí analýzu i v dřívějším termínu.

950 **3. Analýza relevantního trhu**

951 **3.1 Samostatná významná tržní síla**

952 **3.1.1 Tržní podíl a vývoj tržních podílů**

953 Vzhledem ke skutečnosti, že ukončit hlasové volání může pouze ten poskytovatel,
954 v jehož síti se volané číslo nachází, má každý poskytovatel služeb na relevantním trhu
955 ukončení hlasového volání v jednotlivých veřejných mobilních telefonních sítích tržní podíl
956 ve výši 100 % v jednotlivé (vlastní) veřejné mobilní telefonní síti.

957

958 **Kritérium svědčí ve prospěch existence samostatné významné tržní síly.**

959

960 Úřad vychází z teze, že významný tržní podíl sám o sobě předem nevylučuje určitou
961 konkurenci na trhu. Pouze umožňuje podnikatelskému subjektu, který v takovém postavení
962 je, určovat nebo alespoň znatelně ovlivňovat podmínky, za kterých se taková konkurence
963 vyvíjí a obecně jednat bez ohledu na omezení konkurence, pokud mu takové chování
964 nepůsobí újmu. V prostředí regulace ex ante je tržní síla zásadně měřena porovnáním síly
965 dotyčného podnikatelského subjektu zvýšit ceny tím, že omezí výkon, aniž by utrpěl
966 významné ztráty prodeje nebo výnosů.

967 Úřad proto analyzoval i podíl a vývoj tržních podílů poskytovatelů služby ukončení
968 hlasových volání ve všech veřejných mobilních telefonních sítích vyjádřený v počtu
969 terminovaných minut a v počtu účastníků a vyhodnotil i další kritéria podle Metodiky.

970

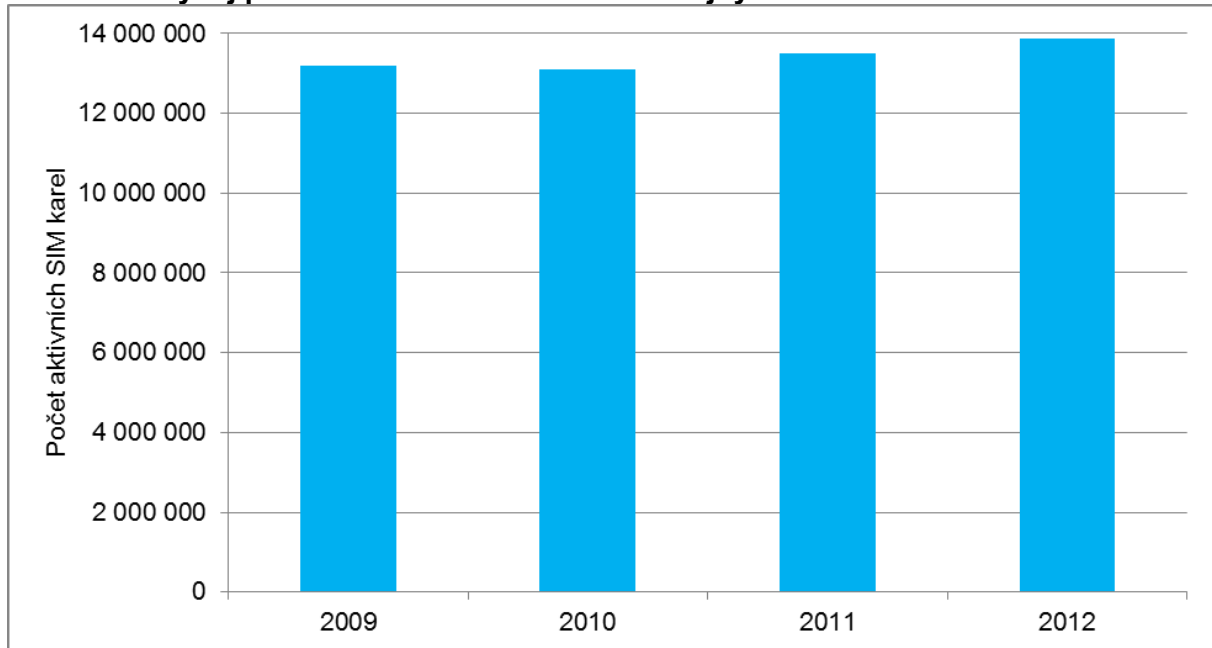
971 **Vývoj na trhu mobilní terminace a tržní podíl poskytovatelů služby ukončení**
972 **hlasových volání ve všech mobilních telefonních sítích**

973

974 Při provedení analýzy vzal Úřad v úvahu, že veřejná mobilní telefonní síť v technologii
975 UMTS společností Telefónica, T-Mobile a Vodafone je pro hlasová volání do současné doby
976 používána společně s veřejnou mobilní telefonní sítí v technologii GSM (nejsou vytvářeny
977 speciální tarify pro UMTS hlasová volání a ani za tímto účelem nejsou aktivovány specifické
978 SIM karty). V níže uvedených grafech jsou proto z těchto sítí uvedeni pouze GSM účastníci,
979 ale v provozu je zahrnut jak provoz v sítích GSM, tak i UMTS, včetně provozu v technologii
980 CDMA společnosti Air Telecom (dříve MobilKom).

981 **Velikost tržního podílu ukončení hlasového volání ve všech veřejných mobilních**
982 **telefonních sítích**

983 **Graf č. 1: Vývoj počtu aktivních SIM karet ve veřejných mobilních telefonních sítích**

Zdroj: ESD ČTÚ

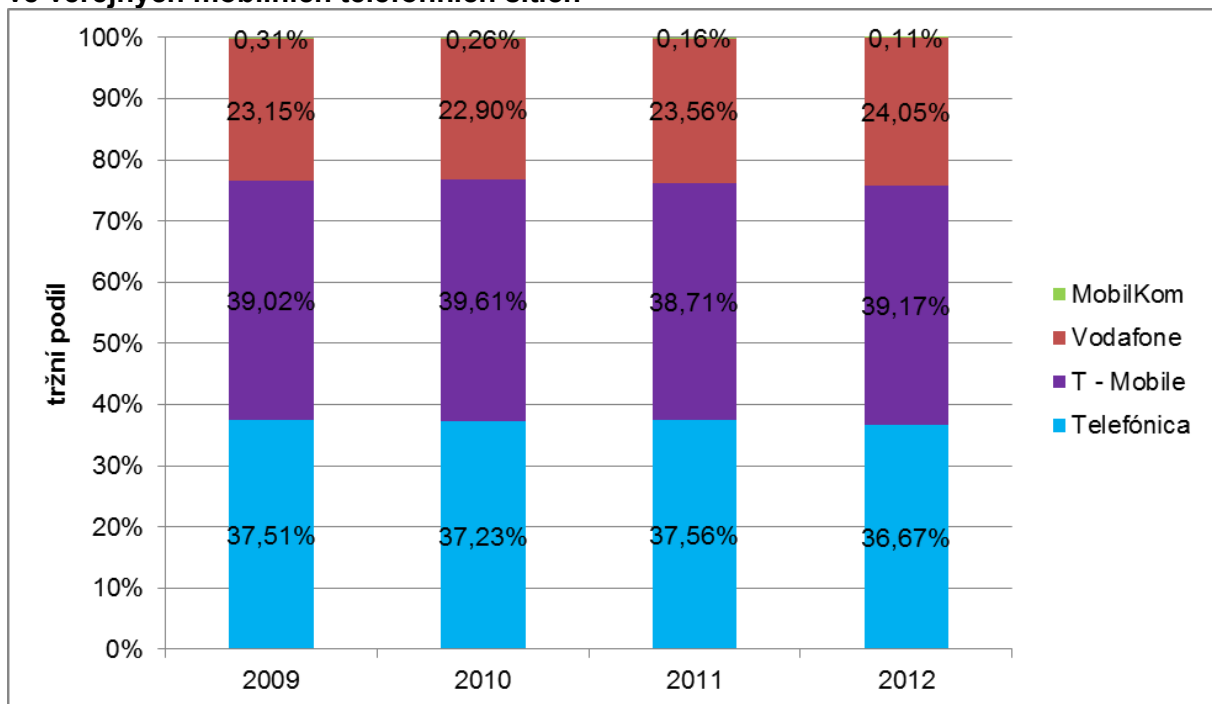
984
985
986
987
988
989
990
991
992

Graf č. 1 podává souhrnný přehled o vývoji počtu aktivních SIM karet ve veřejných mobilních telefonních sítích celkem od roku 2009. Vývoj počtu aktivních SIM karet v jednotlivých veřejných mobilních telefonních sítích je sledován jako stavová veličina vždy k 31. prosinci daného roku. Počet aktivních SIM karet je vypočtený podle jednotné metodiky stanovené Úřadem. Z grafu je zřejmý vyrovnaný počet aktivních SIM karet.

993 Počet aktivních SIM karet za sledované období dosáhl hodnoty 13 862 845,
994 což představuje nárůst ve výši 5,17 % v porovnání s rokem 2009. Tržní podíl nejmenšího
995 hráče na relevantním trhu, společnosti MobilKom, a.s. (dále „MobilKom) (nyní Air Telecom),
996 byl ve sledovaném období zanedbatelný, nejvyšší hodnoty dosáhl v roce 2009, a to ve výši
997 0,31 %.

998
999

Graf č. 2: Vývoj tržního podílu mobilních operátorů podle počtu aktivních SIM karet ve veřejných mobilních telefonních sítích

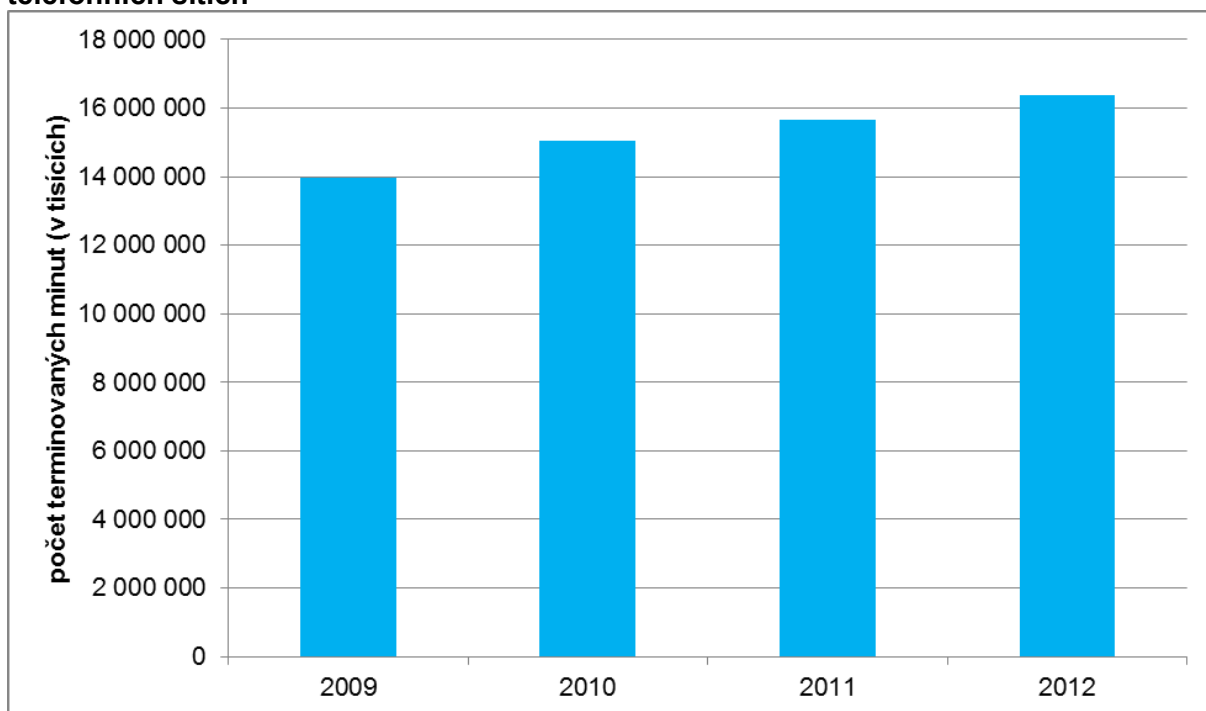

Zdroj: ESD ČTÚ

1000
1001
1002
1003
1004
1005
1006
1007
1008
1009
1010
1011
1012

Graf č. 2 znázorňuje vývoj tržních podílů jednotlivých poskytovatelů služeb terminace ve veřejných mobilních sítích podle počtu aktivních SIM karet za poslední čtyři roky. Ve sledovaném období nedochází k výrazným změnám v tržních podílech jednotlivých poskytovatelů služeb terminace. Zatímco tržní podíl společností T-Mobile a Telefónica v průběhu sledovaného období nepatrně kolísal (u společnosti Telefónica došlo v roce 2012 k mírnému poklesu), podíl společnosti Vodafone, která vstoupila na trh jako poslední GSM operátor, se nepatrně od roku 2010 zvyšoval (cca o 1 procentní bod). Tržní podíl společnosti MobilKom (nyní Air Telecom), která vstoupila na trh v průběhu roku 2008, činil k 31. 12. 2012 0,11 %, což je zanedbatelný tržní podíl. K 31. 12. 2012 činil tržní podíl společnosti T-Mobile 39,17 %, společnosti Telefónica 36,67 % a společnosti Vodafone 24,05 %.

1013 **Graf č. 3: Vývoj celkového počtu terminovaných minut ve veřejných mobilních**
1014 **telefonních sítích**

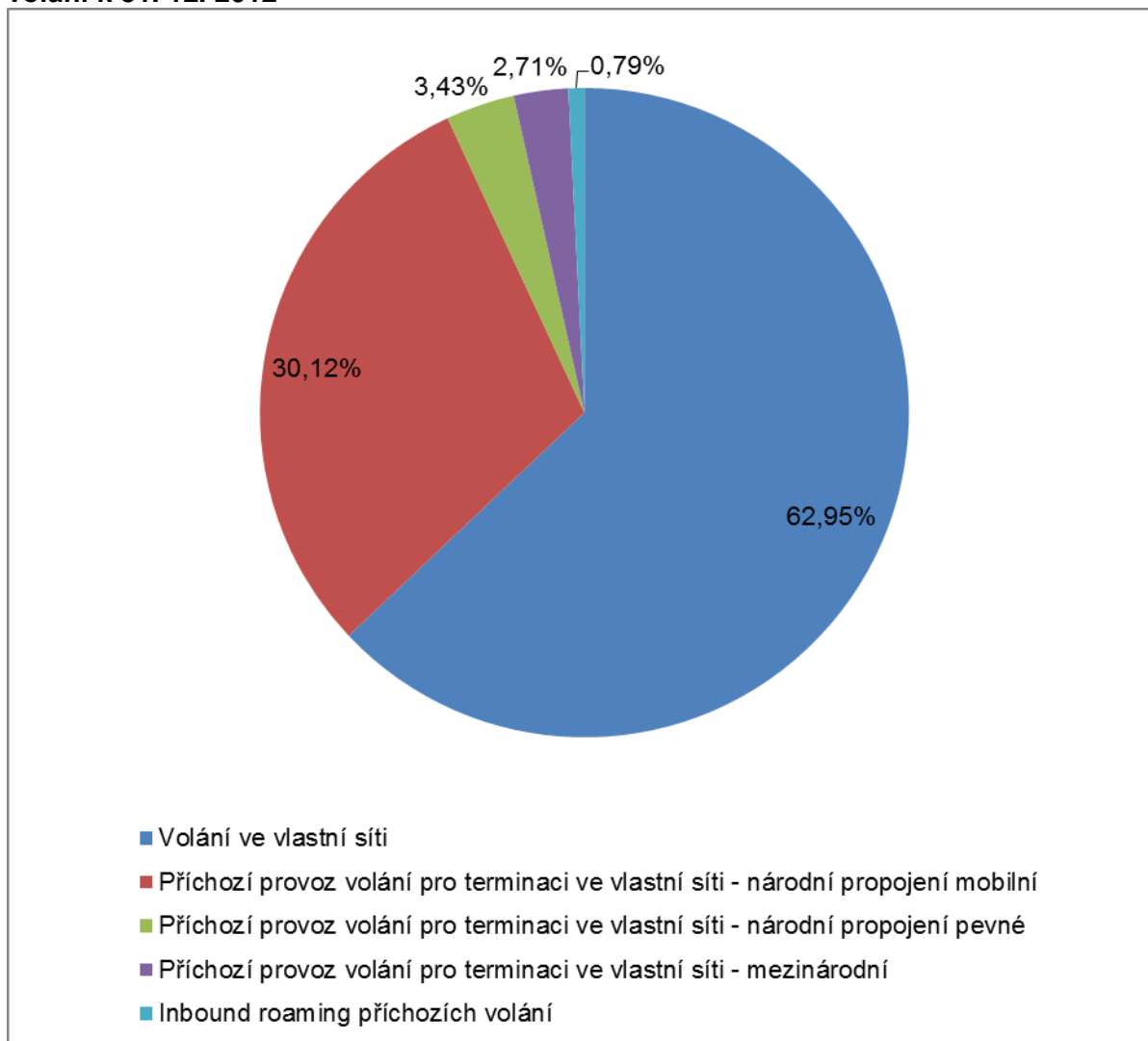

1015
1016 Zdroj: ESD ČTÚ

1017 Graf č. 3 znázorňuje vývoj celkového počtu terminovaných minut ve veřejných
1018 mobilních telefonních sítích. Na grafu je patrný rostoucí trend celkového objemu
1019 terminovaných minut ve veřejných mobilních telefonních sítích v letech 2009 - 2012.

1020
1021 Na závěr můžeme konstatovat, že v porovnání s rokem 2009 počet terminovaných
1022 minut hlasových volání ve veřejných mobilních telefonních sítích v roce 2012 vzrostl
1023 o 17,4 %.

1024 **Graf č. 4: Struktura ukončovaných hlasových volání ve veřejných mobilních**
1025 **telefonních sítích vyjádřená v počtu terminovaných minut podle jednotlivých směrů**
1026 **volání k 31. 12. 2012**

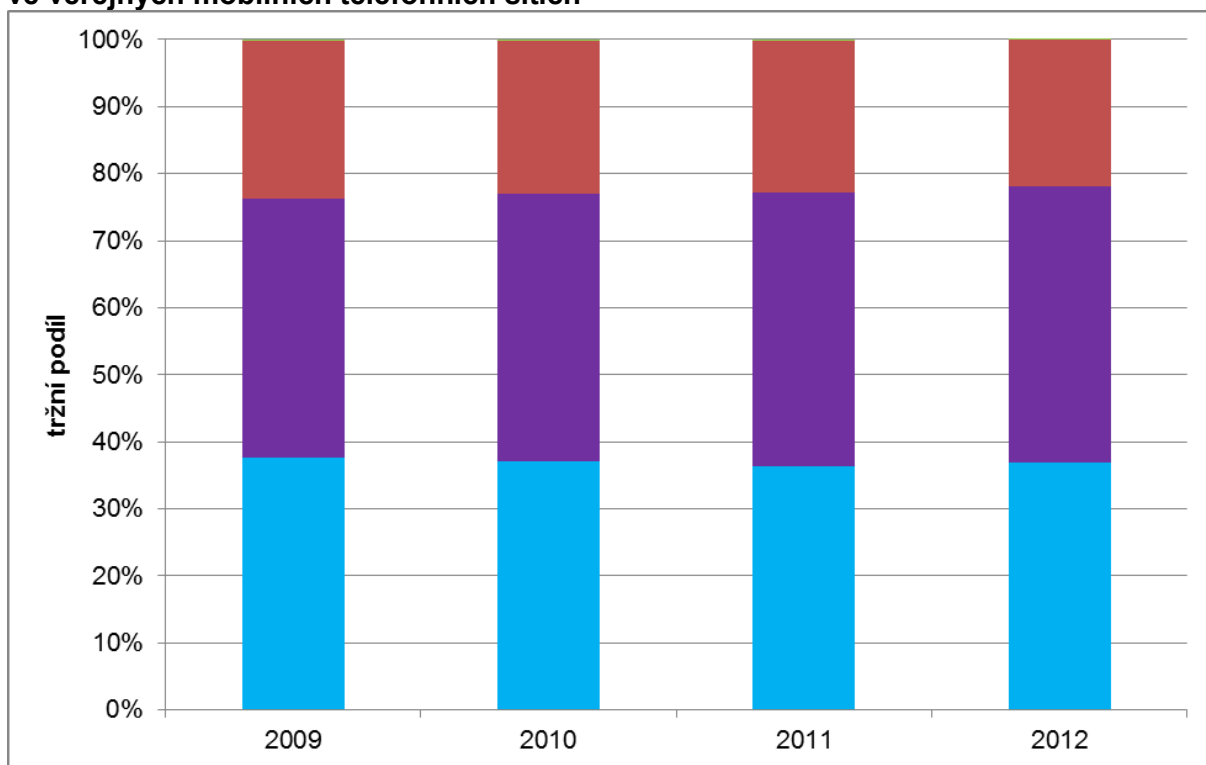

1027 Zdroj: ESD ČTÚ
1028

1029 Z grafu č. 4 je zřejmé, že téměř 63 % ukončovaných minut hlasových volání
1030 ve veřejných mobilních telefonních sítích tvoří volání v rámci vlastní sítě. Struktura
1031 jednotlivých poskytovatelů služeb je obdobná, a to včetně společnosti MobilKom (nyní
1032 Air Telecom). Vliv na tuto skutečnost má zejména vytváření skupin uživatelů,
1033 jak u podnikových, tak i rezidentních zákazníků (např. preference několika vybraných čísel
1034 rodiny, přátel apod.), v rámci jedné mobilní telefonní sítě. Poskytovatel služeb v rámci
1035 jednotlivých tarifů nabízí zvýhodněné podmínky pro tento typ volání.

1036
1037

Graf č. 5: Vývoj tržního podílu mobilních operátorů podle počtu terminovaných minut ve veřejných mobilních telefonních sítích

1038 Zdroj: ESD ČTÚ

1039 Z grafu č. 5, který znázorňuje vývoj tržních podílů jednotlivých poskytovatelů služeb
1040 terminace, je od roku 2009 patrný mírně se zvyšující tržní podíl společnosti T-Mobile, tržní
1041 podíl společnosti Vodafone se naopak mírně snižuje a podíl společnosti Telefónica je
1042 prakticky stabilní. Tržní podíl společnosti MobilKom (nyní Air Telecom), která zahájila
1043 poskytování služby v průběhu roku 2008, je zanedbatelný.

1044
1045 Tržní podíl jednotlivých společností na celkovém počtu ukončených minut hlasových
1046 volání ve veřejných mobilních telefonních sítích činil ke konci roku u společnosti T-Mobile
1047 **obchodní tajemství** %, u společnosti Telefónica **obchodní tajemství** %, u společnosti
1048 Vodafone **obchodní tajemství** % a u společnosti MobilKom (nyní Air Telecom) 0,08 %.

1049 **3.1.2 Kritéria zaměřená na charakteristiku podniku**

1050 **Velikost podniku**

1051 Největší tři mobilní operátoři působící v České Republice jsou společnosti Telefónica,
1052 T-Mobile i Vodafone. Tyto společnosti jsou součástí velkých a v celosvětovém měřítku
1053 významných nadnárodních skupin. Jejich mateřské společnosti mají dostatek zkušeností
1054 s výstavbou a provozem mobilních sítí a poskytováním mobilních služeb na evropském
1055 i celosvětových trzích.

1056 Společnost Telefónica je integrovaným telekomunikačním operátorem,
1057 který na českém trhu zajišťuje jak pevnou tak mobilní síť a poskytuje služby elektronických
1058 komunikací. Pro poskytování svých mobilních služeb provozuje rádiové síť ve standardu
1059 CDMA, GSM a UMTS (omezeně i LTE).

1060 Prostřednictvím svých sítí poskytuje hlasové služby v mobilní i pevné síti, služby
1061 přístupu k síti Internet, šíření rozhlasového a televizního signálu, přenosu dat nebo pronájmu
1062 okruhů. Společnost byla označena na základě analýz relevantních trhů č. 1, 2, 3, 4, 5, 6 a 7
1063 jako podnik s významnou tržní silou na těchto trzích a byla jí uložena odpovídající nápravná
1064 opatření. Společnost Telefónica se současně v posledních letech profilovala, zejména
1065 na základě akvizic, jako jeden předních poskytovatelů ICT služeb v České republice.

1066 Společnost T-Mobile provozuje jak pevné tak mobilní síť ve standardu GSM,
1067 a UMTS (omezeně i LTE), a poskytuje mobilní služby v podobném rozsahu jako společnost
1068 Telefónica. Společnost T-Mobile je ustavena podnikem s významnou tržní silou na RT 3 a 7.
1069 Od roku 2010, kdy odkoupila část aktiv podniku České radiokomunikace, rozvíjí
1070 i poskytování služeb v pevném místě, především na pronajaté infrastruktuře.

1071 Společnost Vodafone vstoupila na český trh jako poslední (v roce 1999 jako Český
1072 Mobil a.s.). V současnosti provozuje jak pevné tak mobilní síť ve standardu GSM a UMTS
1073 (omezeně i LTE). Společnost Vodafone poskytuje na maloobchodním trhu mobilní služby
1074 v podobném rozsahu jako společnost Telefónica a T-Mobile a je rovněž podnikem
1075 s významnou tržní silou na RT 3 a 7. Společnost na trhu nabízí od roku 2007 konvergované
1076 řešení mobilních služeb a služeb v pevném místě pro malé a střední firmy pod názvem
1077 OneNet.

1078 Společnost Air Telecom (dříve MobilKom) disponuje pouze sítí provozovanou
1079 ve standardu CDMA, a s nejmenším pokrytím sítí v České republice pro poskytování
1080 jak mobilních služeb, tak i služeb poskytovaných v pevné síti. Společnost Air Telecom (dříve
1081 MobilKom) byla označena na základě analýz relevantních trhů č. 3 a 7, provedených
1082 ve druhém kole těchto analýz, podnikem se samostatnou významnou tržní silou a byla jí
1083 uložena odpovídající nápravná opatření.

1084 **Ostatní kritéria zaměřená na charakteristiku podniku**

1085 Další kritéria zaměřená na charakteristiku podniku Úřad nepovažuje na tomto
1086 relevantním trhu za určující při rozhodování o existenci významné tržní síly, a proto nejsou
1087 podrobena analýze.

1088 **Ceny a ziskovost**

1089 **Ceny**

1090

1091 Na základě analýzy relevantního trhu z roku 2009 byly Úřadem stanoveny čtyři
1092 podniky s významnou tržní silou na relevantním trhu č. 7 (ukončení hlasového volání
1093 (terminace) v jednotlivých veřejných mobilních telefonních sítích). Jednalo se o podniky
1094 Telefónica, T-Mobile, Vodafone a MobilKom (1. prosince 2012 se stala novým majitelem
1095 tohoto podniku společnost Air Telecom).

1096 Analýza dále prokázala, že tržní síla společností Telefónica,
1097 T-Mobile a Vodafone je natolik významná, že v případě, že by nebyla uplatněna regulace
1098 cen na relevantním trhu, podniky by účtovaly nepřiměřeně vysoké ceny za terminaci. Tento
1099 fakt by ovlivnil maloobchodní ceny v neprospěch koncových uživatelů, protože maloobchodní
1100 ceny rovněž zahrnují velkoobchodní náklady, které historicky tvořila z velké části cena
1101 za terminaci. Úřad tedy zvolil jako jedno z nápravných opatření u těchto tří podniků
1102 na relevantním trhu regulaci cen. Postavení společnosti MobilKom (nyní Air Telecom)
1103 na relevantním trhu nebylo podle Úřadu natolik významné, aby docházelo k naplnění
1104 podmínek pro uložení regulace cen, která by mohla znamenat pro podnik nepřiměřenou
1105 regulační zátěž.

1106 Úřadu je známo, že společnost Mobilkom, uplatňovala v období od poslední analýzy
1107 relevantního trhu v rámci uzavírání smluvních vztahů vyšší regulované maximální ceny
1108 stanovené Úřadem, přestože mu tato povinnost uložena nebyla.

1109 Úřad vycházel v letech 2010–2012 při stanovení maximální ceny za terminaci
1110 z nákladů předložených mobilními operátory, vykazovaných jako součást oddělené evidence
1111 nákladů a výnosů, vynaložených na službu ukončení volání v jejich sítích s využitím metody
1112 plně alokovaných historických nákladů. Z nich byly v souladu s opatřením obecné povahy
1113 č. OOP/4/03.2006-3 a v souladu s Doporučením Komise o regulaci sazeb vyloučeny některé
1114 neoprávněné náklady. Úřad dále stanovil procento návratnosti vloženého kapitálu před
1115 zdaněním WACC ve výši stanovené v OOP/4/03.2006-3. S použitím takto upravených
1116 nákladů vyčíslil Úřad jednotkové náklady, včetně WACC, za minutu terminovaného provozu
1117 jednotlivě u všech uvedených mobilních operátorů a stanovil maximální cenu za terminaci
1118 ve výši jednotkových nákladů operátora vykazujícího nejnižší jednotkové náklady.

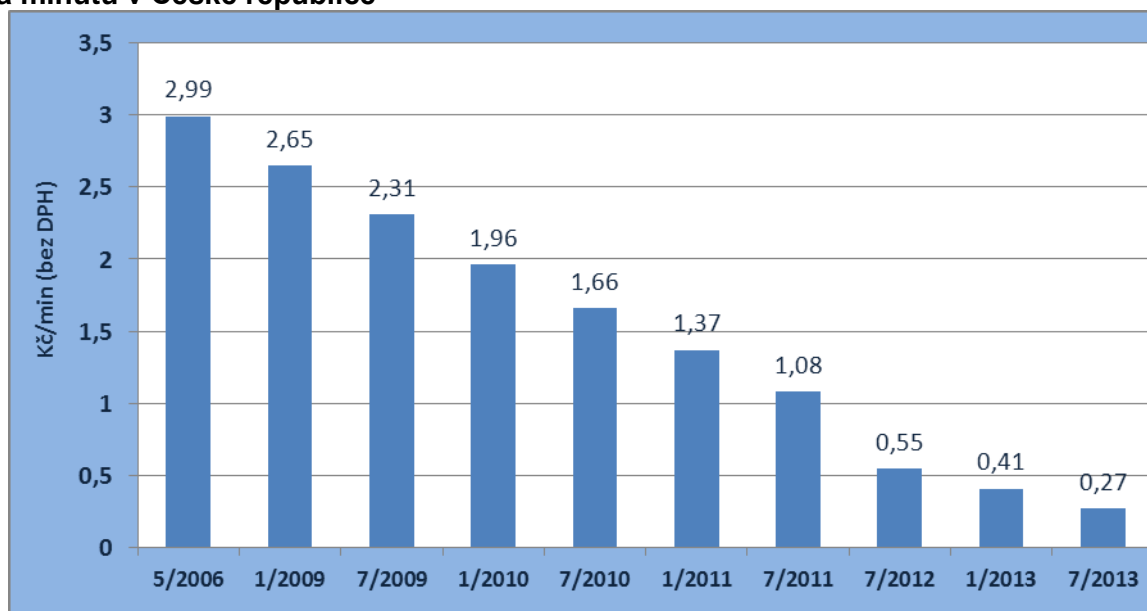
1119 Maximální cena za terminaci klesla v letech 2010–2012 z 1,96 Kč/min.
1120 na 0,55 Kč/min., tedy o téměř 72 %.

1121 Ode dne 1. července 2013 začala být účinná maximální cena za terminaci ve výši
1122 0,27 Kč/min. Celkový absolutní pokles ceny za terminaci mezi lety 2010–2013 tak činil
1123 1,69 Kč/min, v relativním vyjádření cena za zkoumané období klesla celkem o více než
1124 86 %. Tento razantní pokles vyvolalo využití nákladového modelu „pure“ BU-LRIC
1125 na základě Doporučení Komise o regulaci sazeb. Nákladový model „pure“ LRIC je model
1126 založený na postupu „zdola nahoru“ (bottom-up) a kalkuluje cenu vycházející z nákladů
1127 mobilní sítě efektivního operátora. Tato modelovaná síť je založena na volbách efektivních
1128 technologií dostupných v časovém rámci, s nímž model počítá, zohledňuje však i topologii,
1129 prvky sítě, inženýrská pravidla, provozní údaje a náklady českých mobilních operátorů.
1130 Modelovaná síť je kombinací 2G a 3G sítě, páteřní síť je založena na síti Next-Generation-
1131 Network (NGN). Při výpočtu terminační ceny Úřad použil procento návratnosti vloženého
1132 kapitálu před zdaněním WACC ve výši 8,26 %. Pro zmírnění dopadu na podnikatelské
1133 prostředí a na investiční záměry mobilních operátorů, zejména do budování sítí nové
1134 generace (LTE), využil Úřad postupného snížení tzv. glide path. Snížení ceny z 0,55 Kč/min.
1135 na 0,27 Kč/min. bylo tedy rozloženo do dvou časových intervalů, v nichž se maximální cena
1136 0,55 Kč/min. snižuje nejdříve na 0,41 Kč/min. s účinností od 1. ledna 2013 pro nové smluvní
1137 vztahy, resp. nejpozději od 1. dubna 2013 pro stávající smluvní vztahy a následně na finální

1138 cenu ve výši 0,27 Kč/min. s účinností k 1. červenci 2013 (bez ohledu na typ smluvního
1139 vztahu).

1140 Graf č. 6 níže zachycuje vývoj maximální ceny za terminaci v letech 2006–2013.

1141 **Graf č. 6: Vývoj cen za terminaci ve veřejných mobilních telefonních sítích v Kč**
1142 **za minutu v České republice**

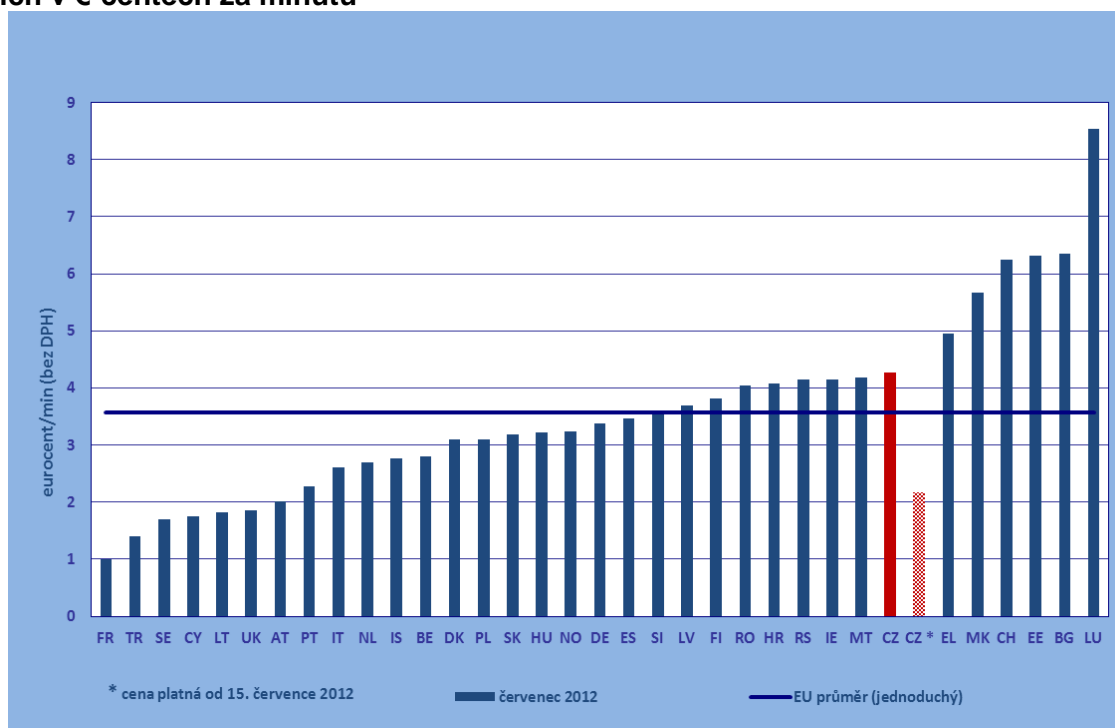

1143
1144

Zdroj: ČTÚ

1145 Z níže uvedeného grafu č. 7, který zachycuje porovnání terminačních cen evropských
1146 zemí k 1. červenci 2012 vypracované sdružením BEREC, je patrné, že maximální terminační
1147 cena v České republice se ještě k uvedenému datu pohybovala nad evropským průměrem.
1148 Ovšem cena 0,55 Kč/min. platná od 15. července 2012 (tedy 14 dní po datu srovnání) by se
1149 již dostala pod evropský průměr.

1150 **Graf č. 7: Mezinárodní srovnání cen za terminaci ve veřejných mobilních telefonních**
1151 **sítích v €-centech za minutu**

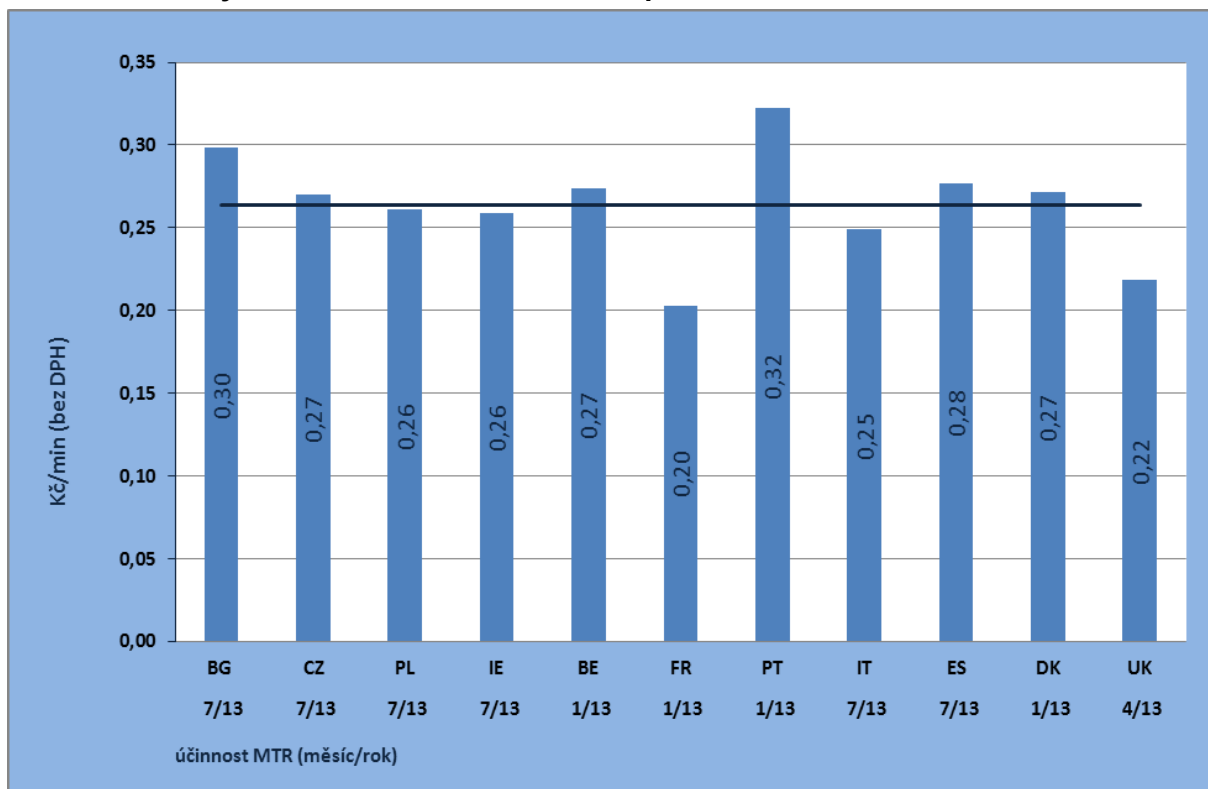

1152
1153

Zdroj: BEREC – Termination Rates Benchmark Snapshot (as of 1 July 2012); ČTÚ

1154 Následující graf č. 8 zachycuje užší porovnání maximální terminační ceny
 1155 dle nákladového modelu „pure“ BU-LRIC v těch evropských zemích, ve kterých již došlo
 1156 k jejich stanovení a úspěšně notifikaci u Evropské komise.

1157 **Graf č. 8: Mezinárodní srovnání cen za terminaci ve veřejných mobilních telefonních**
 1158 **sítích stanovených dle nákladového modelu „pure“ BULRIC v Kč za minutu**

1159 Zdroj: ČTÚ
 1160 Použity kurzy ČNB k datu 14. 2. 2013.
 1161

1162 Vzhledem k tomu, že velkoobchodní ceny za terminaci historicky tvořily významnou
 1163 část velkoobchodních nákladů, které vstupují do maloobchodní ceny určené koncovému
 1164 uživateli, Úřad posoudil, zda lze indikovat pokles maloobchodních cen v souvislosti
 1165 s poklesem maximální ceny za terminaci.

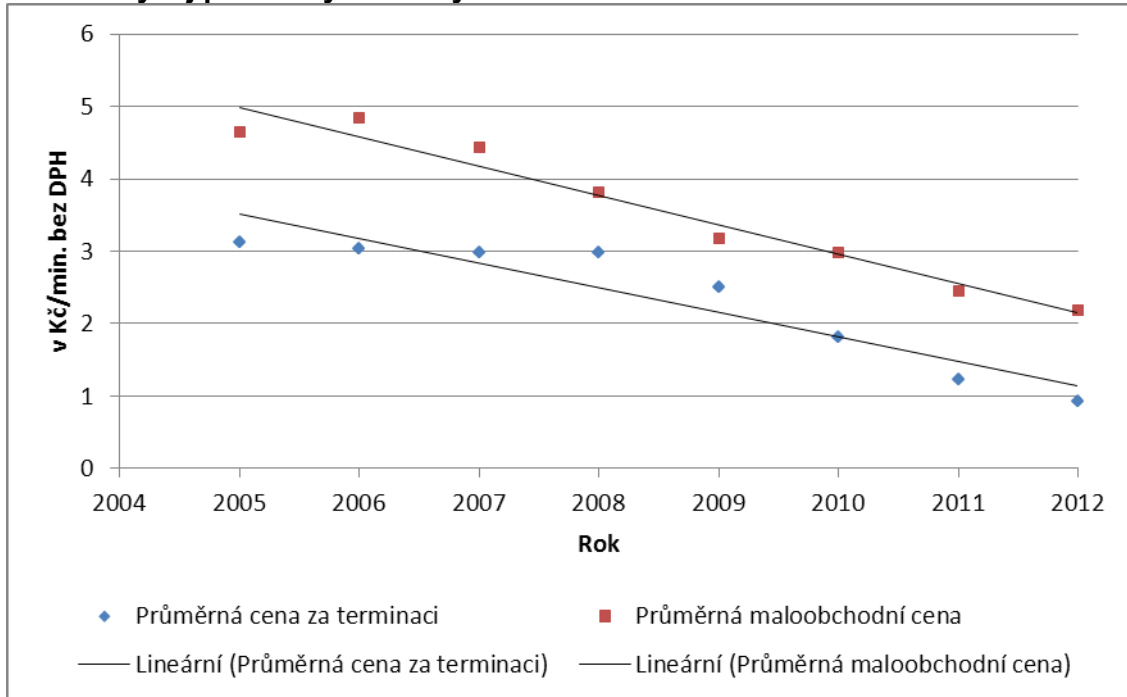
1166 Tabulka č. 3 a následně i graf č. 9 zachycují vývoj maximálních cen za terminaci
 1167 a průměrných maloobchodních cen volání v letech 2005–2012. V rámci srovnání dat za roky
 1168 2009–2012, tedy za období, které uplynulo od poslední analýzy relevantního trhu,
 1169 lze konstatovat, že pokles maximálních cen za terminaci následoval rovněž pokles
 1170 maloobchodních cen. V procentním vyjádření klesly sledované velkoobchodní ceny o 63 %
 1171 a maloobchodní ceny o cca 31 %. V absolutním vyjádření pak velkoobchodní ceny klesly
 1172 o 1,58 Kč/min., zatímco maloobchodní ceny klesly o 0,98 Kč/min.

1173 **Tabulka č. 3: Vývoj průměrných reálných cen za terminaci a průměrných**
 1174 **maloobchodních cen volání**

Položka	Rok							
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Průměrná cena za terminaci	3,13	3,03	2,99	2,99	2,51	1,81	1,23	0,93
Průměrná maloobchodní cena	4,65	4,84	4,43	3,81	3,17	2,99	2,45	2,19

1175 Zdroj: ČTÚ
 1176

1177 **Graf č. 9: Vývoj průměrných reálných cen za terminaci a maloobchodních cen volání**

Zdroj: ČTÚ

1178
1179

1180 **Mezinárodní srovnání cen mimo EHP⁸**

1181 Úřad s ohledem na připomínku⁹ obdrženu v rámci veřejné konzultace¹⁰ k návrhu
1182 analýzy relevantního trhu a s ohledem na upozornění¹¹, že v rámci velkoobchodního
1183 provozu s nečlenskými státy EHP dochází k značné cenové asymetrii, přistoupil separátně
1184 rovněž ke zkoumání cen placených tuzemskými operátory, a potažmo jejich maloobchodními
1185 zákazníky, při volání do zemí mimo EHP. Za tímto účelem si Úřad od tří největších mobilních
1186 operátorů¹² působících na relevantním trhu vyžádal data o objemu vzájemného provozu
1187 s vybranými zeměmi mimo EHP¹³. První graf nejprve znázorňuje průměrnou výši nákladů
1188 na ukončení hovoru v daných zemích za tři sledované tuzemské operátory. Tyto hodnoty
1189 v sobě zahrnují i část nákladů (v rozmezí jednotek % z ceny terminace) nutnou na tranzit
1190 volání do daných zemí. Z grafu vyplývá, že náklady spojené s terminací hovoru
1191 do srovnávaných zemí (s výjimkou Číny a USA) jsou vyšší než cena za terminaci v sítích
1192 tuzemských operátorů stanovená Úřadem od 1. července 2013 na 0,27 Kč/min. V řadě
1193 případů je rozdíl mezi terminací uplatňovanou operátory v České republice a v zemích mimo
1194 EHP vyšší než 10násobný.

⁸ Evropský hospodářský prostor zahrnuje kromě členských států EU také Island, Lichtenštejnsko a Norsko.

⁹ Viz [obecná připomínka č. 2](#) společnosti Telefónica Czech Republic, a.s.

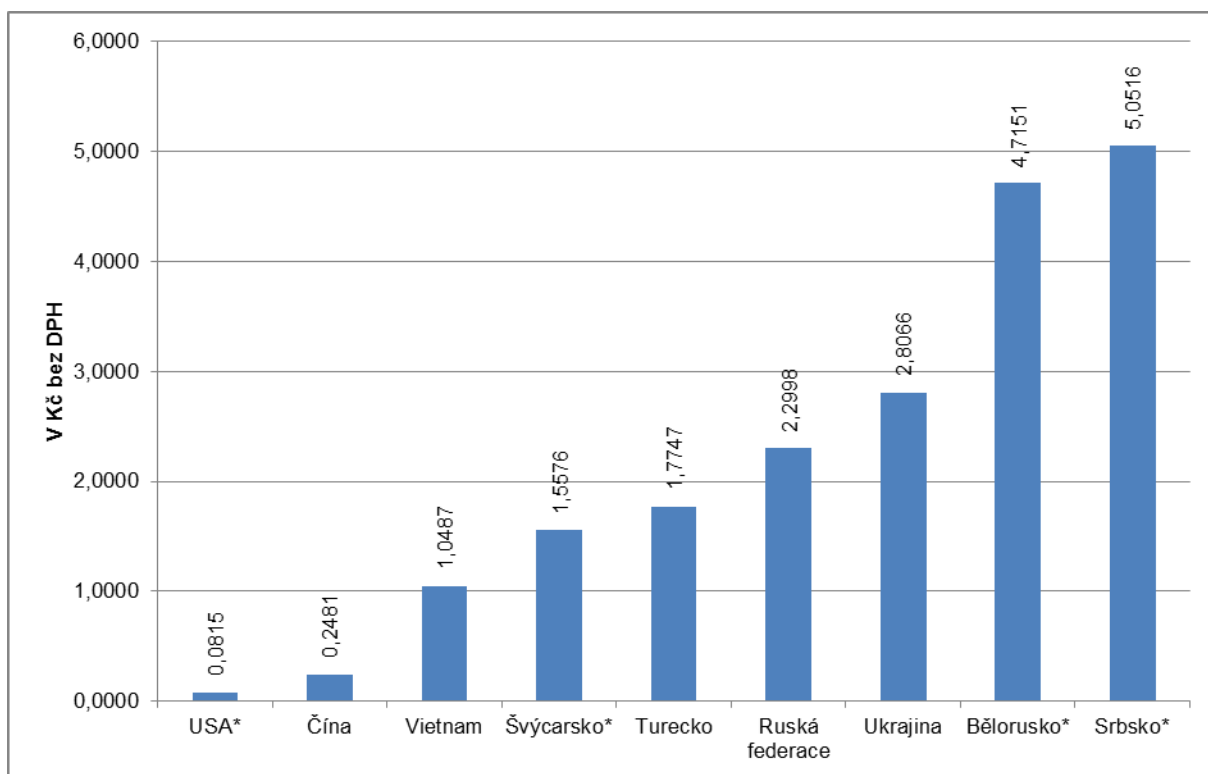
¹⁰ Veřejná konzultace probíhala mezi 29. květnem 2013 a 1. červencem 2013.

¹¹ Prezentované Úřadu jedním z dotčených subjektů například během workshopu k návrhu analýzy relevantního trhu dne 22. května 2013.

¹² Tj. od společností Telefónica Czech Republic, a.s., T-Mobile Czech Republic a.s. a Vodafone Czech Republic a.s.

¹³ Do srovnání mělo být primárně zařazeno 5 zemí mimo EHP s největším objemem vzájemného provozu s tuzemskými operátory, nicméně výčet těchto zemí je u každého z operátorů odlišný, takže výsledná skupina srovnávaných zemí je částečným průnikem zemí s nejvyšším objemem vzájemného provozu u jednotlivých operátorů (tam, kde se do průniku dostala srovnávaná země alespoň u dvou operátorů), do kterého byly přidány i další potenciálně významné destinace jako např. Čína.

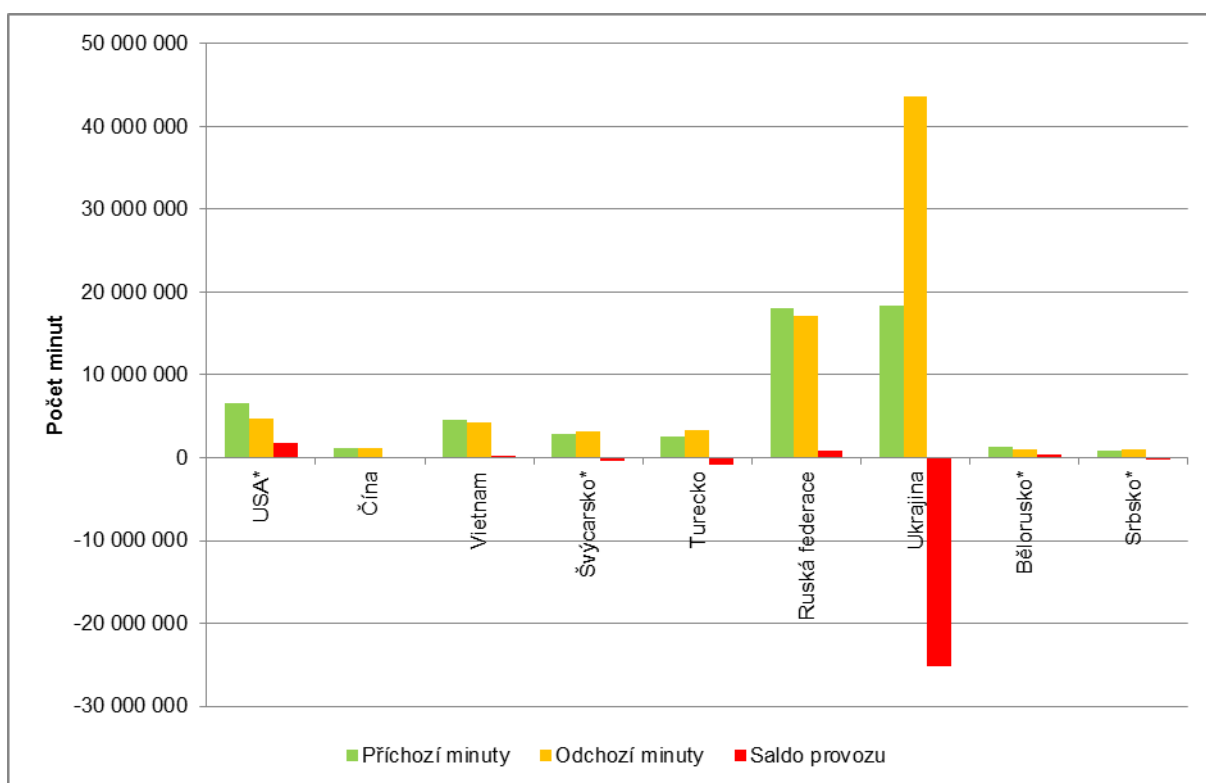
1195 **Graf č. 10: Mezinárodní srovnání průměrných nákladů za terminaci ve veřejných**
 1196 **mobilních telefonních sítích ve vybraných státech mimo EHP za rok 2012 u tří**
 1197 **největších mobilních operátorů v České republice v Kč/min.**

1198
 1199 * - průměr byl vypočten z dat za dva operátory

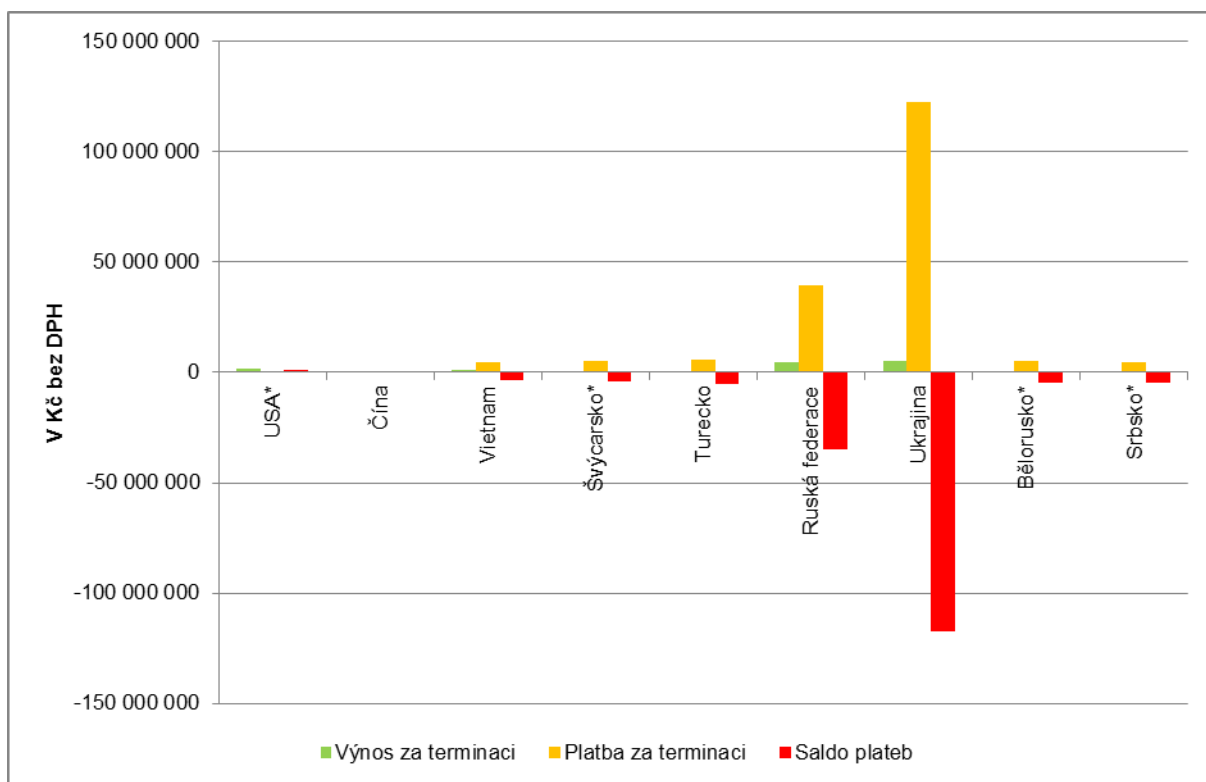
1200 Jaký by byl dopad této cenové asymetrie do vzájemné platební bilance zkoumaných
 1201 tuzemských operátorů s danými státy mimo EHP, pak lze posoudit aplikací terminačních
 1202 nákladů do objemu vzájemného provozu (tj. vynásobením těchto nákladů objemem
 1203 terminovaného provozu). Graf č. 11 pak nejprve srovnává objem provozu v počtu minut,
 1204 následně graf č. 12 pak znázorňuje souhrnnou platební bilanci tuzemských operátorů
 1205 s jednotlivými státy za předpokladu platnosti daného objemu provozu a daných terminačních
 1206 nákladů. Pro zjednodušení Úřad předpokládá i rovnoměrné rozdělení provozu mezi všechny
 1207 tři zkoumané mobilní operátory (důvodem je skutečnost, že hodnoty v grafu č. 11 jsou
 1208 aritmetickým průměrem nákladů na terminaci v daných zemích a nebyly váženy objemem
 1209 provozu u jednotlivých tuzemských mobilních operátorů).

1210 **Graf č. 11: Objem vzájemného terminačního provozu mezi třemi největšími mobilními**
 1211 **operátory v České republice a vybranými zeměmi mimo EHP za rok 2012**

1212
 1213 * - objem byl vypočten z dat za dva operátory

1214 **Graf č. 12: Platební bilance za velkoobchodní službu terminace ve veřejných**
 1215 **mobilních telefonních sítích mezi třemi největšími mobilními operátory v České**
 1216 **republice a vybranými zeměmi mimo EHP**

1217
 1218 * - bilance byla vypočtena z dat za dva operátory

1219 Graf č. 12 vychází z dat grafu č. 10 (náklady na terminaci ve vybraných státech mimo
1220 EHP), grafu č. 11 (objem vzájemného provozu mezi třemi největšími operátory v České
1221 republice a vybranými státy mimo EHP) a z ceny za terminaci stanovené Úřadem
1222 od 1. července 2013 na 0,27 Kč/min. Tuto cenu Úřad aplikoval na objem provozu
1223 z vybraných států mimo EHP, který je terminován v sítích tří největších operátorů v České
1224 republice. Z grafu č. 12 je patrné, že i se státy, se kterými mají čeští operátoři souhrnně
1225 kladné saldo terminovaného provozu (více terminovaného provozu v sítích tuzemských
1226 operátorů, než v sítích zahraničních operátorů), a se kterými by tak v případě aplikace
1227 symetrických cen měly kladnou platební bilanci, převyšuje objem plateb do zahraničí objem
1228 plateb ze zahraničí přijatých (nejlépe je to patrné v případě Ruské federace). U některých
1229 států je sice objem hovorů odchozích ze sítí tuzemských operátorů vyšší, než objem
1230 příchozího terminovaného provozu, ale záporné saldo platební bilance je vyšší, než kolik by
1231 činilo v případě aplikace symetrických cen (např. v případě Ukrajiny je objem provozu
1232 odchozího ze sítí tuzemských operátorů cca 2,36x vyšší než objem příchozího
1233 terminovaného provozu, ale objem odchozích plateb za terminaci je takřka 25x vyšší,
1234 než objem přijatých plateb za terminaci v sítích tuzemských operátorů).

1235 Třebaže Úřad nemá k dispozici údaje, jakým způsobem došlo ke stanovení cen
1236 za terminaci ve srovnávaných zemích (tj. zda byla cena stanovena na základě některé
1237 z nákladových metod, např. FDC, LRIC apod., nebo odpovídá tržní ceně v dané zemi), lze se
1238 domnívat, že přinejmenším v řadě těchto zemí (ne-li ve většině) cena za terminaci převyšuje
1239 pouze čisté přírůstkové náklady spojené s velkoobchodní službou terminace (tj. převyšuje
1240 cenu, stanovenou metodou „pure“ LRIC). V důsledku toho jsou čeští spotřebitelé volající
1241 do těchto zemí nuceni platit větší část nákladů spojených s terminací, než kterou platí
1242 zákazníci volající z těchto zemí do České republiky.

1243 Výše uvedená zjištění Úřad zohlední při návrhu přiměřených nápravných opatření
1244 SMP podnikům tak, aby u českých uživatelů nedocházelo k neodůvodněné diskriminaci při
1245 volání do států mimo EHP.

1246 **Ziskovost služby ukončení volání (terminace) v jednotlivých veřejných mobilních** 1247 **sítích**

1248 Úřad se rovněž zaměřil na posouzení ziskovosti služby terminace u tří podniků
1249 s významnou tržní silou (Telefónica, T-Mobile a Vodafone) na základě historických nákladů
1250 alokovaných na uvedenou službu a pravidelně vykazovaných v oddělené evidenci nákladů
1251 a výnosů. Přiměřený zisk (WACC) byl v letech 2008–2011 stanoven ve výši 11,5 %
1252 z vloženého kapitálu.

1253 Úřad shledal po vyhodnocení výše uvedených údajů, že podniky Telefónica
1254 a T-Mobile dosáhly za období 2008–2011 vyššího provozního zisku, než byl zisk přiměřený,
1255 tzn., že výnosy vedené v oddělené evidenci pokryly jak provozní náklady, tak náklady
1256 vloženého kapitálu a podniky tak dosáhly kladného ekonomického zisku. Nicméně lze
1257 konstatovat, že ziskovost služby terminace u těchto podniků v tomto období klesala
1258 v závislosti na poklesu maximální ceny za terminaci. Společnost Vodafone dosáhla v období
1259 2009–2010 rovněž vyššího zisku, než by odpovídalo stanovené hodnotě WACC,
1260 ovšem i u tohoto podniku klesala ziskovost uvedené služby v závislosti na poklesu maximální
1261 ceny za terminaci. Za rok 2011 zaznamenala společnost Vodafone dokonce provozní ztrátu
1262 (provozní náklady převyšovaly provozní výnosy).

1263 **Závěr**

1264 Kritérium ceny a ziskovost nasvědčuje o existenci samostatné významné tržní síly
1265 a o možném účtování nepřiměřeně vysokých cen, které by ve svém důsledku byly
1266 v neprospěch koncových uživatelů. Z výsledků mezinárodního srovnání vyplývá, že ceny
1267 účtované na tuzemském trhu byly v roce 2012 nad evropským průměrem. Rovněž výsledky
1268 oddělené evidence nákladů a výnosů prokazují, že společnosti Telefónica, T-Mobile
1269 a Vodafone (ta vyjma roku 2011) vykazovaly z poskytování dané služby zisk, který

1270 převyšoval stanovenou hodnotu WACC. Tato skutečnost (vyšší než přiměřený zisk) byla
1271 zapříčiněna i tím, že společnosti striktně dodržovaly Úřadem stanovenou maximální cenu,
1272 aniž by samy při poklesu svých nákladů přistoupily ke snížení účtovaných cen. Úřad
1273 při nalezení podniku (či podniků) s významnou tržní silou zohlední při návrhu nápravných
1274 opatření všechna kritéria svědčící o tržní síle jednotlivých operátorů na posuzovaných
1275 terminačních trzích a intenzitě možné soutěže (jež by případně mohla omezovat volnost
1276 operátorů při stanovení velkoobchodních cen) na těchto trzích. Úřad přihledne i k dalším
1277 skutečnostem, jež by mohly ovlivnit výši uplatňované ceny za velkoobchodní služby
1278 terminace ze strany všech podniků s významnou tržní silou, jako jsou například dosavadní
1279 zkušenosti při prosazování symetrických terminačních cen založených na metodě
1280 „pure“ BU-LRIC na relevantním trhu č. 3 – ukončení volání (terminace) v jednotlivých
1281 veřejných telefonních sítích poskytovaných v pevném místě (jenž se svým charakterem
1282 a podstatou soutěžních problémů podobá analyzovanému relevantnímu trhu č. 7).

1283 3.1.3 Kritéria související s charakteristikou konkurence na relevantním trhu

1284 Přestože služby ukončení volání (terminace) v jednotlivých veřejných mobilních
1285 telefonních sítích jsou specifické tím, že ukončit volání může pouze ten poskytovatel,
1286 v jehož síti se volané telefonní číslo nachází, Úřad považuje především pro účely uložení
1287 odpovídajících a proporcionálních nápravných opatření za potřebné provést analýzu kritérií
1288 souvisejících s charakteristikou zákazníků a charakteristikou konkurence na „celkovém trhu
1289 mobilní terminace“.

1290
1291 Podnikatelé poskytující služby na daném velkoobchodním trhu je možno označit
1292 zároveň i za odběratele služeb poskytovaných na tomto trhu. Podnikatelé provozující sítě
1293 a poskytující služby VDTS¹⁴ mohou volit mezi přímým propojením se sítí, v níž je
1294 terminováno anebo tranzitem (tranzitem se rozumí nepřímé propojení, to znamená propojení
1295 dvou veřejných komunikačních sítí prostřednictvím veřejné komunikační sítě třetího
1296 podnikatele zajišťujícího veřejnou komunikační síť). Přijaté řešení odpovídá technickému
1297 a především ekonomickému vyhodnocení variantních řešení. Obecně platí, že pro menšího
1298 operátora (zde měřeno v počtu reálných minut realizovaných v rámci daného propojení) je
1299 nevýhodné zřizovat přímé propojení se všemi subjekty na trhu, jelikož je pro něj ekonomicky
1300 výhodnější používat nepřímé propojení prostřednictvím tranzitu v případě terminace ze sítí
1301 se slabým provozem. Propojení je poskytováno na komerční bázi a Úřadu nejsou avizovány
1302 možné změny takového chování. Současně samozřejmě platí, že i postavení každého
1303 poskytovatele služeb terminace v jednotlivých sítích je specifické, jedinečné, neboť jak je
1304 uvedeno výše, ukončit volání může pouze ten poskytovatel, v jehož síti se volané telefonní
1305 číslo nachází.

1306
1307 V souvislosti s posuzováním postavení a očekávaného konání poskytovatelů služeb
1308 Úřad dále uvádí názor Evropské komise, který sdělila ve svém stanovisku (viz část F této
1309 analýzy). Ten, jak jej Komise konkretizovala ve stanovisku k návrhu analýzy trhu č. 3,
1310 vychází z předpokladu, že každý z poskytovatelů služeb terminace může uplatnit potenciální
1311 tržní sílu vzhledem k jedinečnosti poskytované služby a to zejména tím, že buď odmítne
1312 samotný přístup, resp. propojení, nebo dohodu o jeho ceně, event. nebude akceptovat cenu
1313 za terminaci. S ohledem na to Komise uvádí, že odmítání přímého propojení ze strany
1314 alternativního operátora by mohlo vést ke „strategii zvyšování nákladů konkurence“ tím, že
1315 by nutil alternativního operátora k tranzitu provozu přes třetího operátora pro účely
1316 terminace. I když Komise připouští, že nepřímé propojení může být pro menší alternativní
1317 operátory efektivnější variantou, má za to, že na relevantním trhu musí mít operátor usilující
1318 o terminaci svého provozu možnost požádat o přímé propojení.

1319

¹⁴ Veřejně dostupná telefonní služba.

1320 Velkoobchodní terminace volání je nezbytná k tomu, aby bylo možné ukončit hovory
1321 směřované na volaná čísla v síti jiného operátora. Poskytovatel služeb má jednoznačný
1322 zájem propojit svoji síť se sítěmi jiného/jiných operátorů tak, aby bylo jeho účastníkům
1323 umožněno dovolat se účastníkům v jiných účastnických sítích a naopak. Nicméně Komise
1324 ve svém stanovisku uvádí, že nelze zcela vyloučit případy, kdy by bylo možné předpokládat,
1325 že dojde ze strany alternativních operátorů k odmítnutí přístupu nebo sporu o cenu
1326 za službu.

1327
1328 Motivace společnosti Air Telecom, která na maloobchodním trhu zaujímá méně
1329 významnou pozici (v porovnání s ostatním třem mobilním operátorům), může být k uzavření
1330 propojení na komerční bázi odlišná od chování ostatních tří mobilních operátorů. Pokud
1331 vezmeme do úvahy i posouzení vyjednávací síly společnosti Air Telecom, již z hodnocení
1332 kritéria velikost podniku, počtu účastníků a pokrytí, lze dovodit její nedostatečnou výši oproti
1333 ostatním třem mobilním operátorům, ale Komise ve svém Doporučení o regulaci sazeb za
1334 ukončení volání v pevných a mobilních sítích v EU konstatuje, že: „Tuto nerovnováhu tržních
1335 sil napravuje existence regulačního opatření požadujícího sjednání propojení, které má za cíl
1336 zajistit komplexní propojenost (end-tu-end connectivity) tak, jak to vyžaduje předpisový
1337 rámec.“

1338
1339 Podobně situaci Úřad spatřuje i v oblasti ujednávání cen za propojení pro účely
1340 terminace volání v mobilních sítích. S ohledem na postupující snižování regulací stanovené
1341 maximální výše ceny očekává Úřad u Air Telecom (dříve MobilKom) snahu o dosažení jiné
1342 než regulované úrovně cen za terminaci v mobilní síti. Tržní síla, založená na 100 % tržním
1343 podílu operátora na ukončení volání ve své síti, tomuto operátorovi umožňuje stanovovat
1344 ceny nezávisle na ostatních tržních subjektech, a tedy i účtovat nepřiměřeně vysoké ceny
1345 v neprospěch koncových uživatelů.

1346
1347 Pokud tedy Úřad vychází z předpokladu, že v prostředí regulace ex ante je tržní síla
1348 zásadně měřena porovnáním síly dotyčného podnikatelského subjektu zvýšit ceny tím,
1349 že omezí výkon, aniž by utrpěl významné ztráty prodeje nebo výnosů, lze považovat tento
1350 předpoklad za splněný u všech poskytovatelů služeb velkoobchodní terminace.

1351
1352 Proto je podle názoru Komise třeba uložit symetricky nejen povinnost související
1353 s regulací ceny za ukončení, ale i regulaci přístupu, resp. propojení pro účely ukončení
1354 volání v sítích všech podnikatelů na trhu.

1355

1356 **3.2 Výsledky vyhodnocení samostatné významné tržní síly podle zvolených** 1357 **kritérií**

1358 Úřad konstatuje, že na relevantním trhu je každý poskytovatel služby ukončení volání
1359 (terminace) podnikem s významnou tržní silou ve své vlastní síti. Na základě provedené
1360 analýzy Úřad konstatuje, že každý poskytovatel služby ukončení volání má absolutní podíl
1361 (100 %) ve své vlastní síti. V případě společností Telefónica, T-Mobile, Vodafone
1362 a Air Telecom zkoumaná kritéria svědčí ve prospěch existence samostatné významné tržní
1363 síly.

1364
1365 Z provedené analýzy vyplynulo, že pozice podniků s významnou tržní silou
1366 na analyzovaném trhu je natolik silná, že pro fungování trhu je nezbytné předem stanovit
1367 některé podmínky pro jejich podnikání. Úřad shledal, že existují rozdíly ve vyhodnocení
1368 kritérií pro uplatnění významné tržní síly mezi společnostmi Telefónica, T-Mobile, Vodafone
1369 a společností Air Telecom, a proto navrhne stanovit podmínky podnikání přiměřeně
1370 zjištěným skutečnostem.

1371

1372 3.3 Společná významná tržní síla

1373 Vzhledem k charakteru relevantního trhu na trhu neexistuje společná významná tržní
1374 síla, neboť provozovatelé jednotlivých veřejných mobilních telefonních sítí mají ve své vlastní
1375 síti monopolní postavení. Z tohoto důvodu nebyla kritéria společné významné tržní síly
1376 podle Metodiky na tomto trhu uplatněna.

1377 1378 **Další kritéria**

1379 Žádná z dalších kritérií nesvědčí pro existenci společné významné tržní síly.

1380 1381 3.4 Výsledky vyhodnocení společné významné tržní síly podle zvolených kritérií

1382 Na základě provedené analýzy Úřad konstatuje, že na relevantním trhu
1383 neexistují podniky se společnou významnou tržní silou.

1384 1385 3.5 Přenesená významná tržní síla

1386 Úřad konstatuje, že na relevantním trhu je každý poskytovatel služby ukončení volání
1387 (terminace) podnikem se samostatnou významnou tržní silou ve své síti, proto zkoumání,
1388 zda na analyzovaný trh není přenesena významná tržní síla z jiného trhu, je bezpředmětné.

1389 3.6 Závěry k analýze trhu

1390 Vzhledem ke skutečnosti, že ukončit hlasové volání může pouze ten poskytovatel,
1391 v jehož síti se volané telefonní číslo nachází, případně má k určité síti sjednaný takový
1392 velkoobchodní přístup, který mu umožňuje nabízet a prodávat terminaci volání na účastnická
1393 čísla ve své virtuální síti, má každý poskytovatel služeb na relevantním trhu ukončení volání
1394 v jednotlivých veřejných mobilních telefonních sítích tržní podíl 100 % v jednotlivé (vlastní
1395 či sjednané) veřejné mobilní telefonní síti, to platí i pro nově vstupující subjekty na relevantní
1396 trh. Významný tržní podíl sám o sobě předem nevylučuje určitou konkurenci na trhu.
1397 Pouze umožňuje podnikatelskému subjektu, který v takovém postavení je, určovat, nebo
1398 alespoň znatelně ovlivňovat, podmínky, za kterých se taková konkurence vyvíjí, a obecně
1399 jednat bez ohledu na omezení konkurence, pokud mu takové chování nepůsobí újmu.

1400
1401 Úřad proto v kapitole 3.1.1 analyzoval vývoj trhu a tržních podílů poskytovatelů služby
1402 ukončení hlasových volání ve všech veřejných mobilních telefonních sítích vyjádřený v počtu
1403 terminovaných minut a v počtu aktivních SIM karet a vyhodnotil i další relevantní kritéria
1404 podle Metodiky.

1405
1406 Z hlediska vývoje tržních podílů Úřad konstatoval, že ve sledovaném období
1407 nedochází k jejich významným změnám, když jak z pohledu celkového objemu
1408 terminovaných minut, tak i celkového počtu aktivních SIM karet mají společnosti Telefónica,
1409 T-Mobile a Vodafone trvale prakticky stabilní tržní podíly. Ty byly ke konci roku 2012
1410 v rozmezí cca 22,9 až 39,6% v případě celkového trhu aktivních SIM karet a v rozmezí
1411 cca **obchodní tajemství** % v případě celkového trhu terminovaných minut. Tržní podíly
1412 společnosti Air Telecom (dříve MobilKom) však k uvedenému datu dosahovaly pouze 0,11%,
1413 resp. 0,08% v závislosti na posuzovaných kritériích.

1414
1415 Na základě vyhodnocení kritérií zaměřených na charakteristiku podniku, souvisejících
1416 s charakteristikou zákazníků a konkurence, dospěl Úřad k závěru, že pozice všech podniků
1417 s významnou tržní silou na analyzovaném trhu není zcela identická a že pro fungování trhu
1418 je nezbytné předem stanovit některé podmínky pro jejich podnikání. Úřad shledal, že existují
1419 významné rozdíly ve vyhodnocení kritérií pro uplatnění významné tržní síly mezi společnostmi
1420 Air Telecom a ostatními poskytovateli služeb na tomto trhu, tj. společnostmi Telefónica,
1421 T-Mobile a Vodafone. Úřad považuje za nezbytné tuto skutečnost zohlednit při návrhu

1422 stanovení nápravných opatření tak, aby v případě jednotlivých podniků s významnou tržní
1423 silou byla zajištěna jejich přiměřenost jejich odlišným pozicím na celkovém trhu mobilní
1424 terminace.

1425
1426 Zároveň je zde třeba uvést vyjádření Komise, které říká, že na trzích terminace se
1427 nelze zcela spoléhat na to, že obchodní dohody zajistí dostatečné propojení všech sítí
1428 a tudíž existuje potenciální hrozba odmítání přístupu.

1429
1430 Úřad očekává, že nově vstupující subjekty (MNO, MVNO, případně MVNE), kteří
1431 velkoobchodně nabízejí a prodávají terminaci volání ve své či smluvně objednané síti,
1432 na relevantním trhu budou uplatňovat vzájemnou reciprocitu cen s podniky s významnou
1433 tržní silou za službu ukončení hlasového volání v mobilních telefonních sítích. Vstup nového
1434 subjektu na trh a jeho stanovení SMP podnikem bude Úřad řešit v následné analýze.
1435 V následných nápravných opatření a cenové regulaci rozhodne Úřad dle konkrétní situace.
1436 V případě cenové regulace bude Úřad postupovat v souladu s Doporučením o terminačních
1437 sazbách (2009/396/ES).

1438
1439 Úřad na tomto trhu neshledal existenci společné významné tržní síly ani přenesené
1440 významné tržní síly.

1441

1442 **4. Nápravná opatření**

1443 **4.1 Platná regulační opatření**

1444 **4.1.1 Regulace ze zákona**

1445 Povinnost podnikatele podle § 80 odst. 2 Zákona je nejpozději do 10 dnů ode dne
1446 uzavření smlouvy o přístupu nebo smlouvy o propojení sítí předat Úřadu úplné znění
1447 uzavřené smlouvy, včetně příloh. Stejná povinnost platí i pro předávání změn a dodatků
1448 smlouvy o přístupu nebo smlouvy o propojení.

1449
1450 Podnik, kterému byla uložena povinnost v rozhodnutí o uložení povinností
1451 podle § 84 odst. 2 Zákona, je povinen podle § 84 odst. 3 Zákona zveřejnit referenční
1452 nabídku. Tato zákonná povinnost byla přijata až zákonem č. 468/2011 Sb., kterým se mění
1453 zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících
1454 zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, a některé
1455 další zákony. Uvedený zákon nabyl účinnosti dne 1. 1. 2012, a proto se povinnost zveřejnění
1456 referenční nabídky podle této právní úpravy nevztahovala na společnosti Telefónica,
1457 T-Mobile a Vodafone jako na podniky s významnou tržní silou, kterým byly uloženy
1458 povinnosti podle § 84 odst. 2 Zákona na základě výsledku analýzy relevantního trhu vydané
1459 jako opatření obecné povahy č. A/7/09.2009-11.

1460 **4.1.2 Regulace uplatněná Úřadem na daném trhu podle předchozí analýzy**

1461 Podnikům s významnou tržní silou, společnostem Telefónica, Vodafone, T-Mobile
1462 a MobilKom (nyní Air Telecom) byly podle jednotlivých písmen § 51 odst. 3 (ve znění
1463 účinném do 30. června 2010) Zákona a podle návrhu dle opatření obecné povahy
1464 č. A/7/09.2009-11 uloženy následující povinnosti: rozhodnutími č. REM/7/04.2010-28,
1465 č. REM/7/04.2010-30, č. REM/7/04.2010-29 a č. REM/7/04.2010-27, která nabyla právní
1466 moci dne 8. dubna 2010¹⁵. Uložené povinnosti podle jednotlivých písmen § 51 odst. 3

¹⁵ V případě MobilKomu 14. dubna 2010.

1467 (ve znění účinném do 30. června 2010) Zákona a souvisejících opatření obecné povahy
1468 (č. A/7/09.2009-11) byly:

1469
1470 Společnostem Telefónica, T-Mobile, Vodafone a MobilKom (nyní Air Telecom) byly
1471 uloženy podle jednotlivých písmen § 51 odst. 3 Zákona (ve znění účinném do 30. června
1472 2010) a souvisejícího opatření obecné povahy č. A/7/09.2009-11 následující povinnosti:

1473
1474 1. Povinnost průhlednosti podle § 82 Zákona, a to

1475 uveřejňovat informace týkající se propojení sítí elektronických komunikací
1476 v souladu s opatřením obecné povahy vydaným k provedení § 82 odst. 4 Zákona,
1477 kterým se stanoví rozsah, forma a způsob uveřejňování informací týkajících
1478 se přístupu k síti nebo propojení sítí elektronických komunikací, jakož i náležitosti,
1479 rozsah a forma referenční nabídky přístupu a propojení.

1480 2. Povinnost nediskriminace při poskytování propojení podle § 81 Zákona, a to

1481 a) uplatňovat rovnocenné podmínky za rovnocenných okolností pro ostatní
1482 podnikatele,

1483 b) poskytovat ostatním podnikatelům služby a informace za stejných podmínek
1484 a ve stejné kvalitě, v jaké je poskytuje pro služby vlastní.

1485 Společnostem Telefónica, T-Mobile a Vodafone byly uloženy podle jednotlivých
1486 písmen § 51 odst. 3 Zákona (ve znění účinném do 30. června 2010) a souvisejícího opatření
1487 obecné povahy č. A/7/09.2009-11 k výše uvedeným povinnostem ještě následující
1488 povinnosti:

1489 1. Povinnost průhlednosti podle § 82 Zákona, a to

1490 uveřejňovat referenční nabídku propojení s uvedením popisu příslušných nabídek
1491 rozdělených na části podle potřeb trhu a souvisejících smluvních podmínek
1492 včetně cen v souladu s opatřením obecné povahy vydaným k provedení § 82
1493 odst. 4 Zákona, kterým se stanoví rozsah, forma a způsob uveřejňování informací
1494 týkajících se přístupu k síti nebo propojení sítí elektronických komunikací, jakož
1495 i náležitosti, rozsah a forma referenční nabídky přístupu a referenční nabídky
1496 propojení.

1497 2. Povinnost umožnit přístup k specifickým síťovým prvkům a přiřazeným prostředkům
1498 pro účel služby ukončení volání (terminace) ve své mobilní telefonní síti podle § 84
1499 Zákona, a to

1500 a) povinnost vyhovět přiměřeným požadavkům jiného podnikatele na propojení sítí
1501 nebo síťových zařízení pro službu ukončení volání,

1502 b) povinnost vyhovět přiměřeným požadavkům jiného podnikatele na využívání
1503 a přístup k jeho přiřazeným prostředkům pro službu ukončení volání,

1504 a to za podmínek stanovených referenční nabídkou propojení.

1505 3. Povinnost oddělené evidence nákladů a výnosů podle § 86 Zákona, a to vést
1506 oddělenou evidenci nákladů a výnosů v souladu s opatřením obecné povahy
1507 vydaným k provedení § 86 odst. 3 Zákona tak, aby

1508 a) při sjednávání cen na maloobchodní i velkoobchodní úrovni bylo prokazatelné,
1509 že nedochází k neodůvodněnému křížovému financování,

1510 b) byly k dispozici podklady pro ověření nákladů a výnosů za jednotlivé služby.

1511 Úřad dále společnosti Telefónica, T-Mobile a Vodafone uložil povinnosti související
1512 s regulací cen, a to sjednávat ceny za propojení v její telefonní síti tak, aby nebyly
1513 překročeny stanovené maximální ceny.

1514 Hlavním cílem regulace uplatněné na základě minulé analýzy relevantního trhu bylo
1515 zajistit propojování se sítěmi mobilních operátorů a zabránit uplatňování nepřiměřeně
1516 vysokých cen za ukončení volání v mobilních sítích, v zájmu koncových uživatelů
1517 a spotřebitelů.

1518

1519 **4.1.3 Vyhodnocení stávajících opatření**

1520 Tato část analýzy se zaměřuje na povinnosti uložené v rámci minulé analýzy
1521 s důrazem na to, zda jsou tyto povinnosti plněny a zda je jejich rozsah a specifikace
1522 dostatečná pro zabránění nepřiměřeně vysokým cenám na analyzovaném trhu. Úřad přitom
1523 bral v potaz situaci na analyzovaném trhu, podněty a reakce podniků s významnou tržní
1524 silou.

1525

1526 Referenční nabídky zveřejněné s ohledem na plnění povinnosti vyplývajících z minulé
1527 analýzy odpovídaly povinnostem umožnit přístup, nediskriminace a průhlednosti¹⁶.

1528 Ve sledovaném období došlo u společnosti Telefónica ke změně v příloze 3 (Ceny)
1529 referenční nabídky propojení. Tato změna byla uveřejněna v částce
1530 1/2011 Telekomunikačního věstníku dne 11. února 2011 a spočívala v úpravě cen
1531 ze přenesení čísel. Další změna byla uveřejněna dne 9. září 2011 v částce
1532 12/2011 Telekomunikačního věstníku. Změna se týkala těla smlouvy a přílohy 4 (Vyúčtování
1533 a placení) a 5 (Smluvní pokuty). Tyto změny byly důsledkem vydání opatření obecné povahy
1534 č. OOP/7/07.2011-10, kterým se mění opatření obecné povahy č. OOP/7/07.2005-12, kterým
1535 se stanoví rozsah, forma a způsob uveřejňování informací týkajících se přístupu k síti
1536 nebo propojení sítí elektronických komunikací, jakož i náležitosti, rozsah a forma referenční
1537 nabídky přístupu nebo propojení, ve znění pozdějších změn. Poslední změna byla
1538 uveřejněna 5. října 2012 v částce 16/2012 Telekomunikačního věstníku a týkala se Přílohy 3
1539 (Ceny).

1540 Ve sledovaném období došlo u společnosti T-Mobile ke změnám v referenční
1541 nabídce. První změna byla uveřejněna v částce 1/2011 Telekomunikačního věstníku dne
1542 11. února 2011 a spočívala zejména v úpravě v oblasti cen. Další změna byla uveřejněna
1543 dne 2. září 2011 v částce 11/2011 Telekomunikačního věstníku. Změna souvisela s vydáním
1544 aktualizace opatření obecné povahy č. 7. Poslední změna byla uveřejněna dne 21. září 2012
1545 v částce 15/2012 Telekomunikačního věstníku.

1546 Ve sledovaném období došlo u společnosti Vodafone ke změnám v referenční
1547 nabídce. První změna byla uveřejněna v částce 1/2011 Telekomunikačního věstníku dne
1548 11. února 2011 a spočívala v úpravě přílohy C1 (konkrétní výše cen za poskytované služby).
1549 Další změny v referenční nabídce propojení byly zveřejněny dne 25. února 2011 v částce
1550 2/2011 Telekomunikačního věstníku. Opětovně byla aktualizována příloha C1 (konkrétní
1551 výše cen za poskytované služby) a také příloha H (bankovní záruka). Další změna byla
1552 zveřejněna dne 17. července 2012 v částce 10/2012 Telekomunikačního věstníku.
1553 Konkrétně byla opět aktualizována příloha C1 (konkrétní výše cen za poskytované služby)
1554 a s ní také příloha E (adresy a kontaktní osoby). Poslední změna byla uveřejněna dne
1555 21. září 2012 v částce 15/2012 Telekomunikačního věstníku, kdy došlo k úpravě přílohy
1556 C1 (konkrétní výše cen za poskytované služby).

¹⁶ Společnosti MobilKom (nyní Air Telecom) byly uloženy pouze povinnosti nediskriminace a průhlednosti bez povinnosti zveřejnění referenční nabídky.

1557 Všechny aktualizace referenčních nabídek byly v souladu s uloženými povinnostmi
1558 a vedly k záměru Úřadu v souladu s uloženými povinnostmi.

1559 Společnosti Telefónica, T-Mobile a Vodafone vedou oddělenou evidenci nákladů
1560 a výnosů při poskytování služby ukončení volání (terminace) v jednotlivých veřejných
1561 mobilních telefonních sítích v souladu s uloženou povinností. Společnosti předložily výsledky
1562 oddělené evidence nákladů a výnosů za roky 2009, 2010 a 2011 v souladu s § 86 odst. 4 a 7
1563 Zákona.

1564 Úřad dále ve sledovaném období kontroloval plnění povinnosti průhlednosti,
1565 a to zda jednotlivé společnosti zveřejňují informace týkající se propojení sítí elektronických
1566 komunikací v souladu s opatřením obecné povahy vydaným k provedení
1567 § 82 odst. 4 Zákona, kterým se stanoví rozsah, forma a způsob uveřejňování informací
1568 týkajících se přístupu k síti nebo propojení sítí elektronických komunikací, jakož i náležitosti,
1569 rozsah a forma referenční nabídky přístupu a propojení.

1570 Společnost T-Mobile uveřejnila informace v souladu s uvedenou povinností
1571 a informace o uveřejnění informací byla také zveřejněna v části
1572 16/2010 Telekomunikačního věstníku. Ostatní společnosti nezaslaly Úřadu informace
1573 o uveřejněných informacích, ani tyto informace nezveřejnily způsobem umožňujícím dálkový
1574 přístup na svých internetových stránkách. Úřad tyto společnosti vyzval k odstranění
1575 zjištěných nedostatků podle § 114 Zákona. Všechny společnosti zjištěné nedostatky
1576 odstranily a informace o uveřejnění informací byla postupně zveřejněna v částkách
1577 16/2010 a 17/2010 Telekomunikačního věstníku.

1578

1579 **Posuzování podnětů**

1580 V období od druhého kola analýzy relevantního trhu řešil Úřad celkem 3 podání
1581 od operátorů, která souvisí s tímto relevantním trhem.

1582 **1. Navrhovatel GTS Czech, s.r.o. (dále jen „GTS Czech“) vs. Vodafone**

1583 Společnost Vodafone neplnila podle společnosti GTS Czech povinnost vyplývající jí
1584 z rozhodnutí o ceně č. [CEN/7/07.2012-2](#), čj. ČTÚ-23 556/2012-611 ze dne 3. července 2012
1585 (dále jen „Rozhodnutí“), které nabylo právní moci dne 3. července 2012 tím, že doposud
1586 nesjednala se společností GTS Czech cenu za propojení ve své veřejné telefonní síti
1587 za službu ukončení volání (terminace) v souladu s částí I. výroku Rozhodnutí.

1588 Společnost Vodafone byla rozhodnutím [č. SMP/7/03.2010-23](#) ze dne 23. března 2010,
1589 na základě výsledků analýzy bývalého relevantního trhu č. 7 vydané opatřením obecné
1590 povahy Úřadu [č. A/7/09.2009-11](#), stanovena jako podnik s významnou tržní silou na tomto
1591 relevantním trhu.

1592 Ke sjednání cen, tedy k uzavření dodatků ke smlouvám o propojení, určil Úřad
1593 společnosti Vodafone, tak jak je uvedeno ve výroku II. Rozhodnutí i v odůvodnění
1594 Rozhodnutí, dostatečnou časovou lhůtu v délce více než dvou měsíců ode dne nabytí právní
1595 moci Rozhodnutí (3. července 2012) do 15. září 2012. Z vyjádření společnosti GTS Czech
1596 bylo Úřadu známo, že společnost Vodafone sice projevila snahu dodatek ke smlouvě
1597 o propojení uzavřít, když již 15. srpna 2012 zaslala společnosti GTS Czech návrh dodatku
1598 ke Smlouvě o propojení (dále jen „Dodatek“), součástí Dodatku však bylo také ustanovení,
1599 u něž měla společnost GTS Czech za to, že nesouvisí s plněním povinností vyplývajících
1600 z Rozhodnutí. Předmětem tohoto ustanovení je pozbytí účinnosti Dodatku v případě, že bude
1601 Rozhodnutí pravomocně zrušeno nebo v případě, že bude nahrazeno jiným rozhodnutím
1602 o ceně za terminaci vydaným Úřadem. Společnost GTS Czech doručila společnosti
1603 Vodafone protinávrh Dodatku, který odstranil z hlediska společnosti GTS Czech sporné

1604 ustanovení. Dne 20. září 2012 se uskutečnilo osobní jednání obou stran, na němž
1605 společnost Vodafone odmítla uzavřít Dodatek s tím, že pokud nebudou přijata všechna jí
1606 navrhovaná ustanovení, bude sice uplatňovat příslušné regulované ceny, ale platně je
1607 do Smlouvy o propojení nesjedná.

1608 Vzhledem k tomu, že společnost Vodafone nespĺnila zvláštní povinnost
1609 podle § 11 odst. 1 písm. b) Zákona, když ve stanovené lhůtě do 15. září 2012 nesjednala se
1610 společností GTS Czech cenu podle Rozhodnutí, Úřad vyzval společnost Vodafone v souladu
1611 s § 114 odst. 1 Zákona, aby ve lhůtě do 1 měsíce od obdržení této výzvy uvedený
1612 nedostatek odstranila a současně o tom podala Úřadu bezodkladně písemnou zprávu.

1613 Společnost Vodafone na výzvu Úřadu reagovala a předmětný dodatek ke smlouvě
1614 podepsala.

1615 **2. Navrhovatel GTS Czech vs. Telefónica**

1616 Společnost GTS Czech postavila podnět k zahájení správního řízení z moci úřední
1617 na podezření, že společnost Telefónica porušuje povinnost nediskriminace, neboť v rámci
1618 výběrového řízení na veřejnou zakázku malého rozsahu pro Českou republiku – Ministerstvo
1619 zahraničních věcí s názvem „Poskytování služby příčkového spojení telefonních ústředen“
1620 vyhlášenou dne 4. července 2012 pod čj. 107743/2012-OCST (dále jen „Volání do mobilních
1621 sítí pro MZV“), nabídla cenu za hlasové volání do mobilních sítí operátorů působících
1622 na českém trhu, případně v zahraničí, ve výši 0,418 Kč/min. bez DPH s tarifací 1 + 1.
1623 Podle společnosti GTS Czech nemůže tato cena pokrýt náklady společnosti Telefónica
1624 na poskytování této služby a je pravděpodobné, že neuplatňuje vůči svým vlastním
1625 organizačním složkám cenu nediskriminačně, a postupuje tak v rozporu s nápravným
1626 opatřením [REM/2/04.2010-65](#). Společnost GTS Czech má za to, že cenová nabídka
1627 společnosti Telefónica je při využití služby CS a CPS nereplikovatelná. Společnost GTS
1628 Czech poukazuje na to, že nabídková cena společnosti Telefónica nedosahuje ani výše ceny
1629 za terminaci volání z pevné sítě do své GSM sítě, a je tak v rozporu s rozhodnutím
1630 [REM/7/04.2010-28](#).

1631 Úřad uvedl, že pokud by zkoumal plnění uložených povinností na jednotlivých trzích
1632 tím, že by bral do úvahy ceny nabízené v rámci nabídek jednotlivých tarifů, hlasových řešení,
1633 balíčků apod., nebo individuální nabídky, pak by bylo možné aplikovat regulovaným
1634 operátorem s postavením podniku s významnou tržní silou pouze jeden tarif na trhu a byla by
1635 tak potlačena možnost variability tvorby nabídky poskytovaných služeb ve prospěch
1636 koncových uživatelů.

1637 Úřad na závěr k výsledku šetření uvádí, že nízké ceny, které nabídla společnost
1638 Telefónica jako podnik s významnou tržní silou v rámci jedné konkrétní nabídky, tj. v rámci
1639 výběrového řízení na Volání do mobilních sítí, nelze považovat za diskriminační vůči
1640 ostatním podnikům působícím na trhu volání do mobilních sítí pouze z toho důvodu,
1641 že v tomto jednom případě byla nabízená cena nižší, než kolik činí průměrné celkové
1642 jednotkové náklady na daném trhu. Na podporu tohoto tvrzení se Úřad odvolává
1643 na [rozhodnutí](#) Soudního dvora EU ze dne 27. března 2012 o předběžné otázce v kauze
1644 C-209/10, Post Danmark A/S proti Konkurrenceradet, ve věci uplatňování nízkých cen vůči
1645 některým bývalým zákazníkům konkurenta.

1646 **3. Navrhovatel GTS Czech vs. Telefónica**

1647 Společnost Telefónica podle společnosti GTS Czech porušila uložené povinnosti tím,
1648 že nesjednala se společností GTS Czech cenu za propojení ve své veřejné telefonní síti
1649 za službu ukončení volání (terminace) v souladu s částí I. výroku rozhodnutí
1650 [CEN/7/07.2012-4](#) (dále „CEN 7“) a cenu za službu zpřístupnění účastnického vedení

1651 a prostředků a služeb nezbytných k poskytování služeb prostřednictvím účastnického vedení
1652 v souladu s částí I. výroku rozhodnutí [CEN/4/06.2012-1](#) (dále „CEN 4“).

1653 Úřad shledal, že společnost Telefónica porušila povinnost jí uloženou ve zmíněném
1654 rozhodnutí, a to tím, že v souladu s platnou Smlouvou o propojení veřejných komunikačních
1655 sítí, uzavřenou mezi společnostmi GTS Czech a společnostmi Telefónica, odmítla sjednat
1656 do 15. září 2012 ceny tak, aby odpovídaly rozhodnutí CEN 7 a v souladu s platnou Smlouvou
1657 o zpřístupnění účastnického kovového vedení a Smlouvou o kolokaci odmítla sjednat
1658 nejpozději od 1. září 2012 (tzn. nejpozději od prvního dne třetího měsíce následujícím
1659 po měsíci, ve kterém došlo k nabytí právní moci rozhodnutí CEN 4) ceny tak, aby odpovídaly
1660 rozhodnutí CEN 4.

1661 Na základě nesplnění zvláštní povinnosti podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona
1662 č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů
1663 (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Zákon“),
1664 Úřad vyzval společnost Telefónica v souladu s § 114 odst. 1 Zákona, aby ve lhůtě
1665 do 1 měsíce nedostatek odstranila a současně o tom podala Úřadu bezodkladně písemnou
1666 zprávu.

1667 Společnost Telefónica tak na výzvu Úřadu reagovala, tzn., že předmětný dodatek
1668 ke smlouvě podepsala.

1669 **4. Navrhovatel Vodafone vs. Unient Communications, a.s. (dále jen „Unient“)**

1670 Společnost Vodafone se domnívala, že společnost Unient (nyní Spinoco Czech
1671 Republic, a.s.) porušuje povinnost stanovenou v § 79 odst. 1 Zákona, a to povinnost jednat
1672 o propojení.

1673 Společnost Vodafone se snažila se společností Unient uzavřít dodatek ke smlouvě
1674 o propojení týkající se umožnění poskytování služby krátkých čísel na síti společnosti
1675 Vodafone a jejich využívání účastníky společnosti Unient. Společnost Vodafone uváděla,
1676 že na její návrh nebylo společností Unient vůbec reagováno. Na dodatek, který by
1677 implementoval povinnosti uložené společnosti Vodafone na základě regulace ze strany
1678 Úřadu rozhodnutím čj. CEN/7/04.2010-69 (úprava terminačních cen), reagovala společnost
1679 Unient výrazně opožděněji než je běžnou praxí v oboru a podmiňuje jeho uzavření vložím
1680 jiných bodů.

1681 Na základě zjištěných skutečností Úřad konstatoval, že ze strany společnosti Unient
1682 nedošlo k porušení § 79 odst. 1 Zákona, tedy k neplnění povinnosti jednat o propojení,
1683 neboť jeden ze sporných dodatků byl podepsán a o dalším dodatku ke smlouvě o propojení
1684 se stále jedná. Z těchto závěrů vyplývalo, že nebyl důvod k zahájení řízení z moci úřední
1685 podle § 79 odst. 1 Zákona, a proto Úřad takové řízení nezahájil.

1686 **Řešení sporů**

1687 Úřad eviduje 3 resp. 5 sporů vztahujících se ke službě ukončení hlasových volání
1688 ve veřejných mobilních telefonních sítích.

1689 **1. Navrhovatel Vodafone vs. GTS Czech**

1690 Společnost Vodafone podala návrh na rozhodnutí sporu na uložení povinnosti uzavřít
1691 Dodatek č. 6 ke smlouvě o propojení veřejných komunikačních sítí ze dne 1. 9. 2010
1692 ve znění předloženém navrhovatelem. V průběhu řízení sporné strany uzavřely dodatek
1693 v návrhu přeloženém společností GTS Czech, proto bylo vydáno správním orgánem
1694 I. stupně rozhodnutí, kdy řízení v části týkající se návrhu na uložení povinnosti uzavřít
1695 dodatek č. 6 bylo zastaveno.

1696 Rozklad proti rozhodnutí správního orgánu nebyl ve stanovené lhůtě žádným
1697 z účastníků podán, tudíž rozhodnutí správního orgánu I. stupně nabylo právní moci dne
1698 20. 3. 2013.

1699 **2. Navrhovatel Telefónica vs. Spinoco Czech Republic, a.s. (dále jen „Spinoco“)**

1700 Společnost Telefónica podala návrh na uložení povinnosti společnosti Spinoco (dříve
1701 společnost Unient Communications, a.s.) uzavřít Dodatek č. 7 ke Smlouvě o propojení sítí
1702 elektronických komunikací uzavřené dne 22. června 2005 ve znění předloženém
1703 navrhovatelem. Předložený Dodatek č. 7 však neřešil pouze ceny, které podléhají regulační
1704 činnosti Úřadu, ale obsahoval položky a ceny na veškeré poskytované služby společností
1705 Telefónica a naopak, a to i zpětně od r. 2009. V průběhu řízení se ukázalo, že spornými
1706 položkami nebyly ceny za položky podléhající regulaci Úřadu, ale ceny za ty služby, které
1707 nejsou regulovány. Po vyloučení položek, o kterých není správní orgán oprávněn
1708 rozhodovat, protože se nejednalo o ceny za služby, které podléhají cenové regulaci, bylo
1709 vydáno rozhodnutí, které deklarovalo povinnost smluvních stran uzavřít Dodatek č. 7
1710 v rozsahu uvedeném v rozhodnutí správního orgánu, tj. v rozsahu povinností uložených
1711 v rámci regulační činnosti Úřadu. Toto rozhodnutí správního orgánu I. stupně nabylo právní
1712 moci dne 28. 6. 2012 (nebylo napadeno rozkladem).

1713 **3. Navrhovatel GTS Czech vs. Vodafone¹⁷**

1714 Společnost GTS Czech požádala o rozhodnutí sporu mezi ní a společností Vodafone,
1715 který se týkal uzavření dodatku ke smlouvě o propojení. Předmětem tohoto dodatku byla
1716 úprava celkové ceny za službu terminace. Docházelo by o neplnění povinnosti uložené
1717 společnosti Vodafone dle rozhodnutí o ceně CEN/7/04.2010-69.

1718 Společnost Vodafone dne 13. 12. 2010 odmítla uzavřít dodatek s tím, že pokud
1719 nebudou přijata jiná, s rozhodnutím o ceně CEN/7/04.2010-69 nesouvisející, ustanovení,
1720 tak bude účtovat příslušné regulované ceny, ale platně, tj. písemně se do smlouvy
1721 o propojení sítí ceny dle rozhodnutí o ceně nesjednává.

1722 Obdobně společnost Vodafone postupuje i při vydávání své referenční nabídky,
1723 kde není zakomponovaný plánovaný, regulovaný pokles ceny tak, jak by v souladu se
1724 smyslem povinnosti průhlednosti měl být.

1725 Úřad vyzval Vodafone k odstranění zjištěných nedostatků. Vodafone takto učinil
1726 a 9. 2. 2011 zaslal oznámení Úřadu o odstranění zjištěných nedostatků.

1727 **4.2 Určení stanoveného období (pro další analýzu), monitorování vývoje trhu**

1728 Úřad předpokládá, že podrobí relevantní trh nové analýze po uplynutí maximální lhůty
1729 dvou let.

1730
1731 Úřad bude průběžně monitorovat vývoj na tomto relevantním trhu. V případě zjištění
1732 závažných skutečností, které významně ovlivní konkurenční prostředí relevantního trhu,
1733 rozhodne Úřad případně o provedení nové analýzy relevantního trhu i před výše stanovenou
1734 lhůtou.
1735

¹⁷ Další spory ohledně stejných nedostatků a vyrozumění týkající se společnosti Vodafone: Navrhovatel T-Mobile vs. Vodafone a navrhovatel Voinet s.r.o. vs. Vodafone

1736 **4.3 Návrh nápravných opatření**

1737 **Potenciální tržní problémy**

1738 Na základě provedené analýzy relevantního trhu, včetně vyhodnocení stávajících
1739 nápravných opatření a řešených podnětů souvisejících s analyzovaným trhem, Úřad
1740 identifikoval následující potenciální tržní problémy.

1741 **1. Odmítání požadavku na propojení nebo přístup ostatním podnikatelům**
1742 **v elektronických komunikacích.**

1743 Vyjednávací pozice společností Telefónica, T-Mobile a Vodafone je natolik silná,
1744 že se mohou chovat nezávisle na ostatních poskytovatelích i odběratelích služby.

1745 Vyjednávací pozice společnosti Air Telecom je výrazně slabší. Její tržní podíl
1746 na celkovém počtu terminovaných minut je oproti tržnímu podílu ostatních
1747 společností (Telefonica, T-Mobile a Vodafone) příliš nízký, aby se mohla chovat
1748 nezávisle na ostatních poskytovatelích i odběratelích služby. Přesto však nelze zcela
1749 vyloučit, že by v době účinnosti analýzy k takovému odmítnutí přístupu nemohlo dojít.

1750 Úřad v této souvislosti bere v úvahu, že přísnější regulace ceny propojení zvyšuje
1751 motivaci menšího alternativního operátora odmítnout požadavek na přístup a alespoň
1752 dočasně (do případného vyřešení sporu) využívat vyšších cen za terminaci.

1753 Úřad proto s ohledem na vyjádření Komise (viz část F této analýzy), na jehož základě
1754 Úřad doplnil hodnocení „Kritéria související s charakteristikou zákazníků a
1755 konkurence“ (viz kap. 3.1.3) přistoupí k uložení povinnosti přístupu podle § 84
1756 Zákona k zajištění propojení všem poskytovatelům služeb na posuzovaném
1757 velkoobchodním trhu.

1758 **2. Diskriminační jednání nebo zadržování informací:** SMP podniky by mohly
1759 vzhledem ke své tržní síle diskriminovat ostatní podnikatele vůči své maloobchodní
1760 divizi v souvislosti s poskytováním velkoobchodních služeb.

1761 **3. Účtování nepřiměřených/excesivních cen za terminaci**

1762 Jak Úřad uvedl v závěrech kapitoly Ceny a ziskovost existuje riziko možného
1763 uplatňování nepřiměřeně vysokých (či nízkých) cen v neprospěch koncových
1764 uživatelů. Společnosti s uloženou povinností související s regulací cen striktně
1765 dodržovaly Úřadem stanovenou maximální cenu, aniž by samy při poklesu svých
1766 nákladů přistoupily ke snížení účtovaných cen.

1767 Zkoumaný relevantní trh je typický 100 % tržním podílem jednotlivých operátorů
1768 ve svých vlastních sítích a z toho vyplývající nulovou úrovní konkurence a absencí
1769 substitutů (pro službu terminace hovorů v jednotlivých sítích). Tato tržní síla pak
1770 operátorům umožňuje stanovovat ceny poskytovaných služeb nezávisle na ostatních
1771 tržních subjektech. Tato situace může nastat i v případě vstupu nových subjektů
1772 (MNO, MVNO, případně MVNE) na relevantní trh, kdy nově vstupující subjekt nebude
1773 akceptovat stejnou terminační cenu, jakou má uloženou podnik s významnou tržní
1774 silou na relevantním trhu. Vstup nového subjektu na trh a jeho stanovení SMP
1775 podnikem bude Úřad řešit v následné analýze. V případě subjektu, který bude
1776 zařazen na trh, a Úřad rozhodne o stanovení podniku s významnou tržní silou, budou
1777 Úřadem uloženy regulační povinnosti. V rámci cenové regulace bude Úřad
1778 rozhodovat v souladu s Doporučením o terminačních sazbách (2009/396/ES).

1779 Pokud by povinnosti související s regulací cen nebyly uloženy všem podnikům
1780 s významnou tržní silou, mohlo by ze strany některého z těchto (neregulovaných)
1781 podniků dojít k uplatňování asymetrických a nepřiměřeně vysokých cen,
1782 přesahujících maximální ceny stanovené Úřadem, s následným negativním dopadem
1783 na koncového uživatele. Pokud by Úřad uložil cenovou regulaci jen některým
1784 podnikům, ostatní (cenově neregulované) subjekty s významnou tržní silou by
1785 nemusely být ochotny přistoupit dobrovolně na regulované maximální ceny a naopak
1786 by mohly účtovat ceny vyšší.

1787 V této souvislosti Úřad vzal v úvahu i názor Komise na symetrické uplatňování
1788 cenové regulace vůči všem SMP podnikům, který opakovaně k návrhům Úřadu v této
1789 věci uplatnila (naposledy v listopadu 2012 k návrhu na nově stanovené maximální
1790 regulované ceny na posuzovaném trhu). Tento postup (symetrická regulace) je
1791 i v souladu s Doporučením Komise o regulaci sazeb, které aplikaci symetrických cen
1792 předpokládá (doporučuje).

1793 Úřad proto považuje za důvodné ponechat uplatnění cenové regulace vůči
1794 společnostem Telefónica, T-Mobile a Vodafone a nově jí uplatnit i na společnost
1795 Air Telecom.

1796

1797 **Návrh povinností, které Úřad hodlá uložit za účelem nápravy**

1798

1799 Úřad navrhuje uložit podnikům s významnou tržní silou podle článku 2, písm. a)
1800 povinnosti podle § 51 odst. 5, písm. a), b), d) a f) Zákona a souvisejících opatření obecné
1801 povahy:

1802 a) průhlednosti podle § 82 Zákona, zejména uveřejnit informace týkající se propojení
1803 sítí pro službu ukončení volání (včetně účetních informací, smluvních podmínek,
1804 technických specifikací, síťových charakteristik a cen);

1805 b) nediskriminace podle § 81 Zákona, zejména

1806 1. uplatňovat rovnocenné podmínky za rovnocenných okolností pro ostatní
1807 podnikatele,

1808 2. poskytovat ostatním podnikatelům služby a informace za stejných podmínek
1809 a ve stejné kvalitě, v jaké je poskytuje pro služby vlastní;

1810 c) přístupu k specifickým síťovým prvkům a přiřazeným prostředkům podle § 84 Zákona,
1811 zejména

1812 1. povinnost vyhovět přiměřeným požadavkům jiného podnikatele na propojení sítí
1813 nebo síťových zařízení pro službu ukončení volání,

1814 2. povinnost vyhovět přiměřeným požadavkům jiného podnikatele na využívání
1815 a přístup k jeho přiřazeným prostředkům pro službu ukončení volání.

1816 3. Úřad stanoví pro službu ukončení volání k těmto povinnostem technické,
1817 provozní a další podmínky zajišťující spravedlnost, proporcionalitu a včasnost.

1818 d) související s regulací cen podle § 56 a 57 Zákona

1819 Nad rámec povinností podle odstavce 1 Úřad navrhuje uložit společností
1820 Telefónica, T-Mobile a Vodafone podle § 51 odst. 5, písm. c) Zákona a souvisejících opatření
1821 obecné povahy i povinnost oddělené evidence nákladů a výnosů podle § 86 Zákona tak, aby

1822 1. při určování cen na maloobchodní i velkoobchodní úrovni bylo prokazatelné,
1823 že nedochází k neodůvodněnému křížovému financování,

1824 2. byly k dispozici podklady pro ověření nákladů a výnosů za jednotlivé služby;

1825

1826 Úřad bude vynucovat plnění povinností vyplývajících ze Zákona.

1827

1828 **4.3.1 Odůvodnění návrhu nápravných opatření**

1829 S ohledem na zkoumání v rámci analýzy Úřad v závěru konstatoval, že prokázal
1830 na relevantním trhu existenci podniků se samostatnou významnou tržní silou.

1831 V rámci provedené analýzy Úřad dále prokázal, že postavení, které mají podniky
1832 s významnou tržní silou, jim umožňuje chovat se nezávisle na ostatních účastnících na trhu.
1833 To by mohlo mít za následek negativní vliv i na stanovení nepřiměřeně vysokých cen
1834 na souvisejícím maloobchodním trhu a s tím spojený i negativní dopad na koncové uživatele.

1835 V souladu se závěry analýzy Úřad uloží všem podnikům se samostatnou významnou
1836 tržní silou společně povinnost průhlednosti, povinnost nediskriminace, povinnost
1837 přístupu k specifickým síťovým prvkům a přiřazeným prostředkům a povinnosti související
1838 s regulací cen. Společnostem Telefónica, T-Mobile a Vodafone pak také povinnost vést
1839 oddělenou evidenci nákladů a výnosů.

1840 ***Povinnost přístupu ke specifickým síťovým prvkům a přiřazeným prostředkům***

1841 Povinnost přístupu v případě propojení pro službu terminace volání bude povinnost
1842 uložena tak, aby bylo na velkoobchodní úrovni možné odebírat službu terminace volání
1843 u společností Air Telecom, Telefónica, T-Mobile a Vodafone. Takto uložená povinnost
1844 umožní ostatním podnikatelům poskytovat maloobchodní služby s využitím velkoobchodních
1845 vstupů z tohoto relevantního trhu.

1846 ***Povinnost průhlednosti***

1847 Podnikům s významnou tržní silou bude povinnost průhlednosti ve formě
1848 zveřejňování informací podle náležitostí stanovených OOP č. 7.

1849 Takto uložená povinnost průhlednosti zvýší míru informovanosti jak subjektů, které
1850 chtějí vstoupit na trh, tak i těch již na trhu působících. Pozitivně se tím ovlivní možnost
1851 poskytování maloobchodních služeb s využitím velkoobchodních vstupů z tohoto
1852 relevantního trhu.

1853 Úřad nebude v rámci povinnosti průhlednosti ukládat povinnost zveřejňovat
1854 referenční nabídku propojení, a to s ohledem na skutečnost, že podnik, kterému bude
1855 uložena v rozhodnutí o uložení povinností povinnost podle § 84 odst. 2 Zákona, bude
1856 povinen podle § 84 odst. 3 Zákona zveřejnit referenční nabídku. Společnosti Telefónica,
1857 T-Mobile a Vodafone tak s ohledem na uložení povinnosti přístupu budou povinny takovou
1858 referenční nabídku zveřejnit.

1859 ***Povinnost nediskriminace***

1860 Povinnost nediskriminace bude uložena tak, aby byly uplatňovány rovnocenné
1861 podmínky za rovnocenných okolností pro ostatní podnikatele a těmto ostatním podnikatelům

1862 byly poskytovány služby a informace za stejných podmínek a ve stejné kvalitě, v jaké jsou
1863 poskytovány uvedenými společnostmi pro služby vlastní.

1864 **Povinnost vést oddělenou evidenci nákladů a výnosů**

1865 Tato povinnost úzce souvisí s regulací cen. Na jejím základě bude prokazatelné,
1866 že nedochází k neodůvodněnému křížovému financování a dále budou k dispozici podklady
1867 pro ověření nákladů a výnosů za jednotlivé služby.

1868 **Regulace cen podle § 56 a 57 Zákona**

1869 Analýza prokázala, že na trhu by mohlo docházet k uplatňování nepřiměřeně
1870 vysokých cen v neprospěch koncových uživatelů v případě, že by nebyla uložena cenová
1871 regulace. Doposud totiž docházelo ke snížení ceny za službu terminace volání pouze
1872 prostřednictvím uložené cenové regulace, kterou Úřad aplikoval formou stanovení
1873 maximálních cen. Úřad konstatuje, že nápravná opatření podle § 51 odst. 5 písmene a) až e)
1874 Zákona by nevedla sama o sobě k nápravě.

1875 **4.3.2 Odůvodnění návrhu cenové regulace**

1876 V závěru kapitoly Ceny a ziskovost Úřad konstatoval, že by na relevantním trhu
1877 mohlo docházet k účtování nepřiměřeně vysokých cen za terminaci volání, které by
1878 znemožňovaly případným zájemcům vstup a soutěž na maloobchodním trhu VDTs.
1879 Důsledkem by byl negativní vliv na výši ceny na maloobchodním trhu v neprospěch
1880 koncových uživatelů. Úřad má proto za to, že bylo v souladu s § 57 odst. 1 Zákona
1881 prokázáno naplnění podmínek pro uložení povinností souvisejících s regulací cen podle § 56
1882 a 57 Zákona podnikům s postavením s významnou tržní silou.

1883 **Část D – Konzultace s ÚOHS**

1884 Podle ustanovení § 130 odst. 3 Zákona Úřad po vypořádání připomínek konzultoval
1885 konečný text návrhu analýzy relevantního trhu s Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže
1886 (dále jen ÚOHS). Předseda ÚOHS zaslal dne 29. srpna 2013 Úřadu dopis s připomínkami
1887 k návrhu analýzy.

1888 ÚOHS ve své první připomínce, k návrhu Úřadu na asymetrické uložení povinnosti
1889 vedení oddělené evidence nákladů a výnosů společnostmi Telefónica, T-Mobile, Vodafone
1890 a nikoliv společnosti Air Telecom, navrhuje symetricky uložit tuto povinnost všem podnikům
1891 s významnou tržní silou, tedy právě i společnosti Air Telecom. Svůj návrh zdůvodňuje ÚOHS
1892 snahou získat data pro účely zajištění možnosti provádění ex post kontroly soutěžního
1893 chování jednotlivých subjektů z pohledu možného zneužití dominantního postavení
1894 zakázanými cenovými praktikami.

1895 Zcela obecně je nejprve nutné zdůraznit, že Úřad je při provádění analýzy
1896 relevantních trhů a následném ukládání nápravných opatření vázán Zákonem a dále pravidly
1897 obsaženými v evropském regulačním rámci. Zákon v § 5 odst. 4 stanoví Úřadu povinnost
1898 řídit se při naplňování cílů regulace mimo jiné zejména zásadami objektivitu, transparentnosti
1899 a proporcionalitu a čl. 8 odst. 4 přístupové směrnice povinnost ukládat nápravná opatření
1900 s ohledem na povahu zjištěných soutěžních problémů. Z výše uvedeného tak Úřadu plynou
1901 omezení při návrhu nápravných opatření, která musí být řádně odůvodněná a směřovat
1902 k odstranění zjištěných (či potenciálních) soutěžních problémů. Jako klíčový soutěžní
1903 problém v cenové oblasti společný všem podnikům s významnou tržní silou identifikoval
1904 Úřad možnost účtování nepřiměřeně vysokých (excesivních) cen za terminaci a tento
1905 problém navrhl řešit uložení povinností souvisejících s regulací cen. Protože rozsah

1906 zjištěných soutěžních problémů nebyl ze strany ÚOHS připomínkován, resp. nebyly Úřadu
1907 předloženy argumenty ve prospěch rozšíření tohoto rozsahu, nelze bez dalšího odůvodnění
1908 rozšiřovat ukládaná nápravná opatření a zvyšovat tím regulační zátěž dotčených operátorů.
1909 Úřad rovněž připomíná, že oproti předchozí analýze již dochází k rozšíření rozsahu
1910 nápravných opatření, a to právě o povinnosti související s regulací cen, které byly
1911 podle předchozí analýzy relevantního trhu uloženy pouze společností Telefónica, T-Mobile
1912 a Vodafone, a nikoliv i společnosti MobilKom (nyní Air Telecom). Úřad rovněž konstatuje,
1913 že nelze odůvodnit uložení jakýchkoli nápravných opatření odkazem na snahu zajistit
1914 podklady pro případné ex post hodnocení soutěžního chování ze strany ÚOHS. Úřad
1915 považuje rozsah navrhovaných nápravných opatření za přiměřený povaze zjištěných
1916 soutěžních problémů. Na základě výše uvedených důvodů se Úřad návrhu ÚOHS rozhodl
1917 nevyhovět.

1918 Nad rámec této argumentace Úřad uvádí, že nápravné opatření ve formě vedení
1919 oddělené evidence nákladů a výnosů ukládá společností Telefónica, T-Mobile a Vodafone
1920 s dvojím úmyslem. Prvním je snaha zajistit část vstupů do nákladového modelu LRIC
1921 pro službu terminace volání ve veřejné mobilní telefonní síti. Druhým důvodem je snaha
1922 zajistit podklady pro ověření, že nedochází (resp. nebude docházet) k neodůvodněnému
1923 křížovému financování u největších SMP operátorů působících na relevantním trhu, u nichž
1924 by tak toto chování (a z něj teoreticky plynoucí protisoutěžní praktika ve formě stlačování
1925 marží) měla potenciálně největší (negativní) dopad na úroveň konkurenčního prostředí
1926 na souvisejícím maloobchodním trhu. Byť Úřad nepopírá, že obdobným (protisoutěžním)
1927 způsobem by se při stanovování cen svých služeb mohl chovat i nejmenší operátor
1928 s významnou tržní silou (tj. mohl by ve snaze získat větší tržní podíl křížově financovat své
1929 maloobchodní služby, čímž by se dopouštěli stlačování marží), Úřad mu povinnost vedení
1930 oddělené evidence nákladů a výnosů neukládá s ohledem na jeho malý tržní podíl a z toho
1931 plynoucí malý potenciál negativním způsobem ovlivnit úroveň konkurenčního prostředí¹⁸.
1932 Úřad však bude i nadále vyhodnocovat úroveň konkurenčního prostředí na posuzovaném
1933 relevantním trhu a je v případě potřeby připraven svůj postup přehodnotit.

1934 ÚOHS v druhé připomínce, k návrhu Úřadu na asymetrické uložení povinnosti
1935 přístupu k specifickým síťovým prvkům a přiřazeným prostředkům společností Telefónica,
1936 T-Mobile, Vodafone a nikoliv společnosti Air Telecom, navrhuje výše jmenovanou povinnost
1937 uložit symetricky všem podnikům s významnou tržní silou, tj. i společnosti Air Telecom.
1938 ÚOHS souhlasí s tím, že je vyjednávací síla společnosti Air Telecom na trhu mobilní
1939 terminace výrazně slabší oproti ostatním subjektům. Nicméně ve své veřejné mobilní
1940 telefonní síti disponuje významnou tržní silou na tomto relevantním trhu, protože
1941 pro zákazníky terminující v této síti neexistuje reálný substitut.

1942 Jak vyplývá z kapitoly 3.1.3 - Kritéria související s charakteristikou konkurence
1943 na relevantním trhu je motivace společnosti Air Telecom ke komerčnímu vyjednání propojení
1944 při poskytování služeb velkoobchodní terminace podstatně vyšší než u ostatních
1945 tří největších mobilních operátorů. Propojení do sítě této společnosti je poskytováno
1946 na komerční bázi a Úřadu nejsou avizovány žádné stížnosti, podněty, spory, které by vedly
1947 k vzniku tržních problémů. Podle názoru Úřadu má společnost Air Telecom eminentní zájem
1948 propojit svoji síť se sítěmi jiného/jiných operátorů tak, aby bylo jeho účastníkům umožněno
1949 dovolat se účastníkům v jiných účastnických sítích, a naopak. Motivace společnosti Air
1950 Telecom, která na maloobchodním trhu zaujímá v porovnání s ostatními třemi mobilními
1951 operátory zanedbatelnou pozici, je tudíž odlišná od chování ostatních tří mobilních operátorů.
1952 Úřad proto nadále považuje uvalení nápravného opatření povinnosti přístupu k specifickým
1953 síťovým prvkům a přiřazeným prostředkům na společnost Air Telecom považuje
1954 za nepřiměřeně a neadekvátně zatěžující a připomínce ÚOHS nevyhovět.

¹⁸ To však neznamená, že by ze stejného důvodu bylo možné upustit například od ukládané povinnosti související s regulací cen, neboť v tomto případě Úřad kromě ochrany hospodářské soutěže sleduje i další cíl v podobě ochrany zájmů koncových uživatelů.

1955 Ve třetí připomínce ÚOHS doporučuje, aby Úřad bez zbytečného odkladu po vstupu
1956 nově vstoupivších subjektů na relevantní trh posoudil kritéria pro stanovení podnikem
1957 s významnou tržní silou, včetně případně následného uložení povinností stejných jako všem
1958 subjektům, které Úřad na základě provedené analýzy stanovil podniky s významnou tržní
1959 silou.

1960 K této připomínce Úřad znovu potvrzuje záměr, uvedený v analýze, že vstup nového
1961 subjektu na trh a jeho stanovení SMP podnikem bude řešit v následné analýze, a v případě
1962 zjištění tržních problémů, využije svých oprávnění podle zákona k zajištění uplatňování
1963 symetrických cen na trhu.

1964 ÚOHS dále s poukazem na přípravu analýzy trhu č. 8 navrhl ke zvážení zahrnutí
1965 služby volání do telefonní sítě pro služby na účet volaného do regulace.
1966

1967 Úřad připomínku ÚOHS vnímá jako příspěvek do diskuse na téma problému volání
1968 do telefonní sítě pro služby na účet volaného, avšak Úřad volání do telefonní sítě pro služby
1969 na účet volaného (SAC 800) nemůže zařadit do věcného vymezení RT 7, protože se nejedná
1970 o službu terminace volání, ale o případnou podmnožinu služby originace volání,
1971 jak konstatuje i BEREC ve zprávě o SRS (Special Rate Services)¹⁹, což by v tomto případě
1972 odpovídalo potencionálnímu zařazení na RT 8 – přístup a původ volání (originace)
1973 ve veřejných mobilních telefonních sítích či na RT 2 - původ volání (originace) ve veřejné
1974 telefonní síti v pevném místě.

1975 Závěrem ÚOHS navrhuje stanovit jednotný nákladový standard při stanovování cen
1976 terminace a v rámci oddělené evidence nákladů a výnosů tak, aby byly náklady a výnosy
1977 při následné kontrole srovnatelné.

1978 Oddělená evidence nákladů a výnosů se vede podle opatření obecné povahy, které
1979 stanoví metodiku účelového členění nákladů a výnosů, a určuje strukturu vykazovaných
1980 informací (opatření obecné povahy č. OOP/4/03.2006-3 ve znění pozdějších změn), dále jen
1981 „opatření obecné povahy“, v souladu s § 86 odst. 3 Zákona. Toto opatření je obecně platné
1982 bez ohledu na konkrétní relevantní trh a služby na něm poskytované.

1983 Oddělenou evidenci nákladů a výnosů nevede pouze podnik s SMP postavením,
1984 ale i poskytovatel univerzální služby, pro něhož je základním podkladem pro vyčíslení čistých
1985 nákladů vzniklých poskytováním dílčích služeb v rámci univerzální služby.

1986 Opatření obecné povahy stanoví, že celková výše nákladů a výnosů z oddělené
1987 evidence musí odpovídat nákladům a výnosům vykazovaným ve výkazech sestavovaných
1988 v rámci roční účetní závěrky stanoveného podniku. Tento požadavek je v souladu
1989 i s doporučením Komise č. 2005/698/ES o odděleném účetnictví a systémech nákladového
1990 účetnictví, kde se uvádí, že v zájmu jednotnosti a integrity dat se doporučuje, aby byly
1991 finanční zprávy týkající se regulačních účtů konsolidovány do výkazu zisku a ztrát a výkazu
1992 vloženého kapitálu za podnik jako celek a rovněž se vyžaduje sesouhlasení oddělených
1993 regulačních účtů s účetní závěrkou operátora. Zavedení standardu „pure LRIC“ do systému
1994 oddělené evidence by bylo v zásadním rozporu s požadavkem souladu s finančním
1995 účetnictvím, neboť náklady v oddělené evidenci by byly vykazovány v jiné výši než náklady
1996 ve finančních výkazech roční účetní závěrky.

1997 Stanovení nákladového standardu pro oddělenou evidenci musí být obecně platné
1998 na všechny služby poskytované operátorem, tedy na služby regulované i neregulované.
1999 Metoda „pure LRIC“ pro kalkulaci cen služeb terminace je založena na posledním přírůstku.
2000 Pokud bychom nákladový standard oddělené evidence stanovili na bázi „pure LRIC“, nedošlo
2001 by tak v oddělené evidenci k zohlednění společných a sdílených nákladů. Takto vykazované
2002 výsledky oddělené evidence by nebyly objektivní a provázané na finanční účetnictví.
2003 Lze tedy předpokládat, že takové výsledky by ani nezávislý kvalifikovaný subjekt (auditor)

¹⁹ http://berec.europa.eu/eng/document_register/subject_matter/berec/reports/338-berec-report-on-special-rate-services

2004 nemohl potvrdit jako správné, protože by se zcela ztratila vazba na výkazy roční účetní
2005 závěrky.

2006 Náklady evidované v oddělené evidenci jsou skutečně vynaložené náklady
2007 stanoveného podniku, které byly pomocí alokačních klíčů přiřazeny k poskytovaným
2008 službám. Náklady kalkulované pomocí metody „pure LRIC“ jsou náklady hypotetického
2009 efektivního operátora, který buduje pouze efektivní kapacitu sítě a používá moderní
2010 technologie, které oceňuje současnými cenami. Uplatnit tyto principy „pure LRIC“ je možné
2011 pouze v inženýrském matematickém modelu bottom-up (zdola nahoru), ale není možné je
2012 promítat do oddělené evidence nákladů a výnosů.

2013 Společnost Telefónica, která je SMP podnikem na všech relevantních trzích (č. 1 - 7)
2014 by vykazovala pro posouzení ziskovosti služeb poskytovaných na jednotlivých relevantních
2015 trzích neobjektivní údaje, které by nebyly provázané na účetnictví. Rovněž pro regulaci cen
2016 služeb poskytovaných např. na trzích č. 2 a 4 se neuplatňuje metoda „pure LRIC“. Výnosy
2017 vykazované u daných služeb by tak nebyly srovnatelné s alokovanými náklady, což jako
2018 důvod svého požadavku ÚOHS uvádí.

2019 Pro alokaci a vyčíslení čistých přírůstkových nákladů a pro kalkulaci cen slouží
2020 samostatný model. Využití samostatných modelů „pure LRIC“ pro kalkulaci cen za terminaci
2021 v návaznosti na Doporučení je běžné i v EU. Sama Evropská komise v návaznosti
2022 na Doporučení vyzývá země, které ještě neimplementovaly Doporučení do regulační praxe,
2023 aby urychleně vytvořily model „pure LRIC“ pro kalkulaci cen za terminaci.

2024 Oddělená evidence slouží jako doplněk k uplatňování jiných regulačních opatření
2025 týkajících se např. nediskriminace či nákladové orientace.

2026 Evropská komise doporučuje alokovat náklady, výnosy a vložený kapitál se zásadou
2027 původu nákladů vloženého kapitálu – metodou ABC (Activity Based Costing). Náklady se
2028 mají přiřazovat jednotlivým prvkům sítě a jednotlivým činnostem spojeným s provozem sítě
2029 a následně činnostem vykonávaným ve spojitosti s poskytováním služeb tak, aby bylo zřejmé
2030 jak jednotlivé prvky sítě a činnosti spotřebovávají příslušné zdroje a generují náklady. Tímto
2031 způsobem je zobrazena vazba mezi aktivitami, s nimi spojenými náklady a výstupy, a je tedy
2032 dodržen princip zachycení příčinné souvislosti nákladů a poskytovaných služeb. Tato zásada
2033 byla převzata do opatření obecné povahy a subjekty, které jsou povinni vést oddělenou
2034 evidenci nákladů a výnosů jsou povinni ji dodržovat.

2035 **Část E – Vypořádání připomínek**

2036 Dne 22. května 2013 se uskutečnilo pracovní jednání s odbornou veřejností
2037 ke zpracovanému návrhu analýzy relevantního trhu. Tímto pracovním jednáním Úřad
2038 konzultoval analýzu relevantního trhu nad rámec stanovený v § 130 Zákona. Připomínky
2039 operátorů směřovaly především k doplnění věcného vymezení trhu o originaci volání
2040 s přístupovými kódy 800 a k problematice uložení nápravných opatření i na terminaci
2041 mezinárodního volání ze zemí mimo EU. Úřad si na základě těchto podnětů vyžádal
2042 od operátorů dodatečné informace. Další připomínky operátorů se týkaly dalšího postupu
2043 Úřadu při vstupu nových operátorů, ať již MNO nebo MVNO. Podle § 130 Zákona Úřad
2044 následně tento návrh analýzy předložil k veřejné konzultaci.

2045 Dne 29. května 2013 zveřejnil Úřad na svých internetových stránkách na diskusním
2046 místě výzvu k uplatnění připomínek k návrhu opatření obecné povahy analýzy trhu
2047 č. A/7/XX.2013-YY, trhu č. 7 – ukončení hlasového volání (terminace) v jednotlivých
2048 mobilních telefonních sítích. Úřad obdržel ve stanovené lhůtě připomínky od 5 subjektů,
2049 a to společností T-Mobile Czech Republic a.s., Telefónica Czech Republic, a.s., Vodafone
2050 Czech Republic, a.s., PPF Mobile Services a.s a společnosti GTS Czech s.r.o. Úřad všechny
2051 připomínky vypořádal.

2052 Přípomínka společnosti T-Mobile se týkala nesouhlasu se záměrem Úřadu snížit cenu
2053 za ukončení (terminaci) volání v mobilní síti pod cenou terminace volání v pevné síti,
2054 a to v situaci, kdy Úřad hodlá vydat nové rozhodnutí o ceně za ukončení volání v pevné síti
2055 pro stávající SMP podnik (Telefónica), až po provedení a vydání analýzy relevantního trhu
2056 č. 3. T-Mobile navrhl posunutí účinnosti rozhodnutí o ceně za ukončení volání v mobilních
2057 sítích CEN/7/02.2013-2 do doby vydání, resp. účinnosti rozhodnutí o ceně za ukončení
2058 volání v pevné síti. Tento požadavek Úřad neakceptoval a ve vypořádání vysvětlil svůj
2059 postup s tím, že jeho záměrem, v zájmu zajištění uplatňování symetrických cen na trhu, je
2060 uložit povinnost a uplatnit nově stanovenou maximální výši regulované ceny současně všem
2061 SMP podnikům, bez ohledu na časový aspekt účinnosti vydaných cenových opatření.

2062 Společnost Telefónica v první z připomínek upozornila na skutečnost, že předložená
2063 analýza ani nápravná opatření neřeší případ, kdy nový poskytovatel služby terminace
2064 vstoupí na relevantní trh. Úřad této připomínce vyhověl a v analýze uvedl předpoklad,
2065 že nově vstupující subjekt bude uplatňovat symetrickou cenu, jako podniky se SMP. Vstup
2066 nového subjektu na trh, a jeho stanovení SMP podnikem, bude Úřad řešit v následné
2067 analýze. ČTÚ zároveň do budoucna vyhodnotí, jakým způsobem se pokles regulované ceny
2068 za terminaci v EU promítl do změny maloobchodních cen za mezinárodní volání
2069 u tuzemských operátorů.

2070 Podobnou připomínku jako společnost Telefónica uvedla i společnost PPF Mobile
2071 Services, v níž předpokládá při vstupu nového mobilního operátora, že Úřad uplatní
2072 přiměřené nápravné opatření. V rámci následné analýzy Úřad této připomínce částečně
2073 vyhověl, a do kapitoly 3.6. Závěry k analýze trhu doplnil, že posoudí vstup nového operátora,
2074 u něhož očekává, že bude uplatňovat symetrickou cenu jako podniky se SMP. Vstup nového
2075 subjektu na trh, a jeho stanovení SMP podnikem, bude Úřad řešit v následné analýze.
2076 O nápravných opatřeních a cenové regulaci rozhodne Úřad dle konkrétní situace. V případě
2077 cenové regulace bude Úřad postupovat v souladu s Doporučením o terminačních sazbách
2078 (2009/396/ES).

2079 V další připomínce společnost Telefónica (rovněž i společnost Vodafone) upozornila
2080 na problém, který představují vysoké a rostoucí ceny za terminaci v sítích operátorů mimo
2081 EU. Podle názoru společnosti Telefónica je pozice unijních operátorů vystavena
2082 nepřiměřenému tlaku ze strany ne-unijních operátorů, kteří v poslední době zvýšili nebo drží
2083 cenu za terminaci několikanásobně vyšší, než je reciproční cena, kterou dosud účtovali
2084 a účtují unijní operátoři z důvodu uplatněné regulace. Telefónica, v souvislosti s avizovaným
2085 dalším snížením cen za terminaci, vyzvala Úřad k zohlednění tohoto stavu v nové
2086 připravované cenové regulaci. Úřad tuto připomínku akceptoval, po doplnění a vyhodnocení
2087 relevantních dat se rozhodl upravit rozsah navrhované cenové regulace tak, aby se
2088 nevztahovala na terminaci volání přicházejících ze zemí mimo oblasti Evropského
2089 hospodářského prostoru. V této věci postupuje Úřad analogicky jako v případě ART 3.

2090 V další připomínce společnost Telefónica reagovala na to, že Úřad nepovažuje
2091 hlasové volání přes VoIP jako substitut k mobilnímu hlasovému volání. Úřad připomínce
2092 nevyhověl, a zdůvodnil své stanovisko tím, že služby hlasového volání prostřednictvím IP
2093 protokolu je možné v současné době považovat spíše za komplement služeb hlasových
2094 a SMS. Dopady služeb OTT bude Úřad dále sledovat.

2095 V poslední připomínce společnost Telefónica konstatovala, že 65 % podíl volání
2096 ve vlastní síti, nemůže být indikátorem oslabování motivaci k uzavírání propojovacích smluv,
2097 protože zákazníci mají potřebu komunikovat s účastníky v jiných sítích. Úřad připomínku
2098 neakceptoval a nadále se domnívá, že v porovnání s jiným operátorem směřující převážnou
2099 část volání do sítí jiných operátorů, může být v případě operátora, s takto vysokým podílem
2100 volání ve vlastní síti jeho motivace na uzavírání smluv, oslabena. Úřad nepopírá, že i tento
2101 operátor musí zajistit svým účastníkům propojení pro ukončení hovoru v sítích jiných

2102 operátorů, ale existuje riziko diskriminačního nastavení podmínek propojení z důvodu
2103 dalšího posilování, popř. udržení potenciálu volání ve vlastní síti, a proto připomínku
2104 neakceptoval.

2105
2106 Společnost GTS Czech se v připomíncech vyjadřovala k věcnému vymezení trhu,
2107 do kterého navrhla zařadit i volání na účet volaného (SAC 800). Úřad tuto připomínku
2108 neakceptuje, protože v případě volání na účet volaného se nejedná o terminační službu
2109 volání, ale o případnou podmožinu služby originace volání. Úřad se bude nadále řešením
2110 tohoto problému zabývat a vyžádá si za tímto účelem další informace.

2111 Společnosti Vodafone se v připomíncech obšírně vyjadřovala k regulaci MTR
2112 a upozornila, že v návrhu analýzy není dostatečně vysvětlen dopad (pozitiva a negativa)
2113 cenové regulace na trhu tak, aby byl dostatečně odůvodněn záměr uplatnění cenové
2114 regulace. Tuto připomínku Úřad neakceptoval, když považuje odůvodnění návrhu pro uložení
2115 cenové regulace v analýze za dostatečné. V tabulce vypořádání připomínek z veřejné
2116 konzultace Úřad detailně a konkrétně reagoval na všechny dílčí argumenty uvedené v této
2117 připomínce spol. Vodafone.

2118 V poslední připomínce se společnost Vodafone vyjádřila k návrhu uložení povinnosti
2119 oddělené evidenci výnosů a nákladů, když zpochybnila její schopnost poskytnout informace
2120 o případném neodůvodněném křížovém financování. Úřad tuto připomínku neakceptoval,
2121 když pro účely posuzování křížového financování se primárně vychází z výsledků oddělené
2122 evidence nákladů a výnosů v tabulkách uvedených v příloze č. 4 Opatření obecné povahy
2123 č. OOP/4/03.2006-3, kterým se stanoví metodika účelového členění nákladů a výnosů
2124 a jejich přiřazování, a určuje se struktura vykazovaných informací, ve znění pozdějších
2125 předpisů, které musí vykazovat za každou regulovanou službu podnik SMP, kterému byla
2126 povinnost vést oddělenou evidenci na daném relevantním trhu uložena. Co se týče časového
2127 vymezení cenové regulace, konkrétní podmínky stanovení cenové regulace včetně jejího
2128 časového vymezení, budou stanoveny v rozhodnutí o ceně.

2129 Kompletní znění vypořádání připomínek je uvedeno v tabulce vypořádání připomínek
2130 na [diskuzním místě](#).

2131

2132 **Část F – Připomínky Evropské komise k oznámení návrhu opatření**

2133 Dne 11. září 2013 byl návrh analýzy relevantního trhu postoupen Komisi podle čl. 7
2134 rámcové směrnice. Komise zaslala Úřadu k předloženému návrhu analýzy dvě žádosti
2135 o doplnění informací (tzv. „Request for Information – RFI“), a to podle článku 5(2) rámcové
2136 směrnice. Na obě žádosti (RFI) Úřad ve stanovené lhůtě odpověděl.

2137 Požadovaná vysvětlení (RFI) se týkala především doplnění informací k notifikaci
2138 velkoobchodních terminačních sazeb a k aplikaci metodiky kontroly cen. Dále byly dotazy
2139 věnovány potvrzení či upřesnění informace, které služby byly/nebyly zahrnuty do věcného
2140 vymezení trhu. Část dotazů směřovala k vysvětlení k uložení povinnosti přístupu pouze
2141 společnostem Telefónica, T-Mobile a Vodafone (nikoli Air Telecom). Dále se dotazy týkaly
2142 společností PPF Mobile Services a.s. a GTS Czech s.r.o. a jejich role na RT 7. Poslední část
2143 dotazů se týkala upřesnění uplatnění návrhu regulace cen z hlediska volání originovaných
2144 v rámci EU/EEA zemí a volání originovaných mimo tato území.

2145 Dne 9. října 2013 Komise v rámci konferenčního hovoru navrhla Úřadu ve věci
2146 CZ/2013/1502, aby Úřad svůj návrh analýzy stáhl. Komise upozornila, že v opačném případě
2147 je připravena zahájit druhou fázi šetření podle článku 7a směrnice 2002/21/ES ve znění
2148 směrnice 2009/140/ES, z důvodů pochybností o slučitelnosti navržených opatření ČTÚ
2149 s právem EU s tím, že navrhovaná opatření by vytvořila překážku pro jednotný trh v případě,

2150 kdy nebude uložena povinnost umožnit účinný přístup i v síti společnosti Air Telecom.
2151 Komise svůj názor opřela o shodné argumenty, které ve vztahu k regulaci na terminačních
2152 trzích sdělila Úřadu v rámci procesu notifikace návrhu analýzy trhu č. 3.

2153
2154 Úřad návrh Komise analyzoval a dospěl k závěru, že pro další proces přípravy
2155 a projednávání analýzy trhu je třeba výše uvedený názor Komise akceptovat. Úřad proto dne
2156 9. října 2013 oznámil Komisi, že předložený návrh analýzy RT 7 bere zpět, a následně
2157 zapracoval názor Komise do návrhu analýzy RT.

2158
2159
2160
2161

Za Radu Českého telekomunikačního Úřadu:
Ing. Mgr. Jaromír Novák
předseda Rady
Českého telekomunikačního úřadu